

ཕྱོམ་སྡེ་པི་འདི་གས་ཕྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས།

ཕྱོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོད།
ཕྱེད་ཕྱེས་པི་ག་མཛོད་ཆེན་མོ་པི་ཚུ་མ་སྐྱིག་ཁད་།

༡༡། །དབལ་ལོ་རྩེ་འཛིན་སྟེང་གི་ལམ་རིམ་ལ་གཉིས་གྱི་
ནམ་གཞག་རིག་འཛིན་ཀྱན་དཔེ་དག་འཛོལ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྟོན་ཕྱི་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན།

༡༥༣༩----༡༥༤༩

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་ཆེན་པོ་ལྟེ་མང་།

SJRB-0409

རྒྱ་ལྗོངས་ལྷ་ཆེན་གྱི་ཕུང་པར་གཞིར་བཟུང་གིས་བསྐྲིགས།
མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཆོས་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་རྩ་བཅོས།
མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༡༩༩༩ ལྷ་བརྩ་གཅིག་པར་གསར་རྩ་བསྐྲིགས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

པར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཁའ་པ་སོ་རྒྱུད།..... v

ཞུགས་པའི་གསལ་བཤད།..... vii

དཔལ་རྒྱུ་རྩེ་འཁོགས་ཀྱི་ལྷ་མ་ཤིམ་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཤིག་
འཛིན་ཀྱི་ལྷ་མ་ཤིམ་པ་ལྟོན་ཞེས་བྲ་བ། ༡

དཔལ་རྒྱུ་རྩེ་འཁོགས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ལྷ་མ་ཤིམ་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཤིག་
ཀྱི་ལྷ་མ་ཤིམ་པ་ལྟོན་ཞེས་བྲ་བ། ༡༠༩

པར་བྱང་ལྟོན་ཆོག་..... ༡༥༩

མཇུག་པ་མེད་མཆོད།

གཞུང་འདིའི་མཇུག་པ་པོ་སེར་བྱེས་མཁན་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པ་སྟོམ་སྟེན་མཁའ་
རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༥༣༣ ལོར་སྟོམ་སྟེན་ས་ཆར་སྤུ་འབྱུངས། སྤུ་གཞོན་ཏུ་ནས་
རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཆབ་མདོ་བཀ་ཆེན་མི་གཡོ་བའི་མདུན་ནས་པར་བྱིན་དང་དབང་བཀའ་མང་
དུ་གསན།

དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སེར་བྱེས་བྲ་ཆང་དུ་སྤྲིག་ཞུགས་གནང་སྟེ་བཀ་ཆེན་བདེ་ལེགས་
ཉི་མ་བསྟེན་ནས་འཛིགས་བྱེད་དང་། ཉ་མགིན་ཡང་གསང་གི་དབང་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་
གདམས་པ་མང་དུ་ཞུས་ཤིང་། རྩེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་དབུ་པར་འདུལ་གསུམ་གྱི་
ཡིག་ཆ་སོགས་ལ་སྤྱངས།

གཙང་དུ་ཕེབས་ནས་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཐོས་བསམ་གླིང་དུ་འདུལ་མཛོད་ཆང་མ་
སོགས་གསན། ཨེ་བ་དཀའ་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་པོ་ལས་པར་ཆད་དབུ་མ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་
བའི་གནད་རྣམས་ཞིབ་པར་གསན། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་དུ་ལེགས་བྱུང་བྲ་ཆང་གི་འཆད་
ཉན་པ་མཛོད།

བཀ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་བཀའ་ལྟར་དབུས་སུ་ཕེབས། རྒྱུད་སྟོད་ཆོས་རྩེ་དཔལ་
འབྱོར་རྒྱ་མཆོ་ལས་གསང་འདུས་རྒྱུད་འབྲེལ་སོགས་གསན། མཁན་ཆེན་མཁའ་བཙུན་རྒྱ་
མཆོའི་རྩེ་སུ་སེར་བྱེས་བྲ་ཆང་གི་སྟོན་དཔོན་མཛོད། དེ་ནས་ ༡༥༣༩ ལོར་རྒྱུད་སྟོད་བྲ་
ཆང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་རྩེས་ཤར་ཅིའི་ཁྲི་བ་གནང་།

སློབ་མའི་གཙོ་བོ། འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་སོགས་དང་། བཤ་ཆེན་སློབ་ཐང་
ཆོས་རྒྱན་དང་སློང་སློང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་སོགས་དང་། སྡེ་བ་བཀའ་ཤིས་རབ་བརྟན་ཁྱ་དཔོན་
སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེ་འདིའི་ཞབས་ལ་གཏུགས།

༡༥༩༡ ཆོ་བ་བརྒྱད་པར་ཞི་བར་གཤེགས། གསུང་རྩོམ་གྱི་སྐོར་ལ། དཔལ་འདྲི་
འཛིགས་བྱེད་གྱི་བསྐྱེད་རྩོགས་གྱི་ནམ་བཤད། བར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆེན་མོ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་འགྲེལ་གྱི་ཁྲིཀླ། འབྲུག་པ་སྤྱལ་སྤྱིའི་ལན། དགོ་སློང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་མང་དུ་སྤྱང།

༢༠༡༥.༠༩.༠༩ ལ་རྩོམ་སྤྲིག་པས་བརྟམ་བསྤྲིགས་བྱས།

འུ་སྤྱིག་པའི་གསལ་བཤད།

རང་རེ་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ། སྤོན་བྱོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་མཁས་པའི་དབང་
པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲེགས་བཅ་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་ན་
ཡང་། དུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་བྱིན་ཟིན་པ་དང་།
གང་མང་ཞིག་མེད་བརྒྱག་ཏུ་འགྱུར་ཉོན་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྤྱང་སྦྱོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ལོ།
མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན།

དེ་ཡང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་དེ་དག་ནི། རྒྱ་ལོར་དང་རྩལ་ཆུ། ཟུངས་ཁྲག་བཅས་
ཀྱི་འགྲོ་མོང་བཏང་ཞིང་། ལྷོ་སྤྱི་གོལ་རྩལ་གྱིས་མི་ཆེ་མོས་བསམ་ལ་བསྐྱུལ་བའི་མཁས་པ་
རིམ་བྱོན་གྱིས་དབྱུང་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། དབྱུང་འབྲས་ལག་ལེན་ལ་བཀའ་བའི་ཉམས་སྦྱོང་
དང་གྲུབ་དོན་གྱི་ཟིན་ཐོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། མི་ལོ་སྤོང་སྤྲག་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་
འདིའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བརྩུང་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་
པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་དེང་གི་དུས་རབས་འདི་དང་མ་འོངས་པར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། མིའི་རིགས་
སྤྱིའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་འོད་སྤང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

དེ་བས་ན་ ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་བའི་
དགོངས་དོན་བཞིན། བླ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་བླ་ཆོགས་དང་ཚུམ་སྤྱིག་
ཁང་གསར་འཛུགས་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ཆོས་བརྒྱུད་རིམ་མེད་ཀྱི་
མཁས་པའི་བཀའ་ཚུམ་སྤྱིགས་བཅ་དང་། བརྩམས་ཆོས་གསར་རྙིང་གང་མང་ཞིག་འུ་སྤྱིག་
འབྲེམས་སྤེལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉེར་བ་ཡིན།

དུས་རབས་འདིར་ཆོན་རྩལ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་དང་བསྟན་ནས། སྤྱིག་བདེ་བ་དང་། སྤྱོད་

བདེ་བ། གཞུང་ཆེན་འཆོལ་སྤྲེལ་གྱི་འཕྲེང་བའི་བ་སོགས་སྤྲེལ་བ་བཤེད་དབང་གིས་སྤྲེལ་བ་པོ་
རྣམས་འབྲུལ་དེབ་ལ་དགའ་མོས་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། དུས་རབས་ཀྱི་འབྲུང་བའི་ཁ་
ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཞུ་སྤྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་
ལྟ་བུར་གྲུར་པའི་རང་རེའི་ཤེས་རིག་འདི་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། འདིའི་
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འབྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཞི་བདེའི་དབལ་ཡོན་འབྲེན་པའི་
ལས་ཀ་རྒྱལ་ཆེ་བཞིག་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྟེན་ཆོག་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུང་རབ་ཞུ་སྤྲིག་གྲེང་སྐབས་མ་ཕྱི་ཆད་ལྷན་ཞིག་གཞི་རྩར་བཟུང་ནས་ཞུ་སྤྲིག་གྲེང་
རྒྱུར་འབད་བཅོམ་གྲེང་ལོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཕྱོན་གྱི་སློལ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་བར་ཤིང་ཆོས་སྐབས་
ཅོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་ཞུས་དག་ཆད་ལྷན་བཏང་སྟེ་ཆོ་བ་ཡིན་པས་
ཤིང་བར་རྣམས་སྤྱིའི་ཆ་རྣམས་དག་པོར་བཅི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་འདི་ག་ཅོམ་སྤྲིག་ཁང་
ནས་ཀྱང་མ་དཔེ་ཆད་ལྷན་འཆོལ་སྤྲེལ་གྱིས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལ་འང་གང་བྱུང་དུ་བཅོ་བཙོས་
མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱ་རྩ་དོན་དུ་བཟུང་ནས་མ་ཕྱི་རིམ་རིམ་ཞིན་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་སྦྲུང་
བར་འབད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མ་ཕྱི་ཆད་ལྷན་ལག་སོན་མ་བྱུང་ནའང་གང་ཐུབ་ཀྱིས་དག་པོ་
ཡོང་བར་བཅོམ་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་མ་ཕྱི་རང་ལ་ཁོར་བ་མངོན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། དོགས་
གནས་སུ་གྲུར་བ། ཡི་གེ་ཆད་ལྷན་བྱུང་བ་སོགས་ལ་གཤམ་དུ་གསལ་བཤད་ཀྱི་མཆན་
བཀོད་ཡོད།

འབྲུལ་དེབ་འདིར་ཆད་ལྷན་ཁོར་བ་སོགས་བྱུང་བ་མཐོང་ན་ང་ཆོའི་ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་
serajeyrigzodchenmo@gmail.com འདིའི་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་
རེ་བསྐྱུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་འབྲུལ་མར་བསྐྱར་བཙོས་དང་ལེགས་སྤྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤྲེལ་གཞི་
ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཅོམ་སྤྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༢༩ ལ།

༡༡། །དབལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་དང་པོ་ནི་
 རྣམ་པར་བཤད་པ་རིག་འཛིན་ཀྱངས་དགའ་
 ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༢། །ན་མཁྱི་བཟླ་ཉི་ལྔ་ལ། རབ་བཟླ་དབང་སྟོན་བཅེགས་པའི་ལྷན་
 བོ་ལ། །རབ་མཛེས་ཆར་སྤྲིན་གཞོན་རྒྱས་འཁྱུད་པ་ལྟའི། །རབ་འཛིགས་གཤིན་རྩེ་
 གཤེད་དང་བེ་ཏ་ཡིར། །རབ་ཏུ་དང་བས་ལན་བརྒྱར་བྱས་འཆལ་སོ། །དེ་ཉིད་ཐུགས་
 རྩེ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐོལ་ལས། །སྤྲིད་འདིར་དྲར་སྤྲིག་ཐོལ་ལ་བརྟེན་པ་གང་། །སློབ་མཐར་
 གྲགས་པའི་དབལ་ཞེས་སྤྲིད་གསུམ་འདིར། །འགྲོ་བའི་མིག་གཅིག་གྱུར་ལ་བྱས་
 བཟྱེད་དོ། །གང་གི་མཆན་ཙམ་ཡིད་ལ་བྲན་བས་ཀྱང་། །མྱོངས་པའི་བྲི་མ་མཐའ་དག་
 དྲངས་འབྲིན་པའི། །དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་མཆོག་རྣམས་ལ། །གྲུས་པས་འདུད་
 རོ་འདོད་པའི་མཆོག་སྟོལ་མཛོད། །བྲིས་སློབ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་ཤིང་ཏ་ཡིས། །ཟབ་དོན་
 ཁྱར་ཆེན་འདེགས་པར་དཀའ་མོད་ཀྱི། །ལྷ་དང་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྩེའི་གྲོགས་བཟང་
 ལ། །བརྟེན་ནས་ཚུལ་འདིར་ཀུན་ནས་སློབ་རྒྱུར། །ཚུལ་འདི་སྤྲུག་དོག་གཏོན་གྱིས་
 དབང་བྱས་པའི། །སློབ་ཚུངས་ཐོགས་འཛིན་པ་ད་ཆལ་བུམ་བྱེད་དང་། །མཁས་རྣམས་
 ཡིད་མཆོར་ལེགས་བཤད་སྤང་བརྟན་ནི། །ཅི་ཡང་སྤྲོན་བྱེད་རྒྱ་སྐར་མགོན་པོ་ལོ། །

འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་གངས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་རྩེ་བཙུན་ཐམས་

ཅད་མཁའ་ཐོག་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཚན་ཉི་མུ་ལྟར་གྲགས་པ་
འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འབྲེན་པ་དམ་པ་དེས་དཔལ་རྟོག་ཏེ་འཛིགས་
བྱེད་གྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་ཏེ་འཛིན་པའི་སར་བཟོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་
ལམ་དུ་བྱ་བའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའི་སྟོན་ས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ལ། །འདི་ལ་
གཉིས། སྦྱར་བཤད་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་ཆོག་དོན་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་
ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་རྒྱ་མཐོན་པར་མཐོ་བ་དང་།
འབྲས་བུ་ངེས་པར་ལེགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
རི་སྟོད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་“ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་”གི་སྟེ་སྟོད་གཉིས་སུ་འདུ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་
བྱ་མཁོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རིགས་ཅན་གཅིག་དང་། རང་གཅིག་
ལུའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱག་ཀྱན་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཉར་ཞི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རིགས་ཅན་གཅིག་
དང་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྟོད་དེ་ཡང་རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་
པ་དང་། འབྲས་བུ་རྟོག་ཏེ་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འབྲས་
དུས་ཀྱི་ལུས་སམ་སྒྱུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གནས་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སྟོད་
ཡོངས་སུ་དག་པ། མཛད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་པོ་དེ་དང་
རྣམ་པ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་བསྟོམ་པ་ཡོད་མེད་གྱིས་འབྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་གསང་སྔགས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་མེད་པས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ལ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། །མཐོར་ན་གཟུགས་སྒྱུ་དང་རྣམ་པ་

1 མ་ཕྱི། ༡བཤན། ཐེག་པ་ཆེན་ *ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་

མ་ཐུན་པའི་ལས་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྲེད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་འཕམ་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་ལ་ཡང་། བྱ་བའི་རྒྱད། སྦྱོད་པའི་རྒྱད། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེད་ཚུལ་ནི། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ཕྱིའི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། བསྐྱོམ་པའི་ལྷ་མོ་དང་པན་ཚུན་བལྟས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་རྒྱད་དེ། བྱ་བའི་རྒྱད་དང་། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་དང་། ནང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་སྦྱོད་ཅིང་། བསྐྱོམ་པའི་ལྷ་མོ་དང་པན་ཚུན་གློད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་རྒྱད་དེ། སྦྱོད་རྒྱད་དང་། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་བྱུང་ཅིང་། བསྐྱོམ་པའི་ལྷ་མོ་དང་ལག་བཅངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་རྒྱད་དེ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་དང་། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་། ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། དབང་པོ་གཉིས་འབྲུད་དམ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་གསུངས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་ཀྱིང་མཐམ་སྒྲ་མར་གྱུར་པའི་རྒྱད་གཞན་མེད་པའི་རྒྱད་དེ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་དེ་ལ་པ་རྒྱད་དང་མ་རྒྱད་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་ཡང་། ཐབས་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་ཅལ་དུ་བརྟོན་ནས་འཆད་པའི་རྒྱད་དངོས་སམ། དེའི་སྤྱིར་གཏོགས་པ་ནི་པ་རྒྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་དེ་སྤྱང་ཕྱོགས་

ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་པའི་ས་
བོན་དང་འབྲ་བས་དེ་སྐད་ཅེས་བྲལ། རྟོན་དམ་བདེན་པ་དང་རོག་ཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་
འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྩལ་ཏུ་བརྟོན་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་དངོས་སམ། དེའི་སྒྲེར་
གཏོགས་པ་ནི་མ་རྒྱུད་ཅེས་བྲ་སྟེ། རྟོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཆ་དང་། ཆོས་སྐྱེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་མའི་ས་བོན་དང་འབྲ་
བས་དེ་སྐད་ཅེས་བྲལ། །སྒྲེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་རྩལ་ཏུ་བརྟོན་ནས་འཆད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཏུ་
འཛིག་པ་དེ། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་བཞིན། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ཅ་འགྲེལ་སོགས་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདུག་དགོངས་པ་ཡིན་
ལོ། །ཐབས་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཐབས་ནི་རྒྱ་མའི་སྐྱེ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཐབས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བྱུང་བས། ཐབས་དེ་གཉིས་
མིང་འབྲ་ཡང་དོན་མི་འབྲ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཤེས་རབ་
ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཤེས་རབ་
ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་ཀྱང་མིང་འབྲ་ལ་
དོན་ཐ་དང་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ཐབས་རྒྱུད་དང་མཁའ་འགྲོ་པའི་རྒྱུད། པ་རྒྱུད་རྣམས་
དོན་གཅིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད། མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད། པ་རྒྱུད་རྣམས་དོན་གཅིག་
ལོ། །དེས་ན་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་སོགས་གཤེད་སྒྲོར་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་དཔལ་
གསལ་བ་འདུས་པ་དང་བརྗོད་བྲུ་ཆ་མ་ཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲེ་ན་མེད་པའི་ཐབས་
རྒྱུད་ཏུ་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་པོ་པས་དབྱ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལས། འདི་དག་ནི་དཔལ་

གསང་བ་འདུས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཚུངས་པ་སྟེ། ཐབས་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
ཤར་ནས་བཅམས་ཏེ་གཤམ་ཕྱོགས་སུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐབས་རྒྱུད་དེ་ལ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་། གཉི་ལུག་
གི་ཐབས་རྒྱུད་གསུམ་དུ་རྫོང་རྫོང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ནང་ནས་
གཤེད་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་འདི་ནམས་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །གཤིན་
རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྐྱོར་འདི་དག་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་རྗེས་ཀྱི་ཆ་གཞན་ནས་
ཁ་བསྐྱངས་ནས་བཤད་དགོས་པ་ནམས་ནི། འདུས་པའི་སྐྱོར་ནས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་
འཆད་པར་བྱེད་ལ། ཚོ་གའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ནི་རྒྱུད་གཞན་ནས་ཀྱང་ཁ་སྐྱོང་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། བྱུང་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏ་བཟླ་གྱིས་
མཛད་པའི་ཞེད་གུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དཔལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་འདི་གསུངས་པ། རྫོང་
རྫོང་འཇིགས་བྱེད་རྟོག་པ་ནི། །སུམ་བརྒྱ་པ་སྟེ་འཇམ་དཔལ་གྱི། །རྒྱུད་ལས་ཅུང་ཟད་
ཅམ་ཞིག་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་སྟོ་ཀ་འབྲུམ་པའམ། རྟོག་
པ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས་སྤང་བའི་ཅ་རྒྱུད་རྟོག་པ་བདུན་པ་རྟོག་བདུན་གྱི་འཁྲལ་འཁོར་
ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བདུན་ཅེ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ནམས་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་
འཆད་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྟོག་པ་གསུམ་པ། ཏེ་འུ་ལོ་པའམ་ཚུ་ཚུན་རྩ་འདི་བགས་པ་ལ་
བཏོན་ནས་ལས་བསྐྱབ་ཚུལ་སྟོན་པ། ཏེ་འུ་ལོ་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་རྒྱུད་ཁུངས་མ་གསུམ་
ཡིན་ནོ། །ལོ་རྒྱས་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་མཁས་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཆད་ལྟན་
དུ་མི་བཞེད་པར་འདུག །རྟོག་པ་བདུན་པ་འདི་དང་པོར་རྒྱུད་རྒྱས་པ་གསུངས་ནས་
དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རྒྱས་པ་ནས་རྟོག་བདུན་འདི་

ཉིད་བྱུང་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་བྱུང་འདོགས་སྟེ། དཔེར་ན། དུས་འཁོར་
ཀྱི་དབང་མདོར་བསྟན་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྟོག་གྲུབ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་དེ་ནས་
ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིམ་བསྟན་པ་ནི། འཇམ་དབལ་གྱི་རྒྱུད་གངས་སྟོང་ཐག་བཙོ་བརྒྱད་
བ་ལས། འདིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྗེས་ལ་རྒྱུད་འདི་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་
ལྟར་རྟོགས་པར་བྱས་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཏེ་
རྟོག་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་དུ་བྱེད་ན། རྒྱུད་དེ་གསུམ་གྱིས་བརྟེན་བྱ་སྟོན་
ཚུལ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་གཉིས་ཀྱིས་བརྟེན་བྱ་སྟོན་ཚུལ་སྤར་བ་གད་པ་
ལས་ཤེས་ཀྱས་ལ། རྟོག་བདུན་གྱི་རྟོག་པ་དང་པོ་གསུམ་པ་བཞི་བ་ལྔ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ལས་རབ་འབྲམས་འབྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་བསྟེན་བསྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་
པ་བསྟན། གཉིས་པ། རྟག་པ། བདུན་པ། གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས།
རྗེས་སྤྲུགས་འབྲུལ་འཁོར་བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྐྱབ་ཚུལ་
རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

འོན་རྒྱུད་དེ་རྣམས་ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རི་ལྟར་བྱུང་ཞེ་ན། རྒྱུད་འདི་ལྷ་རྒྱལ་
ཀྱི་ཡུལ་ནས་ལེན་པ་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་པའི་གྲུབ་ཆེན་རོལ་པའི་རྟོག་
འམ་ལྷ་ལི་ཏ་བཟླ་ནི་ལུགས་འདི་ལ་ཆད་མར་གྱུར་བ་སྟེ། དེས་མཇུག་པའི་ཞེ་དགུ་
མ་དང་། རོ་ལངས་བརྒྱད་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་ཡོད་ལ། ཞེ་དགུ་མ་ནི། རྟོག་
བདུན་གྱི་དང་པོའི་ཕྱག་མཆན་འཆད་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས། ཞབས་གཡས་ཀྱི་
འོག་གི་སྟོག་ཆགས་བརྒྱད་བཏོན་ནས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཕྱག་
མཆན་བྱག་བྱག །གཡས་ཀྱི་སྟོག་ཆགས་གཉིས་གཉིས་བཞེད་པས་ལྷ་རྣམས་ལ་ཕྱག་

མཚན་སོ་གཉིས། སློབ་ཞེ་དང་མཚམས་བཞེར་གཡོན་གྱི་སློབ་ཆགས་གཉིས་གཉིས་
བཀོད་པས་རེའུ་མིག་གི་ཕྱག་མཚན་དགུ་དང་བཅས་པའི་ཞེ་དགུ་པོ་དེ་ལྟ་ཞེ་དགུ་
པོའི་ཕྱག་མཚན་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ལས་གཙོ་བོ་དོན་མཛིགས་བྱེད་དང་། ཕྱག་མཚན་
ཞེ་བརྒྱད་ཕྱག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་ཞེ་བརྒྱད་བསྐྱེད་པས་ཞེ་དགུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་
བཤད་དེ། དེ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སྤྱི་མ་རྒྱུད་ཡང་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་དེའི་དགོངས་པ་སྒྲུབ་ས་
བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཡི་དྲགས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལས། གཙོ་བོ་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཡི་དྲགས་ཉེ་རོ་ལངས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་
རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐྱོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་
གྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ཨ་མོ་རྣ་བཟླ་ཆེ་བས་མཛད་
པའི་གཤེན་རྩེ་པོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣ་བཟུ་བདུན་
མར་གྲགས་པའི་སྐྱབ་ཐབས། སྤྱི་རྣ་བས་མཛད་པའི་དཔལ་བོ་གཅིག་པ་ཞལ་ཕྱག་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཞལ་ལས་ཁང་དུར་ཁྲོད་དང་བཅས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ཨ་
མོ་རྣ་བཟླ་ཆུང་བས་མཛད་པའི་ཕྱག་གཉིས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱུས་པ་གཉིས། རྩ་
ན་ཀ་རས་མཛད་པའི་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས། སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས། སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་དབྱུངས་གྱིས་མཛད་
པའི་ཕྱག་གཉིས་པའི་སྐྱབ་ཐབས། གཞན་ཡང་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་གྱིས་མཛད་པའི་
སྐྱབ་ཐབས་རྣམས་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷན་པའི་ཆོག་ལས་འཁོར་གྱི་ཆོག་ །ཨ་མོ་རྣ་བཟླ་
གྱིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་ཡོད་ལ། བོད་ལ་ནི་རྩ་སྐྱོ་ཞང་
གསུམ། མལ་དང་། གཉོས་གྱི་ཕྱགས་རྣམས་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་

རྩ་སྟོག་ཉིས། བྱད་པར་དུ་རྩ་ལུགས་ནི་མཚོག་ཏུ་མཛད་པར་སྤང་དོ། །དེ་ཡང་རྩ་
ལོས་མཛད་པའི་ཡིག་སྒྲ་ནི། ལོ་རྒྱུ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
རྟོག་བདུན་ལ། །ནག་འབྲེལ་སྤྱན་པའི་མདའ་འཕེན་བརྩམས། །དཀར་འབྲེལ་ཕྱོགས་
མཐོང་འཕེན་ལ་གཏད། །བརྩུད་ཀྱི་ཐིག་པས་འཕོག་པར་བསྐྱུན། །གསོད་པའི་མཚོན་
དེ་སྦྱང་ལ་གབ། །ཁ་ནས་ཁར་བརྒྱུད་ཡི་གེར་མ་བཀོད་དོ། །བསྐྱེན་བསྐྱབ་དག་
སོགས་དབང་སྤྱད་ཡོད། །མདོན་རྟོགས་རིམ་བ་ལྔ་ཡང་ཡོད། །ལས་བཞིའི་སྦྱིན་སྲེག་
ཚོག་ཡོད། །སྦྱིན་བྱེད་དཀྱིལ་ཚོག་ཡིག་སྒྲ་ཡོད། །དམར་པོ་མདའ་གཞུ་འགོངས་པ་
ཡོད། །འདི་དག་རྣམས་ནི་མི་ལོགས་ནའང་། །བན་རྒྱུད་རྩ་ཡི་ལུགས་སུ་སྤང་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་མདོན་རྟོགས་རིམ་བ་ལྔ་ནི་ལྷ་བརྩུག་སུམ་མ། དཔའ་བོ་གཅིག་བ་ཞལ་
ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་བ། ཞལ་
གསུམ་ཕྱག་དྲུག་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཡིག་སྒྲ་
དག་ནི་མངས་པས་འདིགས་ནས་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་བ་སྦྱོན་ལམ་ཀྱི་ཚིག་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། སྦྱིར་གཤེན་རྗེ་གཤེད་
དམར་ནག་འདིགས་གསུམ་ག་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་རིམ་བ་བཞིན་
དུ་ཁྲིས་བ་ཡིན་པས། གང་ལ་ཡི་དམ་བྱས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་
སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་མོད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདིགས་བྱེད་ལ་ཡི་དམ་བྱས་
ན་རྗེ་བཙུན་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཀྱིས་གནད་བྱད་པར་ཅན། “རྒྱ”
རྟོ་རྗེའི་འཛིན་བ་འཇམ་དཔལ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྟོ་རྗེ་འཛིན་བ་ལ་
འཇམ་དཔལ་ཀྱི་ཞལ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ཡང་འཇམ་

དཔལ་ལ་བྱེད་པའི་གནད་གིས་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཕྱག་མཆོན་ཁ་ཕྱི་གས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་མཆོན་པས་པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་ཀྱང་རྒྱུད་འདི་ལ་
ཆང་བར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། བསྟོ་བྱ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་
རི་ལྟར་བསྟོ་བའི་རྩ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་དག་ཡིད་ཀྱི་སྒྲ་ཤེལ་ཅིག་ངོས་ལ། ཞེས་
པ་ནས། མཆོག་ཏུ་དཀར་བ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་
ལ། དེ་ཡང་རང་དོན་ཉེར་ཞི་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱབ་པ་པོའི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲ་ཤེལ་གྱི་ཅིག་
ངོས་ལ། བཙུག་ལྟར་འདས་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་
དགྱིལ་འཁོར་སེམས་བྱིང་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཕྱིར་གྱིས་དབང་པོའི་
གཞུ་སྟེ་འཇའ་ཆོན་ཁ་དོག་རྣམས་མ་འབྲེས་པར་སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་ལྟ་བུར་ལྟ་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་མ་འབྲེས་པར་སོ་སོར་གསལ་སྤང་ཐོབ་
པའས། ཡང་ན་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གསལ་སྤང་དང་ལྟན་པར་རབ་ཏུ་བཀོད་
པ་སྟེ་བསྐྱོམས་ནས། དེ་ལྟར་སྤྱན་བཞི་ལ་སོགས་པར་བསྐྱོམས་པ་དང་། དེ་ལ་མེ་ཏྲག་
ལ་སོགས་པ་བྱེད་དང་། རང་མཆོད་བདུད་ཅི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་འབྱུང་བ་
ནང་དང་། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བས་མཆོད་པ་གསང་བ་དང་།
བདེ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཆོད་པ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། དེགས་ལྡེའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་སྤྱགས་
བསྐྱེད་པ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་པ་སྤྱི་བསྐྱོམས་པ་དང་། ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱེད་
རྣམས་གྱིས་མཆོན་པའི་རང་འབྲས་བདེ་བའི་མཆོག་འབྱིན་པའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་

དགེ་བ་སྦྲོལ་དང་། དུང་དང་ཀུན་ལྡན་མཆོག་ཏུ་དཀར་བ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེ་
ནི། འདིར་བསྡུ་བའི་དགེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྡུ་བ་དང་སྦྲོན་ལམ་ལ་སྤྱ་
གསུམ་ཡོད་པའི། བསྡུ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། སྦྲོན་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་
ཡིན་ནོ། །བསྡུ་བའི་དགེ་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྦྲོན་པ་ནི་སྦྲོན་ལམ་ཡིན་ལ། །བསྡུ་བ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱ་སྟེ། གཞན་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། ལམ་སྤྱན་མོང་བའི་རྒྱར་བསྡུ་བ་
དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྱགས་ལམ་གྱི་རྒྱར་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་
གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པའི་རྒྱར་བསྡུ་བ་དང་། དེས་གདམས་པའི་སྦྱེས་བུ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྒྱར་བསྡུ་བའོ། དང་པོ་ནི། དངོས་གྲུབ་ཅ་བ་ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་
བཤེས། །ཞེས་པ་ནས། རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཤོག། །ཅེས་པའི་བར་ཏེ། བོད་དུ་བཤད་
པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་དང་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་ཅ་
བ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞི་དུལ་སོགས་མཆོན་ཉིད་བཅུ་དང་།
སྤྱགས་ལྟར་ན་བརྟན་དུལ་སོགས་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་དབྱེས་
བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཤོག། །ཅེས་པའོ། །དེས་ན་མཆོག་ཏུ་དཀར་བ་གང་ཞིག་
བསགས་པ་ཡན་ཆད། ས་བཅད་གོང་མར་བཏང་ནས། དེས་ཞེས་པ་འོག་འདིར་བྲངས་
ནའང་འགལ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་སྦྲོལ་པ་དེ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
གང་ལས་ཤེས་ཞེན། མདོ་སྤྱད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་
ལ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བས་དེ་སྐད་གསུངས། །ཞེས་
དང་། །ཨ་ཟླ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སྦྲོལ་སངས་རྒྱས་སྦྲོལ་ཆོས། །དེ་བཞིན་སྦྲོལ་

དགེ་འདུན་ཏེ། །ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་སྒྲ་མ་ཡིན། །སྒྲ་མ་དཔལ་ལྡན་ཏེ་རུ་ཀ །ཞེས་དང་།
བརྟག་གཉེས་ལས། །གཞན་གྱིས་བརྗོད་མེན་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་
ཉིད་དོ། །སྒྲ་མའི་དུས་ཐབས་བརྟེན་བ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཀྱི་ཤེས་
བྱ། །ཞེས་དང་། །དམ་ཆོག་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས། །འིན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་དེ། །སྦྱིང་
གི་དཀྱིལ་ལས་ལག་པའི་མཐེལ། །ལུས་ཀྱི་ཆ་གས་གར་བསྐྱོམས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་
སྦྱང་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་། །གང་ཟག་དེ་ཡིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །རིམ་ལུ་
ལས། །འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས། །གཅིག་ཕུ་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ལྷ། །མན་
རག་རབ་རྒྱ་སྦྱར་བའི་བྱིར། །རྗེ་རྒྱལ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག །ཞེས་སོགས་མཐའ་ལས་
བ་གསུངས་ཤིང་། །རྗེ་རྒྱལ་མས་རྗེ་རྒྱལ་དཔོན་ལ་མཆོད་པའི་དུས་སྟེ། །རྗེ་རྒྱལ་
དཔོན་གྱི་ལུས་ལ་རྗེ་རྒྱལ་འཆང་རང་ཉིད་ཞུགས་ནས་མཆོད་པ་བཞེས་པར་གསུངས་
ཏེ། །ཞལ་ལུང་ལས། །འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ། །ར་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །
སྦྱབ་སོ་གཞན་ལས་མཆོད་པ་ལེན། །དེ་ཡིས་དེ་མཉེས་རང་གི་རྒྱུད། །ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་
བ་དག་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ལས་བ་གསུངས་བ་རྣམས་ལ་ངེས་བ་བྱང་བར་
བྱལ། །

གཉེས་པ། །དེས་གདམས་པའི་སྦྱེས་ཕུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྒྱར་བསྐྱོ་བའི། །ཆེ་
འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་བྱིས་པའི་རོལ་ཅེད་དང་། །ཞེས་བས་སྦྱེས་ཕུ་རྒྱར་ཅ་དང་ཐུན་
མོང་བའི་ལམ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ་ལ་སྦྱོན་པ་སྟེ། །ཆེ་འདི་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་
བརྒྱད་བསྦྱབ་པའི་བྱིར་དུ་ལུས་སྟོག་ལ་སྦྱོས་པ་མེད་པར་འབད་བའི། །བྱིས་པ་རྒྱར་

དུས་བྱེ་མ་སོགས་ཀྱི་ཁང་བྱ་བྱས་ནས་དགའ་བའི་རོལ་ཅིང་སྤྲོ་ཚོགས་པ་བྱེད་
ཀྱང་། དེས་ཆེ་འདྲིའི་བདེ་འབྱོར་ལ་བན་རྒྱ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཡང་དེ་སྤྲིག་པ་སོགས་
བྱང་བ་ན་ག་ུ་ཆད་^༡ དམ་ཐང་ཆད་ཆད་དུ་དུ་བ་སོགས་བྱེད་ཀྱང་། དེས་ཆེ་འདྲིའི་
བདེ་འབྱོར་ལ་གནོད་རྒྱ་མེད་པ་ལྟར་སྤྱིང་པོ་ཅུང་ཐད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་ནས།
དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ། རྟེན་དཀའ་འཛིགས་སྒྲ། དགེ་སྤྲིག་གི་ཁྲུང་དོར་སོགས་ལ་ངེས་
པ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་རྟེན་བའི་སྤྱིས་བྱ་རྒྱུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློབ་པར་
ཤོག། ཅེས་སློན་པའོ།

འཁོར་བའི་ཐུན་ཚོགས་དུག་སྤྲུལ་ཆང་ལྟ་བུར། །ཞེས་པས་སྤྱི་བྱ་འབྲིང་དང་
ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར།
སྤྲིག་པ་སློང་བ་དང་དགེ་བ་སྤྲུབ་པ་ལ་འབད་པས་སྤྱི་བ་བྱེ་མ་མངོན་མཐོ་ཅེས་ཐོབ་
པར་རུས་མོད། དེ་ཡང་ད་དུང་འཁོར་བ་འདི་ལས་མ་འཕགས་པས། ཆངས་བ་དང་
བརྒྱ་བྱིན་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་དཔལ་འབྱོར་ལྟ་བུས་བསྐྱར་བའི་འཁོར་བའི་
ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་དཔལ་འབྱོར་ཐུན་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག །གང་དག་དང་
ཉེ་བ་ཅེས་བྱིས་ཀྱང་ཐར་པའི་སློག་འཕྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པས་དུག་སྤྲུལ་
བྱི་ཆང་དང་འབྲ་བར་རིག་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐུན་ཚོགས་ལ་སྟེད་པ་མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་
འབྱུང་བའི་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ལ་དོན་གཉེར་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་བར་ཤོག་ཅེས་
སློན་པའོ།

རིག་ནས་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །ཕྱིན་དུག་སྤྱོད་པས་རྟག་ཏུ་

འཆོ་བར་ཤོག །ཅེས་པས་སྐྱེ་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློན་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་
ཕུན་ཚོགས་ལ་ཡིད་སློན་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཉམས་
སུ་མྱངས་པས། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱས་མོད། དེ་གཉིས་འཁོར་བའི་སྐྱག་
བསྐྱལ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བ་ཡིན་ཡང་། རང་དོན་གྱི་སྤངས་རྟོགས་མ་རྟོགས་པས་
གཞན་དོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་མི་འབྱུང་ཞིང་། སངས་རྒྱ་བ་ལ་རིང་དུ་འགྱུར་བས་
ན་དང་པོ་ནས་སྐྱེ་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་རིགས་སོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་སྤང་
བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་བཞིན་དུ་མར་གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་ཀྱང་ཡང་སྐྱག་
བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བར་རིག་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་
སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སློན་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་བྱག་ལ་
སློབ་འདོད་བྱུང་བ་ན་མཇུག་སྟེ་བཟུང་། སློན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་དམ་བཅའ་དོན་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱག་
དང་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཏྲག་ཏུ་སྟེ། དུས་
རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བསྐྱབས་པས། འཆོ་བ་སྟེ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཆུ་
དང་ཉི་འོད་གྱིས་བཟན་པ་ལྟ་བུར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག་ཅེས་སློན་པའོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆེ་ལ་ལོང་མེད་པ། །ཡིད་
ལ་གོམས་པས་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤེས་ལྟོག་ །ལས་འབྲས་མི་བསྐྱུ་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་
རྣམས། །ཡང་ཡང་བསམས་པས་ཕྱི་མའི་སྤང་ཤེས་ལྟོག་ །དེ་ལྟར་གོམས་པས་སྤྱིད་
པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ། །ཡིད་སློན་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཉིན་ཆོན་ཀྱང་ཏུ་ཐར་
པ་དོན་གཉེར་སྟོ། །བྱུང་ན་དེ་ཆེ་ངེས་འབྱུང་སྟེས་པ་ལགས། །ངེས་འབྱུང་དེ་ཡང་རྣམ་

དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །ཟིན་པ་མེད་ན་ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །ཕུན་ཚོགས་བདེ་བའི་
རྒྱ་ཁྱུ་མི་འགྲུང་བས། །སྒྲོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཚོག་བསྐྱེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ། ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲགས་ལམ་གྱི་རྒྱུར་བསྐྱོ་བ་ལ་གཉིས། འཇུག་
སྒོ་དབང་གི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་། ཞུགས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
དུ་བསྐྱོ་བའོ། དང་པོ་ནི། རྣམ་དག་དབང་བཞིའི་རྩ་བོས་སྒོ་གསུམ་གྱི། །ཁི་མ་ཀུན་
བཟུས་སྒྲུབ་ཞེས་པ་བོན་བཞག། །དམ་ཚིག་སྒྲོམ་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར། །བསྐྱུངས་
པས་རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་སྒྲོད་གྲུར་ཤོག། །ཅེས་པ་ལྟར་ལམ་ཕུན་མོང་བས་རྒྱུད་
སྐྱུངས་ནས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བར་
ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པར་འབད་ཀྱང་ས་
བཅུ་སྟོད་པ་ཐ་མ་བ་ཅམ་ལས་བཟོད་མི་ཁུས་པས་ལམ་གྱི་མཐར་སྤྲགས་ལ་འཇུག་
དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་སྤྲགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་
ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། ཆེ་གཅིག་ལ་རྩོ་རྩོ་འཛིན་པའི་སར་བཟོད་
པར་འདོད་ན། དང་པོ་ནས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པར་འཇུག་རིགས་ཏེ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་
ལས། བྱ་རྩར་ཤོག་ཅིག་ཐེག་ཆེན་པོ། །གསང་སྤྲགས་སྒྲོད་ཚུལ་ཆོག་ནི། །ཁྱོད་ལ་
ཡང་དག་བཤད་པར་བྱ། །ཁྱོད་ནི་ཚུལ་ཆེན་སྒྲོད་ཡིན་གྱི། །སྤྱོད་གསུང་སྤྲགས་ཀྱི་རྩོ་
རྩོ་ཅན། །དུས་གསུམ་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རྩོ་རྩོ་སྤྲགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་
ནི། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་ཡང་དག་བརྟེས། །ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་ལས། །ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས། །མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདི་བཞེད་ནས། །སྒྲོད་པ་ཆེན་པོས་སངས་

ཀྱས་ཉིད། རྩོམ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས། ཁེ་རུ་ནའི་ཚུ་འགམ་དུ། མི་གཡོ་
ཉིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ། ཉེ་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་དོན་མེ། ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་གང་བཞིན་
བཞུགས། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ལ་སེ་གོལ་དང་། ཉེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་
པ། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན། འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་ཐོབ་སྟེ། རྣམ་
མཁའ་དོས་ལྟར་མཆོག་གྱུར་པའི། འོད་གསལ་བ་ཡི་དེ་དམིགས་ཤིག་ འོད་གསལ་
བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཉེ་ཆེ་རབ་དགའ་
དོན་མེས། ཀྱན་གྱི་དབང་ཐུག་ཐོབ་པར་འགྱུར། འདི་ལྟར་སྐྱ་དེ་གསལ་བ་དང་། ཉེ་
ནས་ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང་། འདི་ལྟར་ནམ་བྱེད་དུས་སུ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་
གིས་དེ་ཉིད་དམིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཉེ་ཡང་རྒྱད་ཟླ་ནས་གསུངས་པ་
ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་ཞིག་གི་སྤྱན་སྤར། དཀྱིལ་འཁོར་མཆོན་
ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་རྒྱད་ཟླ་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་བཞིན་ཚུ་
བོས་སྟོ་གསུམ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་སོ་སོ་བ་དང་། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་
བཟུས་སྐྱ་བཞི་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་ནམ་རུས་བ་བཞག ཉེ་དབང་དུས་སུ་ཁས་
ལྷངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་
ཐབ་ལམ་རིམ་བཤུས་བསྟོམ་པའི་སྟོད་དུ་རུང་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག ཅེས་བསྟོ་བ་སྟེ།
དེའི་ཚུལ་ནི། སྟོབ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཐོག་མར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག ལྟན་
མོང་དང་ལྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་པ་བྱིན། ལྟ་དོ་སྟོན་པ་སོགས་བྱས། རིག་པའི་
དབང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་བས། མ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལྟ་བུ་འབྱུང། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་
པའི་ས་བོན་འཛིག དོན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱེད་བས་ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་

སྤང་ཞེན་གྱི་རིམ་འབྱུང། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང། འབྲས་བྱ་སྒྱུལ་པའི་
སྒྱུ་འབྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་ས་ཐོན་འཛོགས། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བས།
རྒྱུང་སྤྲུགས་སོ་སོར་སྤང་བ་དང། ཞེན་པའི་རིམ་འབྱུང། ལམ་དཔེན་གསུམ་སྒྱུ་
ལུས་དང་བཅས་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང། འབྲས་བྱ་ལོངས་སྒྱུ་འབྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་
ས་ཐོན་འཛོགས། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་བསྐྱར་བས་གང་སྤང་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་
དུ་འཆར་བ་ལ་སྤྱིབ་པའི་ཡིད་གྱི་རིམ་འབྱུང། ལམ་དོན་དམ་འོད་གསལ་བསྒྲོམ་པ་
ལ་དབང། འབྲས་བྱ་ཆོས་གྱི་སྒྱུ་འབྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་ལག་ཐེས་འཛོགས། །དབང་བཞི་
བ་བསྐྱར་བས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱིབ་པའི་བག་ཆགས་འབྱུང། ལམ་བདེན་
གཉིས་དབྱེར་མེད་རྒྱུང་འཇུག་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང། འབྲས་བྱ་རྒྱུང་འཇུག་འབྲུབ་པ་
སྟེ་དེ་དག་གི་ལག་ཐེས་འཛོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས། ལུས་
དབང་གསྐྱའི་ཚུ་རྒྱན་བསྐྱར་བ་ཡིས། །ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་རིམ་འབྱུང་པར་ཤོག། །གསང་
དབང་ཡེ་ཤེས་བདུན་ཅི་བྱངས་པ་ཡིས། །དག་གནས་རྒྱུང་ནི་སྤྲུགས་སུ་འཆར་བར་
ཤོག། །གསུམ་པ་ལྷན་སྦྲེས་དགའ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས། །ཡིད་ནི་འོད་གསལ་དབྱིངས་
སུ་འཕྲེན་པར་ཤོག། །བཞི་པ་རྒྱུང་འཇུག་དོན་ལ་ངོ་སྤྱད་པས། །མཐར་ཐུག་དོན་ལ་
སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
དབང་བཞི་ནམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ནས་མཆོག་འབྲུབ་པ་ནི། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་རག་ལས་པས་ཅ་ལྟར་ཡན་ལག་དང་བཅས་པས་མ་གོས་
པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཅ་ལྟར་གིས་མ་གོས་ན། རབ་ཆེ་འདི། འབྲིང་བར་
དོ་འཕ་སྟེ་བ་བདུན། ཐ་ནའང་ཅ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་ཆེ་འདིར་ལམ་མ་བསྒྲོམས་ཀྱང་སྟེ་བ་

བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ། སངས་རྒྱ་བར་གསུངས་ཏེ། བི་ལྷ་ཉི་ཅ་རྒྱལ། མ་བསྐྱོམས་མུར་
ཁྱུང་ལྷུང་མེད་ན། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འབྲུག། ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞུགས་ནས་བསྐྱོམ་བ། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལ་
གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོ་
ན་མུར་དུ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པས། དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་
ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ། སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་གང་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རོག་མར་བསྐྱེད་
རིམ་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་
ལེགས་གནས་ཤིང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཁྱུང་
སྐྱས་གདང་ལྟར་རིམ་ཀྱིས་བཟོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན། དང་
པོར་འདིར་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་ཐུན་པ་ཀྱན་སེལ་ཞིང་། །སྐྱ་གསུམ་འོད་བརྒྱའི་བྱ་བ་འབྱེད་
བྱེད་པ། །བསྐྱེད་རིམ་ཐབ་མོ་ཐུན་བཞིར་བསྐྱོམས་པ་ལས། །རྫོགས་རིམ་ཡོངས་
རྫོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱད་སྟོན་ཤོག །ཅེས་པ་རྟུང་བ་བཞི་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་ཐུན་
པ་རྣམས་རང་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེལ་ཞིང་སྐྱ་
གསུམ་འོད་བརྒྱའི་བྱ་བ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་དེ་ཡིད་རོར་སྐྱ་
གསུམ་དུ་འབྱེར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཐབ་མོ་ཐུན་བཞིར་བཅད་དེ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
སྐྱེ་བའི་རྒྱད་སྟོན་པར་བྱེད་པར་ཤོག །ཅེས་པ་ལོ། །སྐྱ་གསུམ་འོད་བརྒྱའི་བྱ་བ་འབྱེད་

པར་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱུ་གསུམ་ཉིམ་དང་སྦྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་གནས། གང་གིས་སྒྲོམ་པའི་རྟེན། བསྒྲོམ་བྱ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གོ། དང་པོ་ནི། ལྷ་ལི་ཏའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དང་པོར་རེ་ལྷག་དུར་ཁོད་དང་། །མཆོན་གཅིག་ཆུ་འགམ་ཤིང་དུར་སོགས། །ཡིད་དང་མཐུན་པའི་གནས་རྣམས་སུ། །རྒྱལ་འབྱོར་བདེ་བའི་སྐྱན་ལ་འདུག། བྲིས་སྐྱ་སོགས་ཀྱང་མདུན་བཞག་བསྒྲོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གནས་སུ་མཆོད་གཏོར་དང་ནང་མཆོད་ཅང་ཉེའུ་རྩེ་རྩེ་བྲིས་བྲིས་སོགས་ཆོགས་པར་བྱས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་བྲིས་སྐྱ་བཟམ་ཞིང་མེ་ཏོག་སིལ་མ་བཅའ་དུ་བཟམ་པའི་གནས་སུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་ནི། ལྷ་དང་སྐྱ་མ་ལ་དད་བ། དབང་ཐོབ་ཅིང་། དམ་ཆོག་དང་སྒོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྩི་ཤིང་འཛིགས་བྱེད་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། ལྷ་གྱི་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ལྷ་དངོས་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ལྷ་གྱི་མཐར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ལྷ་མཆོམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཅན་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། ལྷ་འགྲུལ་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་འབུལ་ཚུལ། བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མཆོད་རྩས་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ། ཆོབ་པ་པོ་ཐམས་པས་མི་རྒྱས་པས། རང་ལྟའི་རྒྱལ་འབྱོར་བཏན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ལ་དེའི་བྱིར་རང་ཉིད་རྩི་ཤིང་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཟུག་གཉིས་པ་ཡུམ་

བཅས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ལས་
སྒྲགས་བརྗོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་ཁ་ནས་
སྒྲོས་ནས་ནང་མཆོད་ལ་གནས་པའི་བགེགས་རྣམས་བསྐྱད་པར་བསམ་པ་ནི་བསང་
བ་དང་། དེ་ནས་སྤྲོ་མའི་སྒྲགས་བརྗོད་ནས་ནང་མཆོད་ཀྱི་ཐུག་སྟོན་དང་བཅས་
པས་མཆོན་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་དག་པའི་ཀུན་
རྗེ་བ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་བཀག་གནས་སྐྱུང་སྟེ། བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་
འཆར་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཡི་
ལས་རྒྱུད་། རི་ལས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་མི་མགོ་ཚོན་
པའི་སྐྱེད་པུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཨ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐོད་པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་
ནང་དུ་ནང་མཆོད་ཀྱི་ཐུག་རྣམས་འཛོག་པ་ནི། ཐོད་པའི་སྐྱད་དོད་ཀ་སྤྲ་ལ་ཞེས་པའི་
ཀ་ལ་ཐེས་སུ་ང་རོ་བྱིན་པའི་ཀློག་བདེ་བ་དང་སྤྲ་ལ་སྐྱོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་སམ་
རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཐོད་པ་བདེ་སྟོང་གི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་
ཀུན་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་ན་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐོད་པ་
ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བས་བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་མཆོན་ཞིང་དེ་ཉིད་ཐོད་པ་གཅིག་
ལ་ཆང་བས་བདེ་སྟོང་དཔེར་མེད་ཀྱང་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཤུ་ལྷ་བདུད་ཅིའི་ཐུག་སུ་
འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། དེ་ལྷ་ལ་སྐྱུང་རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་
ལོངས་སྟོང་ཅིང་། རང་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ཕུལ་བས་དངོས་བྱུང་སྐྱུང་དུ་འགྲུགས་པས་
ལྷགས་ཀྱུ་ལྷ་དང་དངོས་བྱུང་སྐྱུང་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པས་སྟོན་མ་ལྟ། ཞེས་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ། །བྲི་ཆེན་སོགས་ལྷ་བདུད་ཅིའི་ཐུག་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། དེ་ལྷ་པོ་

ལུས་བྱངས་འཆགས་པའི་དྲངས་མ་ཡིན་པས། དེ་སྤྱང་རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས་
རང་ཉིད་ཀྱིས་མོངས་སྤྱོད་ཅིང་། རང་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ཕུལ་བས་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་
འཕང་སྟེར་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །ཤ་ལྷ་ཕྱོགས་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་མཆོམས་སུ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཤ་ལྷ་གཤེགས་པ་ལྷའི་ངོ་བོ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་གཤེགས་མ་ལྷའི་
ངོ་བོར་མོས་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཤ་ལྷ་གཤེགས་པ་ལྷའི་ས་བོན་
དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་གཤེགས་མ་ལྷའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཤ་ལྷ་གཤེགས་པ་
ལྷའི་ངོ་བོ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་གཤེགས་མ་ལྷའི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཤ་ལྷ་ལ་གོ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ལྷ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་བི་ལ་
སོགས་པའི་ཡི་གེ་ལྷས་མཆོན་པ་ནི། གོ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ལྷ་པོ་དེ། རིམ་བ་བཞིན་
དུ་ཤ་ལྷའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་དང་། བི་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ལྷ་པོ་དེ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་
བདུད་ཅི་ལྷའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སོ། །

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དངོས་ནི། རྩྱུ་གིས་བདུད་ཅི་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ངེ་རུས་ཀྱི་
སྟོན་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། རྩྱུ་བདེ་སྟོང་དབྱར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་
རྟོ་རྩེའི་ས་བོན་ཡིན་ལ། བདེ་སྟོང་དབྱར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་
སྟོང་བ་ལ་རུས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སོ། །ཞུམྱིག་གིས་དེ་རྣམས་
བདུད་ཅིའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། བདུད་ཅིའི་སྐད་དོད་ཨ་མི་ཏ་
འཆི་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་ལ། ཞུམྱིག་དེ་འཆི་བ་མེད་པའི་ལྷ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་འཇ།
གསུང་རྟོ་རྩེའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སོ། །ཞི་ཡིག་གིས་མང་པོར་སྟེལ་བ་ནི་མང་
དུ་འཕེལ་བའི་དོན་ཏེ། གཟུགས་སྤང་གི་རིགས་འདྲ་ལྷ་མ་ཞིག་གིས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་

མང་དུ་སྒེལ་བ་ལ་བྱེད་ལ། ཡོ་དེ་གཟུགས་ཕྱང་ནས་བར་དག་བ་ནས་བར་སྤང་མཛད་
གྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཐར་ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་ཡང་བརྗོད་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྔོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འབྲུལ་ཚུལ་ནི།
མཆོད་པ་ནི་བདག་བསྐྱེད་གྱི་སྐྱབས་ལྟར་དང་། གཏོར་མ་ནི་ནང་མཆོད་ལྟར་གྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ། དེ་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ་བགལས་གྱི་བར་ཆད་མི་
འབྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བའི་བྱིར་དུ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་
བཅོལ་བ་ཀྱང་ཉམས། དེ་ནམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་བསལ་བའི་བྱིར་དུ་སྤོང་བའི་
ངང་ལས་རྩོུ་འཇིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་བ་ཡིན་
ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་ལྷ་ལི་ཏའི་སྐྱབ་ཐབས་ཆེ་བ་ལས། མཆོད་དང་བདུན་ཅི་ལ་སོགས་
གྱིས། །ཞི་བ་ལ་སོགས་བྱུང་བར་ནམས། །ཤ་ནམས་ཀྱན་གྱི་གཏོར་མ་ནི། །འབྱུང་
པོ་ལ་སོགས་འཇིགས་ལ་སྦྱིན། །དང་པོར་ལྷ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །ཞིང་སྐྱོང་ལ་
སོགས་ཐམས་ཅད་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ལ། འབྲུལ་ཚུལ་ནི། སྤར་
ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་དེ་ནམས་ལ་རང་གི་སྤོང་ག་ནས་སྤོས་པའི་ལྷ་མོ་རོ་རྩོ་
རྩོ་མས་བདུན་ཅི་ཐོད་བས་བཅུས་ནས་སྤུལ་བར་བསམས་ཏེ། ཡོ་བྱུ་ཅ་ར་ནི་ཞེས་
སོགས་གྱིས་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱུ་ཅ་ར་ནི་ས་ལ་སྤྱོད་པ། སྤ་ཏ་ལ་
ཅ་ར་ཡ་ས་འོག་ན་སྤྱོད་པ། ཁེ་ཅ་ར་ཡ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པ། སྤ་ར་ཐ་ནི་ཤར་ན་གནས་
བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཏན་གནས་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །དཀྱིཾ་ཏཱ་ཏྲི་གྲ་ཡ་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་
གནས་པ། བིརྩ་མ་ནི་རུབ་ཏུ་གནས་པ། ལྷ་རྩ་ཏྲི་གྲ་ཡ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གནས་པ་སྟེ།

དེ་ནི་ཉེ་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་བདུན་དང་། མཁའ་སྐྱོད་སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་སྤྲེལ་བ་ཡིན་ཞིང་།
ཨི་མན་ཆད་ནི་ལས་སྤྲུགས་ཡི་གེ་བཅུ་བ་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོད་གི་མིང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆ་
ཤས་རེ་སྤྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤྲེལ་བའི་དགོས་བ་ནི། ཤེད་པས་དག་ནག་གི་གཏོར་
སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། གཏོར་མ་སྦྱིན་པ་ན། ཡི་གེ་རེ་རེ་བཞིན་བྱེ་བ་ནི། ཡི་གེ་དེ་དག་
གིས་རྒྱུད་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
བ་ནི་འདྲིར་ཡང་འདྲ་ལོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྐྱོད་རོལ་མོ་ནང་མཆོད་རྣམས་
ཀྱིས་མཆོད། སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛད་པའི་བཙུན་ཆོས་རྗེ་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་བཙུལ། ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་བཛྲོད་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོད་རྣམས་ཕྱོགས་
སྐྱོད་བའི་བྱིར་དུ་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསམ་མོ།

གསུམ་པ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆུལ་ནི། བསང་སྤྱང་
སྤར་དང་འབྲ་ལ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ལྷ་མས་བྱང་བའི་ཐོད་པའི་ནང་དུ་རྩྱུ་རྩྱུ་
བ་ལས་བྱང་བའི་མཆོད་རྣམས་རྣམས་རོ་བོ་བདེ་སྐྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་
ལ། རྣམ་པ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་མཆོད་རྣམས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་མགྲོན་
རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་གི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་ཡུལ་བས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་
པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་རུས་ལྡན་དུ་བསམས་ནས། ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་མཆོད་
པ་སོ་སོའི་མིང་སྤྲུགས་སྤྲེལ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མཆོད་རྣམས་
རྣམས་རྩྱུ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། རྩྱུ་གིས་བདེ་སྐྱོད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་
པས། དེ་རྣམས་བདེ་སྐྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་
ཡིན་ནོ། །མཆོད་པའི་མིང་སྤྲུགས་རྣམས་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་དང་སྤྲེལ་བའི་དགོས་པ་

ནི། མཆོད་ཇུས་རྣམས་དོན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་
ཆོད་དུ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྦྱར་བའི་
ཉིང་རེ་འཇིན་བཤད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཇིན་བཤད་པ། ལས་
རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཇིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འཁྲེར་
བའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་དང་བཅས་ཉེ་བཤད་པ། གང་དུ་
སངས་རྒྱ་བའི་རྟེན་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ནས་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འཁྲེར་བའི་རྣལ་
འབྱོར་རྒྱ་དོན་འཇིན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ། སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འཁྲེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་འབྲས་བྱ་
དོན་འཇིན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་
པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
ཐུགས་སྦྱོར་བའི་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་འཛུལ་བྱ་སྒྲིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་བྱུག་
ལྟར་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་སྐྱེས་ནས་སྦྱོང་འབྱུང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྟོམ་པ་བརྒྱུད་པ། དེ་
ལྟ་བུའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་
དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་ཚུལ། འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བསྐྱེད་ནས་འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ལྷ་ལི་ཉིད་སྐྱབ་ཐབས་ལས། རང་གི་སྦྱིང་གིའི་བསྐྱེད་དང་། ཉི་
མ་ལ་གནས་ཡི་གེ་མཆོག་། ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རབ་བསྟོམས་ཉེ། །སྤྲུལ་དང་བཅས་ལྟ་
དམིགས་བྱ། །ཞེས་དང་། དོན་དེ་སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྟོན་མ་འཆད་པ་ལ། སྤྲུལ་གཤེན་རྟེ་

གཤེད་ཀྱི་ལྷ་ཡི་ཚོགས། རྣམ་མཁའ་གང་པའི་བསོད་ནམས་ཞིང་མཚོག་ལ། འཁོར་
གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚོད་སྤྱོད་གྱིས། རང་གི་རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་
ཤོག ཁེས་གསུངས་སོ། རྟེན་ཡང་རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་
པའི་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་ཐུགས་ཀར་བསྐྱེད་དང་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་རྩྭ་ཡིག་གི་འོད་
ཟེར་གྱིས་ཡོངས་སུ་ལྷིང་གི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་སུ་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས།
དེ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་མེས་དང་ཁོ་བོ་དང་རིག་པ་སྟེ། རིག་པའི་
ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་མ་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་
བངས་ཏེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཉིལ་གྱི་གང་བུ་ལྷར་གང་བར་
བཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསོག་པའི་ཞིང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྷ་མ་དང་
གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་མཚོད་ཡུལ་མཚོད་མཁན་མཚོད་རྩལ་རྣམས་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་
མཚོད་སྤྱོད་གྱིས། སྤྱབ་པ་པོ་རང་གི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་སྟེ། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་
སྤྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་སྟོད་རུང་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག ཁེས་པའོ། རྟེན་ཡང་ཚོགས་
ཞིང་སྤྱོད་འཛེན་པ་དང་། སྟིང་ག་ནས་མཚོད་ལྷ་སྟོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟིང་ག་ནི་
འཛིག་ཏེན་པ་ལ་གྲགས་པའི་སྟིང་ག་འདི་མེན་གྱི། ལུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་བང་ཐང་
སྤལ་གཞུང་ལ་ཅུང་ཟད་ཉི་བར་སྟིང་གའི་རྩ་འཁོར་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ལྷ་མ་
སྤྱོད་འཛེན་པའི་གནས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཞེས་པ་ནི། ཚོས་སྤྱལ་རང་བཞིན་
གྱི་གནས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་གཞུགས་སྤྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་འཛེན་པ་དང་། ཡོངས་
སྤྱལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་བྱས་ནས། དེ་ལས་སྤྱལ་སྤྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་འཛེན་པ་

དང་། གནས་བྱེད་གསལ་ལོག་མིན་ལྟ་བུ་ནས་སྤྱན་འཛེན་པའི་ཚུལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་
པ་ལས། འདིར་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡོངས་སྤུལ་གྱི་ཞིང་ལུ་མེད་པ་ནས་སྤྱན་འཛེན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཁྲ་མ་སྤྱན་འཛེན་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་། གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ནས་
སྤྱན་འཛེན་པ་དང་། གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དུ་སྤྱན་འཛེན་པ་དང་། དུར་ཁོང་
གྱི་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་དབང་བོའི་མདུན་དུ་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱན་
འཛེན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་བར་པ་ལྟར། ཅ་ཞལ་གྱི་རྩ་གཉིས་
གྱི་དབུས་སྤོང་ཞལ་དམར་བོའི་མདུན་དེར་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པར་
མོས་ནས་སྤྱན་འཛེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱན་བྲངས་ནས་འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྱིང་གར་བསྐྱ་
ཞིང་། དེ་ནི་རྩོགས་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱང་ཐབས་ཅད་སྤྱིང་གའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་
བསྐྱ་བའི་སྤོང་བྱེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྲ་མ་སྤྱན་འཛེན་པའི་དགོས་པ་ཡང་སྤྱགས་
གྱི་ཐེག་པ་འདིར་དངོས་བྱུང་གྱི་ཅ་བ་སྒྲ་མ་ལ་རག་ལས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཆོགས་ཞིང་ལ་ཆོགས་བསོག་པའི་ཚུལ་ནི། ཁྲ་མ་ལ་
ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆོགས་བཅད་སྤྱབ་ཐབས་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། ཁྲ་མ་ཆོགས་ཞིང་གི་
གཙོ་བོ་ཡིན་པས། བདེ་མཆོག་ལས་འབྱུང་བ་འདིར་ཁ་བསྐྱངས་ནས། གང་གི་བྲིན་
གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བྱའོ། །གཟུགས་མཆོག་མཆོག་དུ་བྲག་པོ་
ཆེ། །ཞེས་སོགས་ནི། ཞེ་དགུ་མ་དང་རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐྱོར་གྱི་སྤྱབ་ཐབས་གཉིས་
ཀར་འབྱུང་ངོ་། །ཆོགས་བཅད་དང་བོའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་ཡིད་བཞེན་གྱི་ཁོར་བུ་
མཆོག་ལས་འབྲལ་གྱི་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱགས་སྒྲ་མེད་
གྱི་སྒྲ་མ་གང་གི་བྲིན་གྱིས་བདེ་བ་ཆེན་བོའི་གནས། སྤྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་སྐད་ཅིག་

གིས་ཏེ། སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་མའི་ཆེ་ཅན་ནམ་དོ་
ཆེ་འཆང་གི་ཞབས་ཀྱི་པ་སྒྲོར་འདུད། ཅེས་པ་སྟེ། སྐྱའི་ཆ་དམའ་ཤོས་ལ་བརྟུང་བའི་
དོན་ནོ། །དོ་ཆེ་ཅན་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་སྐྱེ་མ་ཐ་མལ་བར་མི་བཟོ་བར་དོ་ཆེ་འཆང་དུ་མོས་
དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་འབྲས་དུས་ཀྱི་
བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་སྐྱའི་རྣམ་པར་ཤར་བས་ན་གཟུགས་མཆོག་ །ཤིན་ཏུ་
ཁྲིས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་སྐྱར་བསྟན་པས་ན་མཆོག་ཏུ་དག་པོ་ཆེ། བདུད་ལ་སོགས་
པ་ཕྱི་དང་དུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་མི་མ་སྟན་སྟོགས་ཀྱིས་མི་སྟབ་པས་ན་
དཔའ་བོ། དོ་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་
མཛོད་སུམ་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་མཆོག་གི་སྟོང་ཡུལ་ཅན། གཤུལ་བར་དཀའ་
པ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཀྱི་གཤིན་ཆེ་འདུལ་བར་མཛོད་པས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གཤིན་
ཆེའི་གཤེད་དཔལ་དོ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཅེས་པའོ། །ཆོས་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ཕྱི་
དང་། དུག་གསུམ་ལྟ་བུ་ནང་དང་། ཉེར་ཐོབ་ལྟ་བུ་གསང་བའི་གཤིན་ཆེ་སྟེ་རྩོགས་
རིམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་བསྟུས་པ་ནི་གསང་བའི་གཤིན་ཆེ་
འདུལ་བའི་དོན་ནོ། །

དེ་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་ནི། སྟབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་རང་གི་
སྟགས་ཀའི་ས་བོན་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལས་སྟོས་པའི་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་ལྟ་
མོ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་རྩིས་སྒྲུ་ཆོགས་
པས་མཆོད་པར་བསམ་ཁིང་། མཆོད་ཟིན་ནས། མཆོད་ལྟ་རྣམས་སྟོང་གའི་ས་བོན་
ལ་བསྟུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་ནི་སྟན་འཕེན་གྱི་སྐབས་དང་འབྲ། མཆོད་

པའི་སྐྱགས་དང་འབྲུལ་བའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་གདོང་བྱལ་གི་རྒྱུད་ནས་བཤད་
བ། ལྷ་ལི་ཏྲས་རོ་ཡངས་བརྒྱད་བསྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྲེག་
བཤགས་སོགས་གྱི་ཆོགས་བཅད་གཞན་རྣམས་ནི་ལྷ་ལི་ཏྲའི་ཞེ་དགུ་མའི་སྐྱབ་
ཐབས་སུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་ཆེ་བར། ལྷ་རྣམས་ལག་ན་སོགས་པ་
ཡི། །མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་མཆོད། །དེས་ནི་བཙེམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
དགེས། །འཁོར་རྣམས་ལ་ཡང་ལྷན་ཅིག་འབུལ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱལ་འཆོལ་
བ་དང་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། སྤྲེག་པ་བཤགས་པ་ལ། སྤྲེག་
པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ། །ཞེས་པས་སྤྲེག་པ་བཤགས་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན། སྐྱེས་
ཤིང་བྱང་བ་རྣམས་ནི་བསལ། །ཞེས་པས་འདས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྱི་སྤྲེག་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་མི་འོང་འབྲིན་པ་ལ་སྐྱག་པ་སྐྱེས་པའི་སྐོ་ནས་འགྲོད་སེམས་
དང་བཅས་ཏེ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱེད་ཚུལ་བསྟན། མི་བྱེད་པར་ཡང་སྐྱན་སྤར་
བརྗོད། །ཅེས་པས་བྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྤོམ་སེམས་བྱེད་ཚུལ་དེ་བསྟན། དེ་བཞིན་
བསོད་ནམས་རྗེས་ཡི་རང་། །བདག་གིས་བདེ་འགྲོར་ཡོངས་སུ་བསྟོ། །ཞེས་པས་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། བསྟོ་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་ཏེ། རང་གཞན་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཏེ། དགེ་ཆ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བ་སྟེ་སྤོང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འབད་པ་རྒྱུད་དུས་
རྒྱབས་ཆེན་ཆོགས་སྤུད་པ། །དགེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མཆོག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདག་གིས་བདེ་འགྲོར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི། རྒྱ་དགེ་བ་ལ་
འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས། དེ་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་བསྟོ་བའོ། །ཡང་ན་

བདེ་འགྲོའི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྐྱོ་བ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་ས་འགྲོའི་ཡན་ལག་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱལ་ས་སྟོན་པའི་སྟོན་པ། མི་གནས་
པའི་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་རྒྱལ་ས་དངོས། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
ནམས་ལ་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་པའི་ཆེ་གོགས་སུ་དམ་བཅས་པའི་སྟོན་པ་རྒྱལ་ས་སུ་འགྲོ་བ་
རྒྱུའི་རྒྱལ་ས་འགྲོ་དང་། ཐོབ་བྱ་ཆེན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་བྱར་དམ་བཅས་པའི་
སྟོན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགྲོག་ལས་གཉིས་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་ཅིང་། རང་ཉིད་འཕགས་
ལས་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་ས་འགྲོའོ། །སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་དགྲོའོ། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་
ཚུལ་བསྟན་ཏེ་ཆོག་དོན་གོ་སློའོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བྱེད་ནམས་ལ། །ཞེས་པ་ནས།
རབ་ཏུ་དང་བས་བསྟེན་པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོགས་ཞིང་ལ་ལུས་འབྲལ་
བ་དང་། ལས་ལ་བསྟེན་པར་དམ་བཅའ་བ་ནམས་བསྟེན་ཏོ། །འདིར་རིགས་ལཱའི་སྟོན་
བཟུང་བྱེད་པར་བྱལ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པས་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། གྱི་རྩ་
ན་དང་། དོན་ཡོད་ཞབས་གྱིས་བཤད་པ་དང་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་འགྲོས་སྤྱར་
ནས་བྱས་ནའང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། ལྷ་མ་
དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་དཔང་པོར་བྱས་ཏེ།

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་གྱིས་
སྟན་གསན་པའ། ཕབ་ནས་ཅི་བྱེད་ཅི་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ལྷ་ན་མེད། །དམ་པ་
བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །གང་ཟག་སུས་བསྐྱེད་ན། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བས་སོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། རི་ལྟར། དཔེར་ན་དུས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་ནམས་

གྱིས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལས་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱལོ། །དུས་ཅི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཞེ་
 བ། སྐྱགས་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྣང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་
 དུལོ། །འདིས་ནི་སྐྱགས་སྟོམ་གྱི་ཡན་ལག་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་
 གྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། ཉེས་སྟོང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས།
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། དག་བ་ཆོས་སྟུང་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཉིན་མཆོན་སུན་དུག་ཏུ་སྟོབ་འདོད་སྟོང་བ་ནས་
 སྣང་གི་རིགས་གྱི་དམ་ཆོག་དང་། རྟོ་རྟེ་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གྱི་
 དོན་ནི། རྒྱལ་བའི་སྐྱགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ཅིང་དེ་བྲན་པའི་ཕྱིར་
 དུ་ཆག་ཆད་དང་ལྡན་པའི་རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་རྟོ་རྟེ་དམ་ཆོག་ །རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་
 ཉིད་མཆོན་ཅིང་། བེལ་བུའི་སྐྱས་ཀྱང་དོན་དེ་སྟོག་པར་སེམས་པའི་སྟོན་མཆོག་
 ཆད་དང་ལྡན་པའི་བེལ་བུ་འཛིན་པ་བེལ་བུའི་དམ་ཆོག་ །རང་གིས་སྐྱགས་གྱི་ཆོས་གྱི་
 བཀའ་བྲིན་མཛོས་པའི་སྐྱ་མ་བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟོབ་དཔོན་
 གྱི་དམ་ཆོག་ཕྱག་རྒྱ་དང་འབྱུང་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་
 བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བསྟོམ་པ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་ནམས་ལ་ཉིན་མཆོན་སུན་དུག་ཏུ་
 སྟོབ་འདོད་སྟོང་བ་མི་བསྟོད་པའི་རིགས་གྱི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ། རིན་ཆེན་རིགས་
 མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། རང་གི་
 དག་ཙ་གཞན་ལ་བསྟོ་བ་ཆོས་གྱི་སྦྱིན་པ། བྱམས་པ་ཆད་མེད་བསྟོམ་པ་བྱམས་པའི་
 སྦྱིན་པ། བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་བསྟོམ་པ་མི་འཛིགས་པ་སྐྱབས་གྱི་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེ་

ནམས་ལ་སྐྱབ་བྱུག་ཏུ་སྒྲོབ་འདོད་སྤྱོད་བ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་། བཏང་
སྒྲིམས་ཆད་མེད་བསྒྲོམ་བ་མི་འཛིགས་བ་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱིན་བ་ཡིན་ཚུལ་ནི། སྐབས་
འདིའི་བཏང་སྒྲིམས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་མེད་པའི་བཏང་
སྒྲིམས་ལ་འགོད་པར་འདོད་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྤང་
སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་འཛིགས་བ་ལས་བསྐྱབས་པར་སོང་ལ། དེའི་ཕྱིར་བཏང་
སྒྲིམས་ཆད་མེད་བསྒྲོམ་བ་མི་འཛིགས་བ་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱིན་པར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱི་བྱ་སྤྱོད། གསང་
བ་ནལ་འཕྱོར་དང་ནལ་འཕྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ཐེག་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་
ལ་སྐྱབ་བྱུག་ཏུ་སྒྲོབ་འདོད་སྤྱོད་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་། ལས་
ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །སྒྲོམ་བ་གསུམ་ཀྱི་བཅས་
མཆོམས་ལ་བསྟོ་བགྲངས་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་མེ་ཉོག་སོགས་ཕྱི་དང་། བྱང་མཆོད་
བདུན་ཅི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འབྱུལ་བ་ནང་དང་། བྱུག་རྒྱ་དང་སྒྲིམས་པར་
ཞུགས་པའི་བདེ་བས་མཆོད་བ་གསང་བ་དང་། བདེ་བ་དེས་སྤོང་ཉིད་ངེས་པའི་བདེ་
སྤོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལྷ་དང་སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་བ་
སྟེ། དེ་ནམས་ལ་སྐྱབ་བྱུག་ཏུ་སྒྲོབ་འདོད་སྤྱོད་བ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་
དང་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཞེས་བ་མན་ཆད་ཀྱི་སྐྱབ་མོང་བ་དང་སྐྱབ་
མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་བ་བསྐྱང་བའི་དོན་ནམས་མདོར་བསྐྱུས་ནས་སྤོན་བ་ཡིན་ལ།
ཉོན་སྤྱིབ་ལས་མ་བསྐྱུལ་བ་ཆངས་བ་དང་དབང་པོ་ནམས་ཉོན་སྤྱིབ་ལས་བསྐྱུལ་བ་

དང་ཤེས་སྤྱིབ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་བ་རྣམས་ཤེས་སྤྱིབ་ལས་དགྲོལ་
བ་དང་། དབུགས་མ་བྱིན་པ་རན་སོང་བ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་དབུགས་བྱིན་
པ་ལས། དབུགས་དབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་
མྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་བྱཏོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྤྱགས་སྒྲོམ་འཇིན་པ་ནི། སྒྲོམ་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཉམས་པ་སོར་
ཆུད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། ཐོབ་ཐེན་བརྟན་པ་དང་རྒྱལ་བ་དགེས་
བྱེད་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་བྱུང་པར་
ཅན་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱགས་སྒྲོམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་
པ་ལ་ནི་དབང་བསྐྱར་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྤྱགས་སྒྲོམ་ལ་ཐོབ་འདོད་དང་། རིགས་
ལྷའི་སྒྲོམ་བཟུང་གི་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྒྱས་པ་སོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་
སྐྱབ་ཐབས་ཆུང་བ་རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐྱོར་ལས། ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་ཆོགས་ཀྱི་
ཕྱིར། །བྲུག་འཆལ་ནས་ནི་བསྡོམ་ཐར་ཐུག་ རྣམ་བདུན་བསགས་ནས་དེ་རྗེས་
སྟ། །ཆངས་པའི་གནས་བཞི་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུང་བ་ལྟར། ཆངས་པའི་
གནས་བཞི་སྐབས་འདིར་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་སྐྱན་མོང་པའི་ཆངས་པའི་
གནས་བཞི་ནི་ཆངས་ཆེན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅིང་། འདིར་ནི་
སྐྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆངས་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲོམ་
པར་བྱེད་པས་མི་འདྲཏོ། །དེ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་
ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན་
པར་གྱུར་ཅིག །བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་དེ་བདག་གིས་བྱཏོ་སྐྱམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་

བསྒྲོམ་པའོ། །བཏང་སྒྲོམ་ས་ཚད་མེད་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་དོ་རྩེ་གྲུབ་པའི་
འབྲེལ་པར། བཏང་སྒྲོམ་ས་ནི་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་
བཏང་བ་ལས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་
ལས། དེ་ཁོན་ཉིད་ཏུ་རོ་གཅིག་པ་རྟེན་པ་དང་། མ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་
ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ནི་བཏང་སྒྲོམ་ས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྒྲོམ་ས་པ་ལ་འགོད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དེ་ནི་གཞི་ལ་
འཇམ་བྱ་སྒྲིང་པའི་མི་མངལ་སྒྲེས་ཁམས་བྱུག་ལྟར་ཏུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་སྒྲེས་ནས་
སྒྲིང་འབྱར་གྱི་ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་
ཞིང་མཚོད་པའི་རྩེས་སུ་རིམ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། སྒྲིང་ཆོགས་ཞིང་རང་གནས་སུ་
གཤེགས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཏུ་མི་དམིགས་པར་བསྒྲོམ་པ་དང་། རང་ལ་བསྐྱུ་བ་
དང་། སྒྲིང་ཉིད་ཏུ་བསྒྲོམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་བྲི་མ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་སྒྲིང་ཉིད་ཏུ་བསྒྲོམ་པ་དང་། མི་དམིགས་པར་བསྒྲོམ་པ་དོན་གཅིག་
ཏུ་འདོད་ཀྱང་། འདོད་འཇོ་ལས། ཆོགས་ཞིང་སྒྲིང་ཉིད་ཏུ་བསྒྲོམ་པ་ལས་གཞན་ཏུ་དེ་
ཉིད་ཏུ་མི་སྣང་བར་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་
རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་
མཛོན་ཏུ་བྱས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྒྲིང་ཉིད་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལ་
གཉིས། མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། སྐབས་འདིར་རང་དང་ཆོགས་ཞིང་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་

བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེད་
པའི་ལམ་འབྱེད་ཞེས་བྲ་ལ། སྐྱར་ཆོས་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཐམས་
ཅད་སྐྱར་གཞི་སྐྱེ་ལེ་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམ་དགོས་ལ། དེས་ན་
འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་འབྱེད་ཀྱི་མ་ཐུན་ཡུལ་ནི་ཐ་མལ་པའི་འཆི་བ་རང་
ག་བ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་འཛུལ་བུ་གླིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་རྩ་
ཐོག་ལེའི་ཁམས་ཉེ་དུག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཆོ། ས་རྒྱ་ལ་ཐོག་རྒྱ་མེ་
ལ། མེ་རྒྱང་ལ། རྒྱང་སྤང་བ་ལ་ཐོག་པའི་སྐབས་སུ་བྱི་དབུགས་ཆད། སྤང་བ་མཆེད་
པ་ལ་ཐོག་མཆེད་པ་ཉིད་ཐོབ་ལ། ཉིད་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐོག་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་
བྱེད་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་
གཉིས་སྤང་གི་སྟོས་པ་གཞན་དང་བྲལ་བའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་ཞིང་། འདི་ལ་
འཆི་བ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། མའི་འོད་གསལ་ཞེས་བྲལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤགས་གཉིས་དོན་ལྟར་གདོད་ནས་དག་པའི་དབྱིངས། །བདེ་
ཆེན་རང་གི་སེམས་དང་རོ་གཅིག་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། སྤ་བྱ་ཐ་དང་ལུ་རྒྱ་
ཏཱའི་སྤགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྐྱབ་
པ་པོ་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་མོར་གྱུར་པ་གཉིས་རོ་གཅིག་པའི་ལམ་གྱི་
ཆོས་སྐྱ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྐྱོམས་པས། ཆོས་སྐྱའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཡི་ཤེས་
ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སྟོན་རྣམས་ཡིད་ངོ་སོགས་སུ་སྐྱངས་
ནས་ལམ་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་

སྐྱབ་ཐབས་ཆེ་བ་ལས། གཙོ་བོ་མཁའ་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ལྷ་དང་ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང། །བདག་མེད་པར་ནི་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་
 པའོ། །དེ་ཡང་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་
 བསག་པའི་ཚུལ་ནི། ཨྱི་ལ་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་གསུམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་པོའི་
 ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སོ་སོ་བ་དེ་མཆོན། ཡང་མཆོད་ལུལ། མཆོད་མཁན། མཆོད་
 རྩས་ཏེ་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་ཡང་མཆོན། དེ་ཡང་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་དང་
 ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བལྟ་བའི་དོན་ནོ། །སར་ནི་ཐམས་
 ཅད། རྒྱ་མཚོ་ཆོས། སྤྱ་མ་མ་མེ་རང་བཞིན། རྒྱ་མེ་དག་པ་སྟེ། གཟུང་བས་བསྐྱས་
 པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། རོག་གི་ཨ་ཏི་ནི་རའོ་སྟེ་འཇིན་པ་
 པོ་ཡིན་ལ། བདེན་འཇིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་
 སར་རྒྱ་མཚོ་སྤྱ་མ་མ་མེ་ལྟར་ཞེས་པ་གཉིས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་ཨ་ཏི་ནི་ལུས་དག་ཡིད་
 གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་སྟེ། དེ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་རྣམ་དག་ཏུ་སྟོན་ལ། སར་རྒྱ་མཚོ་ཆད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་སྟངས་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བྲུགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་ལུལ་སྟངས་པ་ཉིད་
 དང་ལུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱེལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་
 རྒྱལ་ས་གཉིས་པའི་དོན་ཏེ། རྩ་ཐུ་ནི་སྟངས་ལ། ཏུ་ནི་ཉིད་དེ་ལུལ་སྟངས་པ་ཉིད་དང་། རྩ་
 བ་ནི་ལུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས། བརྩ་ནི་རྗེ་རྟེན་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །སྤྱ་མ་མེ་རང་བཞིན།
 རྒྱ་མཚོ་ཀ་ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཏི་ནི་རའོ་སྟེ། ལུལ་སྟངས་པ་ཉིད་དང་ལུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་སྐྱེལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྐྱོམ་པའི་

དོན་ནོ། །ཞུས་ཀ་ཨ་ཉི་ཞེས་པ་གོཅྱེ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཀ་ལ་པ་ལས། ཨ་ཡིག་དག་གི་བར་དུ་ལྷོ། །ཨ་དག་སྒྲ་ལྡན་དག་གི་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀའི་སྟོག་གི་ཨ་དང་ཨ་ཉི་གི་ཨའི་བར་དུ་ཆོག་དག་དང་པོར་ཡོད་པས་ཆོག་དག་ལྷ་རུ་སོང་། ཞུས་ཀ་ཞེས་པའི་ཀའི་སྟོག་གི་ཨ་ལྷ་ལ་གལ་ལ་བཞག །ཀ་ལ་ཏ་ལན་”ཏ”འུས། ཨ་དེས་ཆོག་དག་ལྷ་རུ་སོང་བ་དེ་མཐོང་བས་ཨོ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཨའི་ཡི་གེ་ལྷའི་ཡི་གེ་ཨོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཀ་སྟོག་མེད་ཨོ་ལ་བྱངས་པས་གོ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་པ་པ་རོལ་གྱི་ཡི་གེར་བྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཨ་ཉི་གི་ཨ་ཡང་བསྐྱས་པས་གོཅྱེ་ཞེས་སྒྲ་ཏིའི་རྟགས་ཅན་ཡིན་པས་གསུམ་ལུན་དུ་བརྒྱག་པར་བྱའོ། །དབྱངས་མེད་པའི་དོན་སྟོག་མེད་ལ་བྱེད་དོ། །མདོར་བསྟུན། རང་དང་ཆོག་ས་ཞིང་གི་ལྷ་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་ངས་པ་བྱངས་ཏེ་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །

ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྟོན་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་འདི་ལ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་འབྱེད་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་ལ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་པ་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཆེ་རགས་པ་ཉེར་ལྷ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། ལྷ་བ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འཆི་བ་སྐྱོང་བར་བྱེད། རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་རྣམས་སྟོང་གའི་རྒྱ་ཏིའི་ནང་དུ་བསྐྱས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་

གསལ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་། དེའི་རྒྱུད་སྒྲིམ་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབྲས་དུས་ཀྱི་དག་
པ་གཉིས་ཐུན་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་བྲལ་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་
ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་། དེ་འགྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་ལམ་
བྱེད་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུབ་ཐབས་ཀྱི་སྡོན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་
སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་རྒྱུབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྒྲོམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་
ཆོས་རྒྱུ་དེ་ཉིད་གཏུལ་བུའི་དོར་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཞེངས་
ནས་མེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པར། དང་པོར་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམས་
ནས། དེའི་རྩེས་སུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་མེ་རི་སོགས་སྤྱང་བའི་འཁོར་ལོ་དང་
བཅས་པ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན་རྒྱུབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུས་དག་ཡིད་
གསུམ་ལ་ཐ་མལ་ཀྱི་སྤྱང་ཞེན་སྦྱང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་བསགས་པ་དང་།
འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རིལ་དུ་
འཆར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་དུ་སྒྲོམ་པའི་རགས་པ་ཉིར་ལྡན། སྤང་པོ་ལྟ། ས་
སོགས་ཁམས་བཞི། མིག་སོགས་དབང་པོ་བྱུག །གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྟ། གཞི་
དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་རྣམས་ལ་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་འབྱུང་བཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ནས་འགལ་རྒྱུན་འཁོག་པའི་ཕྱིར་
བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་གཉིས། འབྱུང་བ་རིམ་བཞེགས་དང་བསྐྱུང་འཁོར་
ཐུན་མོང་བ་བསྒྲོམ་པ་དང་། བསྐྱུང་འཁོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱུབ་ཆེན་ཀྱི་གཞུང་ལ། ལྟ་དང་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱུན། །སྟོང་

བ་ཉིད་དུ་ནམ་བསྐྱོམས་ནས། །ཡི་རྩི་ལོ་ཡི་གེ་ལས། །རྒྱང་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་
ནི། །དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་
པ་དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་ངང་ལས། །ཡི་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བའི་མདོག་
ཅན་དབྱིབས་གཞུ་ལྟ་བུ་མཆོག་མའི་ནམ་པའི་ཐད་དུ་རྒྱལ་མཆན་རེ་རེས་མཆན་པ།
དེའི་སྟེང་དུ་རྩི་ལས་བྱུང་བའི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་པ་བྱ་གསུམ་དུ་
མེ་འབར་བའི་ཐོང་བས་མཆན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷི་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་
དཀར་པོ་རྒྱུ་པའི་དབྱུག་སྤྱུམ་པ་རྒྱུ་གང་བས་མཆན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷི་ལས་
བྱུང་བའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་བྱ་བཞི་པ་རྩར་བཞིར་དོ་རྩེས་མཆན་པ་བསྐྱོམ་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདུས་པ་སོགས་ལ་བསྐྱེད་འཁོར་
ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་འདིར་ནི་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་འོག་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་སྟེང་
དུ་རྩྱི་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲ་ཆོགས་དོ་རྩེ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྱི་གིས་མཆན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེའི་
ས་གཞི་དུ་བ་གྲུར་སྒྲ་རེ་མེ་རི་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་ཞིང་དོ་རྩེ་དུ་བའི་དབྱིབས་ནི་རྒྱུ་
པོ། དོ་རྩེ་ཆེ་བ་ནམས་ཀྱི་ཁོང་གསེང་དུ། རྒྱང་བ་ནམས་ཀྱིས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
གཏམས་པ། དབང་ས་ནི་བྱུབ་ཆེན་ལྷ་ལས། བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་འཁོར་ལ་སྟེང་
ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་འོག་གསེང་གི་ས་གཞི་ལ་སྤྱག་གི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་།
རྒྱ་རྒྱོད་དང་འཆམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྷ་ལི་ཏས། དེར་ནི་རྩྱི་གི་
ནམ་པ་ལས། །དོ་རྩེའི་དུ་བ་ས་གཞི་དང་། །དེ་བཞིན་དོ་རྩེའི་གྲུར་དང་ནི། །སྒྲ་རེ་ཡང་
ནི་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར་པོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་འཁོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། གཏུམ་ཆེན་

གཞོན་མཛེས་དཔལ་ལྷན་ཁྲོ་བོ་བཅུས། །ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཉིང་འཛིན་ལ་གཞོལ་
བས། །བདུད་དང་བགོགས་སོགས་ནག་པོའི་རྩ་ལག་ཀྱི། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་བྱང་
ནས་འབྲིན་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་
ཁྲོས་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་ན་གདུམ་ཆེན་གཞོན་མཛེས་རྒྱལ་པོ་གཙོ་བོར་བྱས་
པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སའི་ཆོས་ཤེས་པ། རྗེས་སུ་ཤེས་པ། སྤྱག་བསྐྱལ་ཤེས་པ། ཀྱན་
འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་ཤེས་པ། ལམ་ཤེས་པ། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ། གཞན་སེམས་
ཤེས་པ། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་བཅུ་ལས་བྱུང་བའི་དཔལ་
ལྷན་ཁྲོ་བོ་བཅུས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་བ་གཡས་
བསྐྱོར་དུ་མགྲོགས་པར་འཁོར་བའི་ཅིབས་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་བཞུགས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་སྟེ་བསྐྱོམས་པས། བདུད་དང་བགོགས་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་གིས་ཡིད་བསྐྱོད་པའི་ནག་པོའི་རྩ་ལག་སྟེ་དང་བཅས་པ་ཀྱན་སྐད་ཅིག་
ཉིད་ལ་མ་ལུས་པར་བྱངས་ནས་འབྲིན་པར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་འདུས་
པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར། ཀྱན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། ཅིབས་བཅུ་དེ་དབུས་རྣམ་པར་
བསྐྱོམ། ཅིབས་ཀྱན་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ། །ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། ལྷ་ལི་ཏས། དེ་དབུས་གཞོན་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །བཀའ་ཡི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཅིབས་བཅུ་རབ་འབར་ཅུང་ཟད་སེར། །ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་
བཅས་པ་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར། འཁོར་ལོའི་ལྷ་བར་གཞོན་མཛེས་
བསྐྱོམས་ནས། དེས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལ་བཀའ་བསྐྱོ་བའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པས་ན་བཀའི་
འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་འཁོར་ལོ་གང་ལས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གསལ་བར་མ་

བཤད་ཀྱང་། མན་ངག་སྟེ་མ་ལས། སྦྱི་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་
བྱང་ལ། དབྱ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་རིན་ཆེན་སྟོན་མ་ལས། རྟོ་རྟོ་མ་འོག་དང་གཞོན་
མཛེས་རྒྱལ་པོ་གཉིས་སུ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྲས་ནས་གཞོན་
མཛེས་གཙོ་བོ་དང་རྟོ་རྟོ་མ་འོག་དེའི་འོག་ཏུ་བསྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་
ལོའི་ལྟེ་བ་སྤུབས་སྟོང་མཐུད་སོ་གཉིས་མཐུག་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱོགས་མཆོམས་
བརྒྱད་ཀྱི་ཅིབས་རྣམས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པར་
སྤྲོ་ཆོགས་པ་རྒྱ་དང་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་གསུམ་གསུམ་བསྟོམས་ལ། གཙོ་བོ་
གཞོན་མཛེས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་
ཀྱིས་ཁོ་བོ་བཅུ་བཅུ་གསུམ་ཞལ་དུ་བཅུག །སྤྱི་དབྱིབས་བརྒྱད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
སུ་ཞུ་བ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་བབས་བ་ཐིག་ལེ་བཅུར་གྱུར། དེ་རྩྱུ་བཅུར་གྱུར། དེ་ལས་ཁོ་
བོ་བཅུར་གྱུར་པར་བསྟོམས་ནས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་ནས་སྟོས། ཅིབས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་
དུ་རིམ་བཤུ་བཞེན་དུ་འཁོད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་
བདག་ནི། གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཆེ་ལ་རྣམ་སྟངས། ཏ་མཁྱིན་ལ་འོད་དཔག་མེད། གཞན་རྣམས་
ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་པའང་ཡིན་ཏེ། སྤུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། གཞོན་
མཛེས་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ། །སྤྱགས་ཀྱི་བདག་པོས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། །གཤམ་
ཆེ་གཤམ་ཆེ་དང་ཏ་མཁྱིན་ལ། །དེ་བཞེན་སྤྱད་དང་གསུང་གིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ས་བོན་རྩྱུ་དང་། འཁོར་ལོ་ཁ་དོག་སེར་བོར་བྱེད་ཅིང་། དེས་ནི་ས་ཁམས་སྤྱ་
བའི་ཆ་དེ་མཆོན། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་རི་ནི་ནག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བལྟ་བར་ཡང་མི་བཟོད་ཅིང་། དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འོད་

ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བར་མཐོང་བར་བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །འདིར་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོམ་བའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ་བགལས་ཀྱི་བར་ཆད་
ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྷ་བུའི་བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་སྔོན་དུ་
བཏང་ནས་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱོམས་ཏེ། བསྐྱེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ། རང་
རྩོམ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་ཁྱོ་བོ་བཅུ་ལ་བགལས་ནམས་ཚམས་
ཤིག། །ཅེས་བཀའ་བསྐྱོས་པས། ཁྱོ་བོའི་སྐྱལ་པ་ནམས་ཕྱོགས་བཅུར་སོང་སྟེ། ཕྱོགས་
བཅུའི་བགལས་ནམས་བཀུག་ལ་བཀུག་པ་དེ་ནམས་གཅེར་བུ་སྐྱབ་པའིག་ཅིང་ཤིན་
ཏུ་རིད་བའི་ནམས་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་བཅུར་གྱུར་པ་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་བཅུ་ལ་བསྐྱོན་
ཏེ། རྩོམ་འཇིགས་བྱེད་པ་སོགས་ལ་”^༡ རེག་པར་འཁོར་ལོ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་མཁྱོགས་པར་
འཁོར་བའི་ཅིབས་ཀྱི་དབལ་ཚོན་པོས་ཞེ་དང་གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཆ་ནམས་ཐད་ཐད་
བཅད་པར་བསམ་ཞིང་། བཅད་པའི་བྱེ་མ་རྒྱལ་ཐོན་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་ནམས་འཁོར་ལོ་
དང་རྩ་བ་ལས་འཕྲོས་པའི་མེ་རབ་དུ་འབར་བས་བསྐྱེགས་ཏེ་ལྷག་མ་ཡང་མ་ལུས་
པར་བསམ་པར་བྱལ། །

གཉིས་པ་གང་དུ་སངས་རྒྱུ་བའི་གནས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་དེ་བར་དོ་
ལོངས་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་ནལ་འབྱོར་རྒྱ་རྩོམ་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། གང་
དུ་སངས་རྒྱུ་བའི་གནས། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དོ་ལོངས་སྐྱུར་
འབྱེད་བའི་ནལ་འབྱོར་དངོས་རྒྱ་རྩོམ་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གངན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། དེ་ནས་བདག་པོ་ལོངས་

གྱུར་ནས། རྫོང་མེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། འདུལ་དང་མཐེང་ཁ་དཔར་བའི་
ཞལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་གཞོན་མཛེས་སུ་
གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྫོང་མེམས་དཔའ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་རྒྱལ་པ་སྐྱབ་
ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད། རྫོང་མེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཆོས་
འབྱུང་བྱས་གསུམ་པ་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དཔར་བ། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ། ཟུར་གཉིས་
སྟེང་དང་། ཟུར་གཅིག་འོག་ཏུ་ཟུག་པ་ཞིག་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། ཆོས་འབྱུང་གི་འོག་
ཟུར་དུ་པོ་ལས་སྣ་ཆོགས་བརྒྱ་ཡང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཟུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། དེ་
ནས་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནི། འདུལ་ཞིང་གེན་འགྲེང་གནས་པ་ལ། རྩ་སྐྱེས་
སྣ་ཆོགས་རྫོང་ཡིས། རྣམ་པར་བརྒྱན་པར་མཁས་པས་བསམ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། སྣ་ཆོགས་བརྒྱའི་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཆད་ལ་སྒོ་ཆད་བཅུ་རྩ་མ་དང་། ཉི་ཤུ་མའི་
ལུགས་གཉིས་དང་། འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ཆད་ལ་ཆ་སྐྱེན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་
དེའི་ཉེ་བ་ལྡང་ཁུ་འདབ་མ་རྣམས་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ། འདྲེ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་
བྱ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་སྐྱོམ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མཆོན་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་སྟོང་པ་
ཉིད་མཆོན་ལ་ཁ་དོག་དཀར་བས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་རིམ་
གྱིས་རྒྱས་པས་སྒོ་བྱུང་བྱི་བྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། ཤེས་
རབ་མའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པས་ནི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
མཆོན་ལ། དེ་རྣམས་ཆོས་འབྱུང་གཅིག་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཆང་བས་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན། ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་སྣ་ཆོགས་བརྒྱ་བསྐྱོམས་པས་
ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གང་ལ་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ཅ

འཁོར་ལྷན་པ་མཆོག། དེའི་ཉེ་བར་སྣ་ཆོག་གས་རྩོམ་བསྐྱོམས་པས་ནི་ལུས་ལ་གནད་
 ཏུ་བསྐྱུན་པ་ལས་ལྷང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོག། སྣ་ཆོག་གས་རྩོམ་བསྐྱོམས་པས་ནི་ལུས་ལ་གནད་
 ཡས་ཁང་བསྐྱོམས་པས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་
 བར་ཤར་བ་མཆོན་ལ་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་པ་ནི་
 འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་གས་པ་བཅས་
 ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམས་པ་ལས་ལྷང་བར་ཤེས་པ་དང་། རྩོམ་
 འཆར་གིས་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཆོ། རྩོམ་བཅུན་མའི་ལྷ་གའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཆོས་
 འབྱུང་གི་དབུས་སུ་རྒྱུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་བྱུང་གི་
 རྣམ་འབྱུང་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཉི་ཤེས་ལྷ་ཚོགས་དེ་རྗེ་བསྐོས་པར་བྱ་བེད། ལྷ་
ཚོགས་དེ་རྗེའི་ཉི་ཤེས་ལྷ་ཚོད་ཅི་སྟོ་ཚད་བཅུ་གཉིས། དཔངས་སུ་རྩ་ལྷ་མ་ལྟར་ན་ཆ་
ཆེན་ལྷ། རྩ་གསུམ་མ་ལྟར་ན་ཆ་ཆེན་གཅིག །ཉི་ཤེས་ཁ་དོག་ཅི་ལྟར་ནག །རྩ་ལྷ་མ་
བྱིས་ཉིད་པ་ན་བབས་སྟོ་ཚད་གསུམ་མ་ལྟར་ན་རྩ་སྟོ་ཚད་བཞི་མ་དང་། ཉ་བབས་སྟོ་
ཚད་གཅིག་མ་ལྟར་ན་རྩ་སྟོ་ཚད་གཉིས་མར་བྱེད། ཁ་དོག་ཕྱོགས་མ་དོག་དང་། རྩ་
ཁྲའི་ཕྱགས་གཉིས་པ་འད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་བསྐྱེས་ཚུལ་ནི། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས།
དེར་ནི་ལྷོ་དང་འཁོར་ལོ་ལས། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འབྲ་བ་ཡི། རྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་བསམ་
བ་ནི། རྡོ་རྗེ་པ་གནས་འཁོར་ལོའོ། དེ་ལས་སྤྱང་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཞེས་
ལྷོ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་ནས་སྤྱང་བསྐྱེད། ནས་སྤྱང་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་

བར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ཡང་། རྣམ་མང་རིན་ཆེན་ཆོག་གས་འབར་གཞལ་མེད་
ཁང་། རྣམ་སྤང་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པས་མ་དག་
ཞིང་སྤངས་ཏེ། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གཞལ་ཡས་ཁང་འབྲུབ་ཤོག ཅེས་གསུངས།
དོན་ནི། རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྤྲེལ་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ངས་གཞལ་ཡས་
ཁང་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྤྲེལ་ཆོག་གས་པ་རབ་ཏུ་འབར་བའང་འཕྲོ་བ། རོ་བོ་རྣམ་སྤང་རྣམ་
པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གསལ་ལ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པས།
རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་མ་དག་པའི་ཞིང་ལ་འོངས་སྟོན་དགོས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་
སྤངས་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡེ་ཤེས་རང་སྤང་ལས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
དུན་སུམ་ཆོག་གས་པའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་འབྲུབ་པར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་གཞལ་ཡང་ཁང་རྣམ་སྤང་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་རྟེན་
བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྤང་བྱ་མ་དག་པའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་
འཛིག་རྟེན་སྟོང་བའི་ཆེད་ཡིན་པས། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམས་པ་ཡང་མ་དག་པའི་
སྟོན་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། “ མ་དག་པའི་སྟོན་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དེ་ཡང་
ཕུང་པོ་ལྷའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྐྱུས་ཤིང་། རྣམ་སྤང་དེ་གཟུགས་ཕུང་
རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སོ། །དེ་ཡང་འདུས་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་
སྟོང་ལས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གཤེད་དམར་དུ་འཁོར་ལོ་ལས་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་པ་ཡང་གནད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །འོན་ དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་
གཞལ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྟོག་བདུན་ལས། སྟོབ་དཔོན་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དྲར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྟེ། གྲུ་བཞི་པ་ལ་སྟོ་བཞི་

1 མ་གྲི། ༡༩བུ་ནས་༡༩༣༡བར། + མ་དག་པའི་སྟོན་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ།

པ། །རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །དིལ་བྱ་དར་གྱི་འཕན་ལ་སོགས། །མེ་
རྟོག་འཕྲེང་བས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །གྲུ་རྣམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །སྒོ་དང་སྒོ་ཁྲུང་
མཆོམས་རྣམས་སྟ། །རྟོ་རྟོ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྦྲས་པའི། །རྒྱ་བ་ཕྱེད་པའང་དེ་བཞིན་
ནོ། །དེ་དབུས་འཁོར་ལོ་བྱི་བཞི། །རེ་འུ་མིག་དགུ་པ་རྒྱུ་པོ་ལོ། །སྒོ་གཅིག་པ་ནི་དབྱེ་
བར་བྱ། །ལྷག་མ་ཡོངས་སྟ་བཅད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། །འདི་ལ་གཉིས། དུར་
ཁྲོད་བསྐྱར་འཁོར་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ། །གཞལ་ཡས་ཁང་རྟ་བབས་
དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་བདུན་གྱི་ལུང་གཞན་རྣམས་
གྱི་དོན་ཤེས་པར་སྦྲེལ། །སྒོ་གཅིག་པ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ། །ལྷག་མ་ཡོངས་སྟ་བཅད་པར་
བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། །ཁ་ཅིག་རྩ་ལོའི་མན་ངག་ལྟར་བྱས་ནས། །དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་བ་
ལ་སྦྱར་བ་དང་། །སྒོ་བ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། །སྒོ་བ་མ་ལ་དབང་
བསྐྱར་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། །རྟོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་
ལྟར་བྱེད། །དེའི་དང་པོ་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་བའི་ཆེ། །ནང་དུ་ཐོང་པའི་རྩ་བ་རྒྱུ་པོ་སྒོ་
གཅིག་པ་བྱེད་ལ། །སྒོ་གཞན་གསུམ་རེ་ཁས་བཅད། །ལྷ་སྒོ་མི་གཅོད། །ཅེས་པའང་ཡོད།
དེ་ཡང་འཛིགས་བྱེད་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་གཤིན་རྗེ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་
ཞེས། །དེ་ལྟར་གནས་པས་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་ལྟར་གཞིགས་པར་མཛད་དོ། །དེའི་རྒྱ་
མཆོན་གྱིས་སྒོ་གཅིག་པོ་སྒོ་སྒོ་དབྱེ་བ་སྟེ། །དེ་ལ་རེ་ཁ་མེད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། །སྒོ་བ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ན་སྒོ་
གཅིག་ནས་འཇུག་གི་གཞན་ནས་མི་འཇུག་པའི་དོན་དང་། །གསུམ་པ་ནི། །སྒོ་བ་མ་ལ་
དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་བ་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་དབང་བསྐྱར་

བའི་དོན་དང་། །བཞི་པ་ནི། འཇིགས་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ན་མ་དེའི་
ཞལ་ནས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་སྒོ་གཅིག་པ་དབྱེ་བའི་དོན་དང་། །ཞལ་གཞན་ནས་བསྐྱེད་
པ་མི་བྱེད་པ་ལྷག་མ་བཅད་པའི་དོན་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་
ན་སྤྲོད་ཞལ་དམར་པོ་ནས་བྱེད་པ་སྒོ་གཅིག་པ་དབྱེ་བའི་དོན་དང་། །ཞལ་གཞན་
ནས་མི་བྱེད་པ་ལྷ་མ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དོན་དང་། འབྲུལ་འཁོར་ལ་ཡའི་གནས་
བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་། དབྱས་གྱི་ཡའི་གནས་སུ་རིགས་དྲུག་གི་ས་བོན་ནམ། བསྐྱེད་
བྱའི་མིང་ཡིག་གི་བ་སྒོ་གཅིག་པ་དབྱེ་བའི་དོན་དང་། གནས་གཞན་དུ་མི་བྱེད་པ་ལྷག་
མ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ལ་བྱེད། ལྷ་པ་ནི། རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཅ་དབྱ་མ་
ནས་རྒྱང་རྒྱ་བ་སྒོ་གཅིག་པ་དབྱེ་བའི་དོན་དང་། རོ་རྒྱང་ནས་རྒྱ་བ་བཀག་པ་ལྷག་
མ་བཅད་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཅོད། བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་ཞལ་གཅིག་མ་གཏོགས་ཞལ་
གཞན་ནས་སྐྱགས་བསྐྱེད་པ་འགོག་པ་ཡང་མི་ལེགས་སོ། །མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་
སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཞལ་སྟོ་ལ་གཟིགས་པའི་
སྟོ་སྟོན་སློབ་མ་འཇུག་པ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པར་མཛད་དོ། །རང་ལུགས་ནི་རྩེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་གཙོ་བོ་ཞལ་ཤར་ལ་
གཟིགས་པ་དང་། སློབ་མ་འཇུག་པ་ན་ཡང་ཐོ་བ་གཤིན་རྩེ་གཤེད་གྱི་སྐྱགས་བརྩོན་
ནས་ཤར་སྟོན་མ་འཇུག་པར་བཀའ་སྦྱལ་བ་ལྟར་ཁས་ཁྲུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དོ་
རྩེའི་ཆོག་སུ་ཞིག་གིས་བསྐྱོག་པར་བྱས། སྟོས་པས་ཆོག་གོ། །སྐབས་དོན་ལ་འཇུག་
ན། ལྷ་མི་ཉའི་སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་དང་། དོན་ཡོད་ཞབས་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་
ལས་དུར་ཁྲོད་གྱི་གསལ་ཁ་མེད་ལ། དོན་ཡོད་དོ་རྩེའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ལྷ་མི་ཉ་

སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དྲུང་ཁྱོད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
ཏེ་རྟོག་པ་ལྷ་པ་ལས། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དྲུང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་ཡང་གི་སྟེ། འཛིགས་པ་ཆེན་
པོར་བྱེད་པའི་གཞོན་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་པོ་དང་། ཞིང་སྤྱོད་དང་། རོ་ལང་དང་། རྒྱུས་བྱ་
མདུང་ཅེར་གཙུགས་པའོ། །ཅུ་པོ་ཏའི་ཤིང་གི་སྟེང་འོག་ཏུ་རྒྱུས་བྱ་དབྱངས་པ་དང་
རྒྱུས་བྱ་ཟ་བ་ཡང་གི། མཆོན་ཀྱིས་བྱག་པ་ཡང་གི། བྱ་རོག་དང་། ཁྱི་དང་། ཅེ་སྦྱང་
སྦྱ་འབྲིན་པ་ཡང་གི། སྦྱུ་བ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་གི་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
བལྟ་བ། གཅེར་བྱ་སྦྱ་བ་ཤིག་པ། བྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། ཅང་ཏེ་ཕུ་དང་། རོད་པ་དང་
ཁ་འྲྀ་ག་འཛིན་པ། རོད་པས་སྦྱི་པོར་བརྒྱན་པ། རོད་ཅིང་དེར་འཇུག་པ་གི་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དྲུང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་དོད་ལྷ་ས་ཏི་ཞེས་པ་ལ་ཡི་གེ་བསྐྱན་པའི་
སྒྲོན་ས་བཤད་ན། ལྷ་བ་ནི་རོ་དང་། བ་ས་ཏི་ནི་གནས་ཏེ། རོ་འི་གནས་དང་། ཡང་ལྷ་
ལྷ་ན་ཞེས་པ་དྲུང་ཁྱོད་དེ། ལྷ་བ་མི་བ་ས་ན། ཞེས་པ་ལ་ཤའི་འོག་གི་བ་མར་བྱས་ཏེ་
ལྷ་ལ་བཏགས་ན་ལྷ་དང་། བ་ཕྱི་མ་ཨར་བསྦྱར་ཏེ་ས་ལ་བཏགས་པས་ས་རིང་པོར་
བྱས་པས་ལྷ་བ་སོགས་ལྷ་སྦྱ་ནར་འབྱུང་ཏེ། རོ་གནས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །ལྷ་དང་
ས་སོག་མ་སྤྱན་པས་ལྷ་ལ་མ་བཏགས་པ། ས་ལ་མ་བཏགས་པ་ལྟར་འདོན་པར་
བྱའོ། །རོ་གནས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རོ་མགོ་མེད་ཀྱིས་འཆག་པ་དང་། འགགས་
ཏེ་དབྱངས་པས་ལངས་པ་དང་། འབྲེལ་བས་ཉལ་བ་དང་། གསལ་ཤིང་ལ་སྦྱོན་པས་
འདུག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ལ། དེས་ན་དྲུང་ཀྱི་གནས་ལ་དྲུང་ཁྱོད། ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

སྟོད་བཅུད་རང་བཞེན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་
རོལ་པ་ནི། གཙོ་བོ་དྲུང་ཁྱོད་ན་རོལ་པའི་¹དེས་²དོན་ཏེ། མན་ངག་སྟེ་མ་ལས། རི་ལྟར་

1 མ་ཕྱི། 2 རོ་བཅུན། དེས་ * དེས་

དུར་ཁྱོད་ལོར་རྣམས་བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལའོ་ཞེས་པ། བདག་མེད་
 བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་པ་ནི་དུར་ཁྱོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་
 ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 གྱི་གནས་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའོ། །ཞེས་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་གནས་དེ་
 ཁོ་ནར་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་བཙམ་ལྡན་འདས་རོལ་
 བར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ལ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ། ཞེས་
 བཤད་པ་ནི་སྟིང་རྗེའི་སྐད་དོད་ཀ་རུ་ཁ་ཞེས་པ་བདེ་འགོག་ལ་འཇུག་ལ། འཇུག་
 ལུགས་ནི། ཀ་རུ་ཁའི་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་ང་རོ་བྱེན་པས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། རུ་ཁ་འགོག་
 པ་ལ་འཇུག །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་འགོག་
 དགོས། དེའི་ཆ་ནས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་
 བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་དེས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་སེམས་
 ཅན་ལལ་བར་དོར་ཏེ་སོས་དལ་དུ་སྟོད་པ་འགོག་པས་བདེ་འགོག་གོ། །དུར་ཁྱོད་དེ་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མེ་རིའི་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་འབྱུང་གསར་འབྱུར་
 ལས། རྗེ་རྗེ་རུ་བ་ནང་དུ་སྟེ། །དུར་ཁྱོད་བརྒྱུད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 འབྲེལ་བར་ཡང་། དུར་ཁྱོད་མེ་རིའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །དུར་ཁྱོད་
 བརྒྱུད་པའི་རྗེ་རྩ་བུ་ཡིན་སྟེ། སྟོམ་འབྱུང་ལས། གཏུམ་བྲག་དེ་བཞིན་ཆང་ཆིང་
 དང་། རྗེ་རྗེ་འབར་བ་ཀེང་རུས་ཅན། །དབང་ལྡན་དུ་ནི་མི་བཟད་བཞད། །བྱེན་ཟ་རུ་ནི་
 བཟ་ཤིས་མཆོག །ལུན་པ་བྲག་པོ་བདེན་བྲལ་དུ། །རྒྱུད་ཕྱོགས་ཀི་ལི་ཀི་ལིའི་སྟེ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། ཤར་དུ་གཏུམ་བྱས། རྫོང་ཀོང་རུས་ཅན། ལུབ་དུ་རྫོང་འབར་གཤམ་
བྱང་དུ་ཆོང་ཆོང་འཁྲིགས་པའམ་ཆོང་ཆོང་། བྱང་ཤར་དུ་མི་བཟད་བཞད་དམ། ཏ་
ཏ་ཆོད་པའམ་བྱང་དུ་ཆོད་པ། ཤར་རྫོང་བཟ་ཤིས་མཆོག་གམ། བཟ་ཤིས་ཆམ། རྫོ་
ལུབ་དུ་ཐུན་པ་བྱས་པོ། ལུབ་བྱང་དུ་གི་ཡི་གི་ཡིའི་སྐྱེ་སྐྱོགས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། རེ་
བརྒྱད་ནི་དུར་ཁྲོད་དངོས་དང་། དེ་ན་གནས་པའི་ཤིང་སོགས་ནི་དུར་ཁྲོད་དངོས་མ་
ཡིན་ནོ། རེ་ན་གནས་པའི་ཤིང་བརྒྱད་ནི་ཤར་དུ་ཤིང་ལམ་རྒྱ་ག་གེ་སར། རྫོང་ཙ་ཏ།
ལུབ་དུ་ཀ་རྟེ་ལ། བྱང་དུ་ཨ་ལུ་མ། བྱང་ཤར་དུ་པ་ཏ། ཤར་རྫོང་ཀ་ར་ལྷ། རྫོ་ལུབ་དུ་པ་
ཏ་པ་ར། ལུབ་བྱང་དུ་བཞི་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། ཤིང་བརྒྱད་ཀྱི་ཙ་བར་གནས་པའི་དབང་
པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་བརྒྱད། ཤིང་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་སྟོང་གི་གཞོན་
པའི་གདོང་བརྟན་ཅན་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་བརྒྱད། གཞན་ཡང་ཆུ་བརྒྱད། དེ་ལ་གནས་པའི་
སྐྱ་བརྒྱད། སྐྱ་བརྒྱད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བརྒྱད། རི་བརྒྱད། མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། ལུབ་
ཆེན་བརྒྱད། གཞན་ཡང་སྟོན་འབྱུང་ལས། ལུ་དང་ལུག་པ་བྱ་ཆོད་དང་། ཅེ་སྦྱང་ཅེ་
སྦྱང་མོ་དང་ནི། འོལ་པ་དང་ནི་འོལ་པ་མོ། ཤེང་གེ་གདོང་དང་སྟག་གི་གདོང་། འག་
ཅིང་འཛིགས་པའི་གདོང་ཅན་ལ། ལྷུ་ལ་ནི་བ་ཡང་གདོང་ཅན་དང་། གདོང་གཉིས་ལ་
སོགས་ཕྱོགས་སུ་སྒྱ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་པོ། རེ་ལྷ་ལུའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ནང་དུ་གཏུག་
པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བལྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་པའི་ཁ་དོག་སྐྱ་ལུའི་མེ་རི་སྟོ་ཆད་
གཅིག་དང་། དེའི་ནང་དུ་རྫོང་འབར་རྩ་བ་ཆ་ཐན་གཉིས་ཉེ་མེ་རི་ཡང་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་
འོད་ཟེར་པོ། རེ་ནི་མི་ལུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བསྟོན་དོན་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་
དོ། རྫོང་འབར་རྩ་བའི་ནང་དུ་པད་རྩ་ཆ་ཐན་གཉིས་དང་བཅས་པ་མི་བར་བྱའོ། རེ་ཡང་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་སྒྲིབ་པ་འི་བྱད་ཤིང་བསྐྱེད་པ་ས་མེ་བརྒྱད། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་
ཆེན་པོས་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ས་ཆུ་བརྒྱད། འཇིག་རྟེན་པ་འི་དངོས་སྒྲིབ་བརྒྱད་དག་
པ་ས་སྒྲིབ་ཆེན་བརྒྱད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འི་དངོས་སྒྲིབ་དག་པ་ས་མཆོད་
རྟེན་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་རྟ་བབས་དང་བཅས་པ་འི་རྣམ་གཞག་བཤད་
པ་ནི། སྒོ་བཞིའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོག་ས་རྩོམ་ལྟེ་བའི་ཐད་མཆོམས་ནས་གཡས་གཡོན་
དུ་ཞིང་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་དང་དཔངས་ཆ་སྐྱོན་ལྟ་ཡོད་པ་འི་ཀ་བ་སྟོགས་རེ་རེར་གཉིས་
གཉིས་ཏེ། བཞི་བཞི་བཅུགས་པ་ས་བཏེགས་པ་འི་རྟ་བབས་སྒྲུབ་བཅུ་གཅིག་དང་
ལྷན་པ་དེ་ལ། གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་གྱི་ལུགས་དང་། ལྷ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་
མཉམ་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཨ་བླུ་ཀ་རས་མཛད་དོ། །རྟ་བབས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
ཐོག་གཉིས་དཔངས་མཉམ་པ་ཡིན་ལ། རྟ་བབས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་དང་། གདུགས་དང་། རི་དྲགས་དང་། སྤྱིང་གདུགས་འཇིན་པ་དག་གྲང་
བྱལོ། །

གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱི་ཁྱིམ་པ་རིམ་པ་
ལྷ་པོ་བྱེན་རིམ་པ་ལྷ་སྒྲགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རེ་རེའི་ཞིང་ལ་སྤྱིའི་ཉི་ཤུ་ཆ་རེ་ཡོད་པ་
ཀུན་བྱིལ་བས་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་། དཔངས་ཆ་སྐྱོན་བཅུ་གསུམ་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་རིན་པོ་
ཆའི་པ་གུ་དམར་པོ་དཔངས་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་ཕྱི་ཁྱིམ་པ་ལ་བྱེད་འབྲུང་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་
པ། དེའི་སྤྱིང་དུ་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་ཆ་སྐྱོན་གཉིས། དེའི་བྱེད་པོ་སྤྱིང་བ་དང་བ་བ་
བྱེད་པ་འབྲུང་བ། ལྷུ་སྤྱིང་བྱེད་པ་ལ་ཤར་བུ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་མགོ་སྤྱིང་དུ་འབྲུང་བའི་

ཚུལ་གྱིས་གནས་ཤིང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་མདའ་ཡབ་ཆ་ཐན་གཅིག་ཕྱ་ལྷར་བསྐྱར་
བར་གྱེད། ཅིག་པའི་མཐའ་ནས་འདོད་སྤྲུལ་ཆ་ཐན་གཉིས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་གནས་
བ་སྒྲོ་བཞིའི་ཐད་སོར་ཆད་ནས་མེད་པ་ལ་འདོད་སྤྲུལ་བཞི་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱད་མཛད་
ཅིང་དེ་ལ་ནི་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་བཙུ་བྱུག་མཚོད་ཇུས་དུ་མ་ཐོགས་ནས་མཚོད་པ་གྱེད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་སོ། །དེ་ནི་རགས་པ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་
གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཆེ་ཅུང་གང་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་
སྤྱིའི་དཔངས་ལ་སྒྲོ་ཆད་གཅིག །གཙོ་བོའི་ཁྱུ་གང་ལ་ཆ་ཐན་གཅིག་ཡིན་པས་སྒྲོ་
ཆད་གཅིག་ལ་གཙོ་བོའི་ཁྱུ་བཞིའམ་ཆ་ཐན་བཞིའོ། །དེས་ན་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་གི་སྤྲ་
ཆོགས་བསྐྱའི་ཤར་གྱི་འདབ་པའི་མཐའ་ནས་ཁུབ་གྱི་འདབ་པའི་མཐའི་བར་ལ་གཙོ་
བོའི་འདོམ་མམ་སྒྲོ་ཆད་ཉིང་གཅིག །དེའི་སྤྱིང་གི་སྤྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ཤར་གྱི་རྩ་ཅེ་ནས་
ཁུབ་གྱི་རྩ་ཅེའི་བར་སྒྲོ་ཆད་ཉི་ལྷ། སྤྱི་བྱང་གི་རྩ་ཅེ་གཉིས་ལ་ཡང་འདྲའོ། །དེའི་སྤྱིང་དུ་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ལོགས་རེ་རེ་ལ་སྒྲོ་ཆད་བརྒྱད་བརྒྱད། ལོགས་རེ་རེའི་སྒྲོ་ལ་ཆ་
ཐན་བཞི་བཞི། སྒྲོ་འབྱུང་སྒྲོ་དང་མཉམ་ཞིང་སྒྲོ་འབྲམ་དང་སྒྲོ་ལོགས་ཆ་ཐན་གཉིས་
གཉིས་དང་། ནང་གི་ཐོག་དཔངས་ལ་སྒྲོ་ཆད་བཞི་ཡོད་དོ། །ཐོག་འབྲམ་པའི་ཚུལ་ནི།
ཕྱོགས་བཞིའི་རྩ་ཐོག་དང་ཆངས་ཐོག་འབྲམ་མཚམས་ནས་ནང་དུ་ཆ་ཐན་གཅིག་
འོངས། དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཐན་ལྷ་ལྷའི་སར་ཞིང་ཆ་ཐན་གཅིག །དཔངས་ཆ་
ཐན་བཙུ་བྱུག་ཡོད་པའི་ཀ་བ་ཕྱོགས་རེ་རེར་གཉིས་གཉིས་ཉེ་བརྒྱད་བཙུགས། དེའི་
སྤྱིང་དུ་གདུང་རྒྱུ་འཁོར་མར་བཏང་བའི་སྤྱིང་ནས་ལྷུ་མ་བཏང་བའི་ལྷུ་མ་སྤྱེ་ནང་མ་
གདུང་རྒྱུ་ལ་བཀལ། ཕྱི་མ་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་གྱི་སྤྱིང་དུ་བཏང་བའི་ལྷུ་མ་སྤྱེ་ཕྱི་མ་

འདི་ལ་བ་བ་བ་བྱེད་འོང་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ་གཤམ་མ་སོགས་བཀོད་
ནས་ཐོག་འབྲུབས་པར་བྱེད་ལ། ལ་ལར་ལྷན་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཕུམ་ཞེས་པ་དོན་
གཅིག །གཤམ་རྒྱུ་གྱི་སྟེང་དུ་གཤམ་བཞིའི་མིག་མང་རིས་སུ་རྒྱགས་པའི་དབྱས་
གྱི་རེའུ་མིག་མ་གཏོགས་ཐོག་འབྲུབས། འོག་ཏུ་གནས་རྒྱན་རི་ལྟར་མཛེས་པ་བྲེས།
དབྱས་གྱི་རེའུ་མིག་གི་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་ཀ་ཚུང་བྲེ་ཕུལ་དང་བཅས་པ་
བར་ཐག་འཚམ་པར་དཔངས་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་ཡོད་པ་བཙུགས་པའི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེའི་
གཤམ་བྲུ་བཞིར་བཏང་བའི་སྟེང་རྒྱ་ཕིབས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྲས་ཏེ། ཅེ་མོ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་
བྲུ་རིན་པོ་ཆའི་ཏོག་གིས་མཛེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་སྤྲུགས་པ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། དང་
པོར་སྟོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པར་བཙུག་ནས་དབང་
བསྐྱར་དགོས། བར་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་འཁོར་
ལོ་བསྒྲུམས་ཏེ་ལམ་བཟོད་དགོས། མཐར་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་
སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ངོ་བོ་རྣམ་སྤང་ལ་
རྣམ་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མོས་དགོས་ཤིང་། ཞིབ་ཏུ་བྲེ་ན་གླི་རྩ་རའི་
གཤམ་དཔེར་གྱི་དགྲིལ་ཆོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་
མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་མཉམ་པ་མེད་པས་བྲུ་བཞི། རྩན་པ་ཉིར་བཞག་
བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཤར་གྱི་སྟོ། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ལྷའི་
སྟོ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྩར་བ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ལུབ་གྱི་སྟོ། དད་སོགས་དབང་པོ་
ལྷ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བྲང་གི་སྟོ། བསམ་གཏན་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རྩ་བས་

བཞི། དཔའ་བར་འགྲོ་བ། རྣམ་མཁའ་མཛོད། སྤེམ་མེད་པ། མེད་གོ་རྣམ་པར་ཅེ་བའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་སྣམ་བཞི། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་
པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་སྣམ་ལ་གནས་པའི་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ། སེམས་ཅན་
ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན། གདུལ་
བྱ་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པས་བ་དན་རིལ་བྱའི་སྤྱོད་དང་བཅས་
པ། བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དག་པས་བ་བ་བ་བྱེད་དང་། མེ་ཉོག་གི་སྤོང་བ་དང་།
རྩ་ཡབ་སོགས་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དག་པས་སྣ་ཚོགས་རྩོམ་མེད་ལྟེ་བའི་བྱུང་བཞི་
དང་། ལོགས་བཞི། རྩོམ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བསྐྱོར་བས་རྩོམ་
མེད་སྤོང་བས་རྒྱུ་པོ་བསྐྱོར་བ་དང་། འཛིག་ལྷ་ཉི་ཤུ་དག་པས་སྣ་ཚོགས་རྩོམ་མེད་དུ་
ཉི་ཤུ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། མདོར་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གཙོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྤོང་དཔོན་སྤོ་གྲོས་བཟང་པོས། སངས་རྒྱུས་
ཞིང་ནི་རྣམ་དག་ཕྱིར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་ཀྱི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར། ལམ་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡང་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་
ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པ་འདི་ནི། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཞིང་
སྟོར་ཚུལ་ཕྱུང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱལོ། །

དེ་འདྲ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་རྩོམ་མེད་སྤོང་བས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བའི་
རེ་ཤུ་མིག་དགུ་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་ཆེན་གྱིས། དེའི་དབུས་

སུ་འཁོར་མོ་ནི། །རེའུ་མིག་དགུ་པ་རྒྱུ་པོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །རེའུ་
མིག་དགུ་པའི་དབུས་སུ་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བའི་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་ལྟ་
བུར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། རྟོག་བདུན་ལས། ཡི་གེ་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
བའི་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བསམ་པར་བྱ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡང་ཡི་
ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་མདོག་ཅན་ནི་མེ་རྒྱུད་འབྲེས་
པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་མདོན་སྟོང་གི་ལས་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ཏེ། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པས། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱུབ་
པའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བའི་མདོག་ཅན་དུ་བསམ་སྟེ། །འདི་ནི་ཁྲི་བོ་ཆེན་པོའི་
གདན་ཏེ། རྒྱུད་འདི་ནི་མདོན་སྟོང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་གདུག་པ་རྣམས་
རབ་ཏུ་འཐོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །པོ་ཉ་ལ་སོགས་བྲན་རྣམས་དང་། །ཁྲི་བོའི་མིང་
དུ་གང་བཏགས་པ། །ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་སྟོང་པ་རྣམས། །ཀུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མེ་
དང་རྒྱུད་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །རེའུ་མིག་དགུ་པའི་གནས་སུ་ནང་གི་ཤར་དང་
གྲུ་བཞི་དང་ཕྱིའི་གྲུ་བཞིར་སྣ་ཆོགས་པར་རྒྱ་དང་རྒྱ་བའི་གདན། །ནང་གི་སྟོགས་གཞན་
གསུམ་དང་། སྟོ་བཞི་དང་། །དབུས་སུ་སྣ་ཆོགས་པར་རྒྱ་དང་ཉི་མའི་གདན་བྱུང་རེ་རེ།
དཔའ་གཅིག་ལ་དབུས་སུ་སྣ་ཆོགས་པར་རྒྱ་དང་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་གསུམ་ཡོད་
པས། །དེ་ལས་དགར་པའི་ཕྱིར། །འདིར་གདན་བྱུང་རེ་རེ་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་པས། །བཙུ་
གསུམ་མ་ལ་གདན་ཉིས་བཅེགས་ཡིན་ནོ། །

གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་དོན་ནི་བློ་རྟོག་རས། །གཤེད་དམར་གྱི་དཀྱིལ་མཆོག་
ཏུ། །གོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་གཅིག་དང་དུ་མ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་ལྟའི་

གནས་རྣམས་སྤྱོད་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ཉི་མའི་གདན་དང་ལྗན་པའོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་འཕེལ་བར་བྱེད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་པའི་གདན་དང་ལྗན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདིར་ཡང་འདྲའོ།

གཉིས་པ་བར་དོ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་དངོས་རྒྱུ་དོ་རྒྱུ་འདྲིན་
པ་བསྐྱེད་ཆུ་ལ་ལ་གཉིས། མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲིམ་
པའོ། དང་པོ་ནི། གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་
ལྷ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། དེའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་བྱས་པ་ལ་བཞེན་ནས་
གང་དུ་སྤྱོད་པའི་གྱུར་གྱི་བཞེན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་དོ་རྒྱུ་གི་ལུས་ཅན་རྣམས་
གྱི་ཕྱང་པོ་རྒྱུ་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སྤྱོད་ནས་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་སྤྱོད་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ། དེ་ལས་མཆེད་པ་ནས། སྤྱོད་རྒྱུ་འི་
བར་གྱི་ཉལ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲིམ་པ་ནི། དེར་ནི་གྱུར་གྱུ་ལྷན་པོ་བཅེགས་
པ་བཞེན། རྒྱུ་ཡི་དོ་རྒྱུ་འདྲིན་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱིས། རྒྱུ་དེའི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལུས་
སྤྱོད་གྱུར་ནས། རྒྱལ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་བར་ཤོག ཅེས་གསུངས། དོན་
ནི། གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་དེར་ནི་ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་“རྒྱུ་པའི་”དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་སྤྱོད་དུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བྱུར་ཐོལ་ཏེ་བྱུང་བ་དང་ཆུ་ལ་མཆུངས་པར་སྤྱོད་པོ་
ལས་བྱུང་བའི་རལ་གྱིའི་དབུས་སྤྱོད་མཚན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བྱུངས་ཏེ་ཐེམ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་རྒྱུ་དོ་

1 མ་ཕྱི། ༣༠བ་ནན། -རྒྱ་བའི *རྒྱ་བའི

རྗེ་འཇིག་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷ་རྒྱུ་པ་སྐྱ་མདོག་གྲུར་གྲུམ་བཅེགས་པའི་ལྷོན་
པོ་བཞིན་དུ་དམར་སེར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རལ་གྱི་དང་སྐྱེགས་བམ་འཇིག་
པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་བར་
དེའི་སྤྱིད་པ་སྦྱངས་ཤིང་། གུན་རྫོབ་སྐྱ་ལུས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་དུ་གྲུར་ཅིང་། རྒྱལ་
བའི་ལོངས་སྐྱ་སྦྱར་དུ་འབྱུང་བར་ཤོག །ཅེས་སློན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྟོག་པ་
བཞི་པ་ལས། དེའི་སྤྱིད་དུ་དང་པོའི་དབྱངས་ཡིག་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
དམིགས་ཏེ། དེའི་སྤྱིད་དུ་རྒྱུ་མིག་གི་རྣམ་པ་ལས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷ་རྒྱུ་པའི་
གཟུགས་སུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་མིག་གི་རྣམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོས་ཏེ། ཞེས་དང་། སྐྱབ་ཐབས་ཆེ་བ་ལས། དེ་དབྱས་ཡི་
གོ་ཨ་ལས་རྒྱ། །དེའི་སྤྱིད་དུ་ཡི་གེ་རྒྱུ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷ་ཡི་ནི་གཟུགས། །དེའི་
སྤྱིད་ཁར་རྣམ་བསམ་བ། །ཡི་གེ་ལྷ་མས་ཉི་དགྲིལ་འཁོར་། ཞེས་དང་། སྐྱབས་ཐབས་
རྒྱུང་བར། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷ་བསམ་པ་ནི། །གཞོན་ལྷའི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་
བརྒྱན། །ཞལ་གཅིག་པ་ལ་ཕྱག་གཉིས་ཏེ། །སྐྱ་མདོག་སེར་པོ་ཕྱག་གཡས་ན། །རལ་
གྱི་གཡོན་ན་སྐྱེགས་བམ་བསྐྱམས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་རྗེ་གྲུབ་པའི་འབྲེལ་པར་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །གདན་དབྱས་མའི་སྤྱིད་དུ་རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོས་
པ་ནས། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོས་པའི་བར་ནི། གཞི་
དུས་གྱི་བར་དོ་དང་། ལམ་དུས་གྱི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་གཉིས་དང་། འབྲས་དུས་གྱི་ལོངས་སྐྱ་
དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་རལ་གྱི་རྒྱུ་མཆོན་པ་དང་།
དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་བྱངས་ཏེ་ཐེམ་པ་དང་། རྒྱ་

དོ་རྩེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་རྣམས་རིམ་བཤམ་བཞིན་དུ། བར་དོའི་དག་དང་། ཡིད་དང་།
བྱ་བ་དང་། ལུས་རྣམས་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྲུགས་ཀའི་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་གཞི་དུས་ལ་མཆོན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ལམ་དུས་དང་། འབྲས་དུས་
གཉིས་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལམ་དུས་ལ་སྦྱར་ན་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྦྱ་
དང་། དེའི་སྤྲུགས་ཀའི་ཉི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཤམ་བཞིན་དུ་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
སྦྱ་མའི་སྦྱར་སོང་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྣོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དེ་མཆོན། ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྲུགས་ཀར་བསྐྱོམས་པས་ནི། མཆོན་དཔེས་སྤྱས་
པའི་དག་པ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དང་། ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྣོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྦྱ་སྤྲུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་རྒྱང་འཇུག་གི་
སྦྱ་དེ་མཆོན། འབྲས་དུས་ལ་སྦྱར་ན། ལུས་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྷན་པའི་
ཡོངས་སྦྱར་སོང་བ་དང་། སེམས་སྤྱིབ་བྲལ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་སོང་བ་དང་། དེ་
གཉིས་སྦྱ་སྤྲུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་མི་སྣོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་རྣམས་མཆོན། ཉི་
མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཁྲ་མིག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡུལ་སྣོང་བ་ཉིད་དང་། དེ་ལས་
སྦྱེས་པའི་ཉི་མས་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྤྲུག་པ་
སེལ་བས་ནི། ལམ་དུས་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་
སྤྲུག་པ་སེལ་བ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུག་པ་བསལ་བེན་
པ་དེ་མཆོན། དེ་ལྷན་དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་
ནི་སྦྱོང་བྱེད་ལམ་གྱི་གཙོ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱིར་ནི་སྦྱ་ལུས་རྩིས་མཐུན་

བ་དང་། དེའི་དུས་ཀྱི་དཔེ་འོད་གསལ་ཡང་མཆོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྷ་ལི་ཉ་ཞེ་
དགུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། རྟོགས་བརྩ་ཀུན་ན་བཞུགས་བ་ཡི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
དག་ཡང་དག་བསྐྱེད། །ཐམས་ཅད་དགེས་བྱས་སྒར་ཡང་ནི། །བསྐྱེད་ནས་ཉི་མ་
དག་ལ་ཐེམ། །དེ་ལ་བཞུགས་བ་བརྟན་བར་བསྐྱོན། །རྣམ་པར་རྟོག་བ་ཐམས་ཅད་
བསལ། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་པའི། །འོད་གསལ་བ་ཡི་ཉིང་རེ་འཛིན། །ཞེས་
གསུངས་བ་ལྟར་དོ། །རྒྱ་དོན་འཛིན་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་བར་དོ་ལོངས་
སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་
ལས་བར་དོ་བྱུབ་བ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་། སྐྱབ་བ་པོ་ལ་འབྱུང་འབྱུང་གི་བར་
མིན་དེ་སྐྱོང་བར་བྱེད། རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་
མ་དག་གི་རྒྱ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་བ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་། དེའི་རྒྱང་སྐྱོན་བྱེད་ཁྱད་
པར་ཅན་དུ་འགྱུར། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་
ཞིང་། དེ་སྐྱར་དུ་འགྱུབ་པའི་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིག་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་སྐྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་འབྱེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་འབྲས་བྱ་དོན་
འཛིན་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མ་ཐུན་ཡུལ་བ་འདད་བ་དང་། དེ་དང་མ་ཐུན་བར་
བསྐྱོན་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མའི་བར་དོ་བ་དེས། བ་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་བ་
རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་བ་ན། ཆགས་སྤང་གི་དབང་གིས་བར་དོ་བ་དེ་ཤི་བའི་རྣམ་
ཤེས་པའི་ཁ་འཕུ་སྐྱེ་བོ་ནས་ཞུགས། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་དང་ལྟན་ཅིག་
ཏུ་སོང་སྟེ་མའི་མངལ་དུ་ཁྱ་ཁྱག་འདེས་པའི་དབྲས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་བར་བྱེད། དེ་དང་
དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིང་ཐོབ་བྱུབ། དེ་ལས་མཆེད་བ་ནས་སྐྱེག་རྒྱུའི་བར་

གྲི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མེར་མེར་པོ་སོགས་མངལ་གྲི་གནས་
སྐབས་ལྷ་རྫོགས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཅས། དེས་གྲིས་ནར་སོན་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྟོང་
བར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཟླ་ཉི་མ་བོན་ཕྱག་མཆོན་སྐྱོ་རྫོགས་
བའི། །དེས་པས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་མངོན་བྱང་ལས། །འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གྲིས། །སྐྱེ་སྤྱིད་སྟོང་ཞིང་སྤྲུལ་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་ཤོག། །ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཟླ་བ་ལས་
བྱང་ཆུབ་པ། ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་ཟླ་བ་བསྐྱེད་པ་དེ། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་
པ་དང་། དེའི་དབྱས་སུ་རྫི་ཡིག་བསྐྱེད་པ་ནས་འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་
ཞུགས་པའི་བར་ནི། ཉི་མ་དང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ས་བོན་རྒྱ་
ཡིག་དང་དེ་ལས་དོ་རྩེ་ཅེ་དགུ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོན་དང་། སོར་
རྫོག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་པ་
ནས། ཟླ་ཉི་དོ་རྩེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་བར་ནི། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་
ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། དེ་ནས་འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་སྐྱུར་བཞེངས་པ་ནི་ཆོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་མངོན་བྱང་ལྷ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དེས་པས་
འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྲིས། རང་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྲི་ལས་
ཉོན་གྲིས་འཕངས་པའི་སྐྱེ་སྤྱིད་སྟོང་ཞིང་སྤྲུལ་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་ཤོག། །ཅེས་པའི་དོན་
ཏེ། དེ་ནི་རྒྱུད་ཁ་སྟོར་རམ་སྲི་བྱ་ལས། ཟླ་བ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལྷན། །དེ་བཞིན་
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །རང་ལྟའི་ས་བོན་ཕྱག་མཆོན་ནི། །སོ་སོར་རྫོག་པར་བརྫོད་
པར་བྱ། །ཐམས་ཅད་གཅིག་གྱུར་བྱ་ནན་ཏན། །གཟུགས་བརྟན་རྫོགས་པ་དག་པ་

ཡོ། །མཁས་པས་ཚོག་གསུངས་པ་ནི། །རྣམ་པ་ལྔ་པོ་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྟ་བུ་ལ། ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆན་ལས་བྱང་
རྒྱལ་པ་གཉིས་མངོན་བྱང་རེ་རེ་བར་བྱེད་ཀྱང་། འདིར་དེ་གཉིས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
ལས་བྱང་རྒྱལ་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ལ། ཡང་སོ་སོར་བྱེད་ན་རྒྱ་རྩོུ་རྩོུ་འཇིན་པ་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཉི་ས་བོན་ཕྱག་མཆན་སྐྱོ་རྟོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པ་ལྔ་ཚང་
ཞིང་མངོན་བྱང་ལྔ་པོ་དེའི་སྒྲོན་ས་འབྲས་བྱ་རྩོུ་འཇིན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལས་ཕྱང་ཟད་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། རྟོག་བདུན་ལས། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་
ལས་འོད་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བརྒྱ་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། རིག་པའི་ལྷ་མོ་དང་ཁྲི་བོ་
ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ། ཡང་ལོག་ནས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པར་
བསམ་མོ། །དེ་ཡིས་འཇམ་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་
གཅིག་ཏུ་གྲུར་ནས། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པས་དཔག་ཚད་
སྟོང་ཐལ་བརྒྱར་བྱེད་པར་བསམ་མོ། །དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ནག་པོ་འོད་ཟེར་ལྔ་དང་ཡང་
དག་པར་ལྡན་པར་བསམ་མོ། །རྩྱུ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་འཕྲོས་པ་ཡང་དེ་ལ་
ཞུགས་ཏེ། ཡི་གེ་དེ་ལས་རྩོུ་ཆེན་པོ་རྩྱ་རྣམ་པར་གདེངས་པ། །ཁ་དོག་ནག་པོ་
འོད་ཟེར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་དམིགས་པར་བྱས་ཏེ། རྩོུ་ཆེ་དེ་ལས་སྤྲ་མའི་རྣམ་
པས་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། ཁྲི་བོ་དང་། རིག་པའི་ལྷ་མོས་
ནམ་མཁའི་ཁམས་ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་ལྟར་གང་བ་ཉི་མ་གནས་པའི་རྣམ་པར་བསམ་
པར་བྱའོ། །དེའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་

བར་བརྒྱལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་དོ་
 རྗེའི་གཟུགས་ཅན་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པར་བསམ་བར་བྱའོ། །དོ་རྗེའི་གཟུགས་ཅན་
 དེ་ཉིད་ཞལ་དགུ་པ་མ་ཉིདེ་གདོང་པ་ཅན་འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་མེ་ལྟར་འབར་བ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ན། མངོན་བྱང་ལྡེ་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་འདི་
 སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མ་ཐུན་སྦྱར་ན། ཆེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་
 དང་ཆོས་མ་ཐུན། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཐུགས་ཀའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་པའི་ཁམས་
 དཔའ་པོ་དང་ཆོས་མ་ཐུན། དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པ་
 བློ། བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་དབྱུང་སྤྱིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན།
 འོད་ཟེར་གྱིས་དཔག་ཆད་སྒོར་ཐག་བརྒྱར་བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་
 བློ། མའི་མངལ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཀླུ་རྒྱལ་ནས་ཞུས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན། རྩི་
 ཡིག་ནི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེའི་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀླན་སོགས་དག་གི་
 གནས་རྒྱུས་དང་ཆོས་མ་ཐུན། དོ་རྗེ་ནི་དེའི་མིང་དང་ཆོས་མ་ཐུན། དེ་ལས་དོ་རྗེ་སྤྱི་
 མའི་གཟུགས་སྒྲོས་པ་ནས། ཐེམ་པའི་བར་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྦྱས་བསྟན་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱས་བསྟན་པའི་དབང་པོ་
 དང་། རིག་པའམ་རིག་མའི་སྦྱས་བསྟན་པའི་སྦྱེ་མཆེད་དང་། ཁྱོ་བའི་སྦྱས་བསྟན་པའི་
 ཡན་ལག་རྒྱུས་དང་ཆོས་མ་ཐུན། ཆེ་བའི་ཉི་མ་དོ་རྗེ་སྤྱི་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 པ་ལས། དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྦྱར་གྱུར་པ་བློ།
 མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་བྱེ་རོལ་ཏུ་བཅས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ལམ་ལ་སྦྱར་ན། འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པ་བློ། དག་

མ་དག་གི་སྐྱུ་ལུས་པས་རགས་པའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་འཇིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན། རྩི་ནི་སྐྱུལ་སྐྱུ་
དེའི་གསུང་དང་། རྩི་ནི་དེའི་བྱགས་དང་། དེ་ལས་རྩི་ལྷ་མོའི་གཟུགས་སྒྲོས་པ་
ནས། ཐེམ་པའི་བར་ནི་དེའི་མཛད་པ་དང་། རྩི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་རྩོགས་པ་ནི་ལམ་
དུས་ཀྱི་སྐྱུལ་སྐྱུ་དངོས་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །

འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུར་ན། འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། འོངས་
སྐྱུས་སྐྱུལ་སྐྱུའི་སྐྱེ་བ་འཇིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན། རྩི་ནི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་གསུང་དང་། རྩི་
ནི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་བྱགས་དང་། དེ་ལས་རྩི་ལྷ་མོའི་གཟུགས་སྒྲོས་པ་ནས། ཐེམ་པའི་
བར་ནི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་མཛད་པ་དང་། རྩི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་རྩོགས་པ་ནི་སྐྱུལ་སྐྱུ་དངོས་
དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞུང་དོན་ཅུ་འབབ་ཀྱི་བཤད་པ་ཐོབ་ཆོད་ནི།
སྐྱགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག །དེ་ནས་སྒོན་ཀྱི་སྒོན་
ལམ་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོས་སྐྱུ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུའི་རྣམ་པར་བཞེངས་ཏེ། སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་བྱ་ཡུལ་ནི་བས་འདུལ་རུས་པ་རྣམས་
ལ་རྩི་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲོམས་ནས་དོན་བྱེད་ཅིང་། ཞི་
བས་འདུལ་མི་རུས་ཤིང་། དྲག་པོས་འདུལ་དགོས་པ་འདི་ལ་ཡང་འདུལ་ཡུལ་ཆུང་
འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པའི་གདུག་པ་ཅན་ཆུང་དུ་འདུལ་བ་ལ། རྩི་ཡིག་མཐིང་ཁ་
འོད་ཟེར་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གདུག་པ་ཅན་སྟེག་པར་བྱེད་ཅིང་། རྩི་ཡིག་
དེ་ཡང་ཡི་གེའི་གཟུགས་རྒྱང་པ་མ་ཡིན་པར། རྩི་གི་སྐྱ་འབྲུག་སྐྱ་ལྟར་སྒྲོག་པའི་སྐྱ་
དེས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་སྐྱག་པར་བྱེད་པར་བསྒྲོམ་པ་དང་། གདུག་པ་ཅན་འབྲིང་
འདུལ་བ་ལ། ཁྲི་མོའི་རྩི་ཅེ་དགུ་པ་ནག་པོ་དུ་ཤིན་ཏུ་གདེངས་པ། ལྷེ་བའི་གནས་

སུ་རྩྱུ་ཡིག་གིས་མཆོན་པ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོས་པས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་
སྒྲིམ་པར་བྱེད་པར་བསྒྲོམ་པ་དང་། གདུག་པ་ཅན་ཆེན་པོ་འདུལ་བ་ལ། དཔལ་དོན་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ། འཛིགས་པའི་ཉམས་དུ་མ་དང་ལྷན་པར་བསྒྲོམས་ནས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ཡི་ཉལ། རྩོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་བླན་པར་བྱས་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་
བཤད་ན། གཞི་ལ་འཆི་ཁར་བདག་མེད་པར་སོང་དོགས་ནས་བདག་ལ་ལྷག་པར་
ཆགས་པ་ནི་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་། བར་དོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་ཆད་ཀྱི་
དོགས་ནས་འཛིགས་པ་ནི་སྤྱི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་
པ་ཆེ་འདིར་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་མ་འགྲུབ་པར་འཆི་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཆོ། འཆི་བ་འོད་གསལ་
དེ་ལས་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་ལོར་བསྐྱེད་པའི་འོད་གསལ་ལས་རྒྱ་དོན་རྩེ་འཛིན་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྒྱུ་མའི་འཕེན་པ་གཏོང་བ་ནི། གཞི་དུས་
ཀྱི་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་འདིར་ལས་བསྒྲོམས་སྟོབས་
ཀྱིས་དབེདོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྒྱུར་ལྡང་བ་དང་། དེས་སྤྱལ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་
པ་དང་། འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་སྤྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཟུགས་སྒྱུ་
གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་ཚུལ་དང་ཡང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཆོན་
དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན། མཛོན་བྱང་ལྡེའི་སྒྲོན་པ་འབྲས་བྱ་དོན་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་
སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྒྱུར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་ལ་བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་

ཁྱུ་ཁྱེད་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་། རང་ཉིད་
ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་སྐྱེ་སྤྱིང་སྦྱང་བར་བྱེད། ལམ་དུས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་ལུས་
པས་རགས་པའི་སྐྱུ་ལ་འཇིན་པ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་། དེའི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འགྱུར།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་ལོངས་སྐྱུས་སྐྱུ་ལ་འཇིན་པ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་། དེ་
འགྲུབ་པའི་ལག་རྩེས་ཁྱད་པར་ཅན་འཛོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱ་ཉི་མ་ལོན་
ཕྱག་མཆོན་སྐྱོ་རྩོགས་པ་གང་བསྐྱོམས་ཀྱང་། དེ་དང་དེ་རའོ་སྐྱུ་ལ་དུང་རྒྱལ་བཞག་
ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ནི་གནད་དམ་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

འོན་ཀྱང་། མངོན་བྱུང་ལྗེའི་སྒྲོན་པ་འབྲས་བྱ་དོ་རྩེ་འཇིན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
ན། དེ་ལ་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་། སྐྱུ་མདོག་དང་ཞལ་
ཕྱག་གི་གངས་ལ་སོགས་པ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། རྟོག་བདུན་གྱི་ཐོག་མར། དེ་ནས་དོ་
རྩེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི། །སྐྱུ་བ་པ་ཡང་དག་རབ་བཤད་དེ། །དེ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ལ། །དྲག་ཤུལ་ཆེ་ཞིང་འཇིགས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་སྟོབ་དཔོན་དོ་རྩེ་
བྱུ་བ་པས། དོ་རྩེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །འཇིགས་བྱེད་སྟོང་རྩེར་འདོད་པ་སྟེ། །དོ་རྩེ་
འཇིགས་བྱེད་སྦྱར་བ་ལས། །གཉིས་ཀ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འབྱུག། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ནི་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་དོ། །ཞེས་
དང་། དྲག་ཤུལ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྱོ་བོའི་ཐུགས་ཉིད་ལས་སོ། །འཇིགས་བྱེད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་པའི་གཟུགས་ལས་སོ། །ཞེས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ནི། དེས་དོན་གྱི་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དྲག་ཅིང་གཏུམ་པའི་
སྐྱུར་བསྐྱེད་པ་ནི་དང་དོན་གྱི་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གཤིན་རྩེ་འཇོམས་

པར་བྱེད་པས་ན་གཤེན་མེ་གཤེད། ཅེས་ཀྱང་བྱལོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ན་
གནས་པའི་གཤེན་མེ་འཛོམས་པར་མཛད་པས་ན་ཕྱིའི་གཤེན་མེ་གཤེད། ཅེས་བྱ་
སྟེ། གཤེན་མེ་གཤེད་དམར་པོའི་འཆོ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་ས་འོག་རིམ་
པ་བདུན། །སྒྲོ་མེད་ཐུན་ཁང་བཅུ་དྲུག་ན། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱི་འཁོར། །བྱེ་བ་
འབྲུམ་བཅས་གཤེན་མེ་སྟེ། །བྲུབ་པའི་དངོས་བྲུབ་ཐུན་ཐུས་ཆོགས། །ཞལ་གཅིག་
ཐུག་གཉིས་ཉི་མའི་མདོག་ །མ་ཉེ་གཟུགས་དེའི་གཤེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་བཀག་ནས་དབུ་མར་འཛུད་པར་བྱེད་པས་ན། གསང་
བའི་གཤེན་མེ་གཤེད་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་
པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་ན། རང་གི་གཤེན་མེ་གཤེད། ཅེས་བྱ་སྟེ། ཉི་མ་ལྷོ་བའི་ལམ་
གཉིས་པོར། །འགོ་བ་གང་ཡིན་གཤེན་མེ་སྟེ། །དེའི་དབུས་སུ་གང་གནས་པ། །དེ་ནི་དེ་
ཡི་གཤེད་ཡིན་ནོ། །དམན་པའི་སྤྱིང་གི་དབུས་སོང་ཅ། །སྤྱིང་པའི་ཅ་བ་གཤེན་མེར་
གཤེད། །རྒྱལ་འཕྱོར་པ་ལ་ཚུལ་འདི་ཉིད། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །དེ་ནི་དེ་
ཡི་གཤེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་ནི། །སྟོགས་མ་གང་
ཡིན་གཤེན་མེ་སྟེ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །དག་པར་གྱུར་བ་གཤེད་ཡིན་
ནོ། །མདོར་ན་སྤྱིང་པའི་ཀུན་ཏྲོག་ཆོགས། །གང་ཡིན་གཤེན་མེར་བཛྲོད་པ་སྟེ། །རྒྱུ་
པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ། །ཀུན་མཁྱེན་པ་ནི་གཤེད་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་
ཡོན་ཏན་ལ་ངེས་པ་སྒྲིམ་ན་མེད་པ་བྱང་བར་བྱལོ། །དེ་ཡང་ཞལ་དགྲུ་འོང་ཚུལ་ནི། ཏྲོག་
བདུན་ལས། དཔལ་རྩོལ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནི་རབ་ཏུ་གནག་པའོ། །མ་

ཉེའི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པ་ཅན། རྩའི་གཡས་སུ་ཞལ་གསུམ་ལ། དང་པོ་སྟོན་པོ་དང་།
 གཉིས་པ་དམར་པོ། གསུམ་པ་མེར་པོ། ཞལ་གསུམ་ག་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའི་རྩ་གཡོན་
 པར་ཞལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དཀར་པོ། གཉིས་པ་དུད་ཁ། གསུམ་པ་ནག་པོ་རབ་ཏུ་
 ཁྲོས་པ་གཙུག་པ་འེ་ཞལ་བསམ་པར་བྱའོ། །རྩ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དབུས་ཀྱི་ཞལ་
 དམར་པོ། རབ་ཏུ་འཇིགས་པ། རོ་ཞེས་སྐྱ་སྐྱོག་པ་མེའི་ཁྲག་དང་། ཆེལ་དང་། ཞག་
 དང་རྒྱ་མཚན་པ་དང་། ཞལ་ནས་ཁྲག་འཇག་པ་བསམ་པར་བྱའོ། །སྟེང་དུ་འཇམ་དཔལ་
 གྱི་ཞལ་ཅུང་ཟད་སེར་བ་ཡིད་ཅིང་ཁྲོས་པ། གཞོན་ཀྱུང་རྒྱ་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྤྱི་པོར་
 རལ་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱན་གསུམ་
 གསུམ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་གི་དོན་ལ་རྩ་པ་རྣམས་བཅེགས་
 ཞལ་དང་། སྐྱོ་པ་རྣམས་འཁོར་ཞལ་དུ་འདོད། རྩ་པས་གཡས་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་སྟེང་
 རས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པའི་ཕྱོག་པ་སྟོན་པོ། བར་པ་ནག་པོ། སྟེང་མ་སེར་པོ་དང་།
 གཡོན་གྱི་ཞལ་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཅེགས་པའི་ཕྱོག་པ་དཀར་པོ། བར་པ་དུད་
 ཁ། སྟེང་མ་ནག་པོར་འདོད། སྐྱོ་པས་གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་རྣམས་མདུན་ནས་རྒྱ་
 རྩལ་སུ་བསྒྲིགས་ནས་ཡོད་པར་འདོད། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བའི་
 ལུང་གི་གསལ་ཁ་མི་འདུག་པས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འོན་རང་ལུགས་
 ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེན། གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏས། གཡས་ཀྱི་རྩ་ཡི་ཞལ་གསུམ་ནི། དང་པོ་
 མཐེང་ཁ་གཡས་དམར་པོ། གཡོན་སེར་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་ཅ་
 པའི་ཞལ། དཀར་པོ་དུད་ཁ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱག་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་དབུས་མ་དང་པོར་བྱས་པའི། རྩའི་ཅ་པའི་གཡས་

གྱི་ཞལ་དང་པོ་སྡོན་པོའམ་མཐེང་ཁ། དེའི་གཡས་ཞལ་དམར་པོ། གཡོན་ཞལ་སེར་
པོ། རྩེ་རྩ་བའི་གཡོན་གྱི་ཞལ་དང་པོའམ། དབྱས་མ་དཀར་པོ། གཡས་ཞལ་དྲང་
ཁ། གཡོན་ཞལ་ནག་པོའོ། །དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་རྩ་བའི་ཞལ། ཞེས་པའི་རྩ་བའི་དོན་
རྩ་རྩ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་རང་རང་ལ་སྟོས་པའི་དབྱས་མ་ལ་རྩ་བར་
གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མ་དྲིའི་ཞལ་ནི་དབྱ་རིལ་པོ་མ་དྲིའི་མགོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱེད་
བ་ཡིན་པས། སྟན་ཡང་མ་དྲིའི་རྣ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱས་ནས། དེ་དང་མཐུན་པའི་
སྟན་ཆ་འདོགས་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩ་ཞལ་གྱི་སྟངས་གི་སྟོན་ཞལ་དམར་པོ་
རབ་དུ་འཛིགས་པའི་ཞལ་ནས་ཁྲག་འཛག་པ། མོ་ཀ་ར་ཞེས་པའི་སྦྱ་ཡང་ཞལ་འདི་
ཉིད་ནས་སྟོག་པ་སྟེ། མཁའ་འགོ་བསྐྱ་བའི་མོ་སྐད་གནས་དུ་སྟོག། །ཅེས་གསུངས་
པས། མོ་ནི་དབང་སྐྱད་གྱི་སྦྱར་བཤད་ལ། དེ་དབང་གི་མདོག་ཅན་ཞལ་དམར་པོ་དང་
འབྲེལ་བས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སེར་པོ་ཡིད་ཅམ་ཁྲོས་པ། གཞོན་
ལུའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། མེ་ཉོག་གི་སྤང་བས་བརྒྱན་པ། འཆིང་བྱེད་གཅིག་གིས་
བཅིངས་པའི་རལ་པའི་ཁྲག་པ་ལྷ་ལས། གཅིག་དབྱས་དང་བཞི་ཚོགས་བཞིར་
གནས་པའོ། །ཞལ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྐྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྷན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དག་
པའི་སྐབས་སུ་སྐྱན་ཉར་བདུན་རྒྱ་སྐར་ཉར་བདུན་དག་པ་དང་སྐྱར་ནས་བཤད་པས་
སོ། །ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་གྲེས་ཚུལ་ནི། འདིའི་རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལས་གསལ་བར་
མ་བཤད་ལ། བོད་དག་གིས་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཡང་འདུག་ཀྱང་། རང་ལུགས་
སྟོང་པོར་བྲིལ་ཏེ་བརྗོད་ན། གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱག་ལྷག་མ་བརྩུབ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
བརྒྱད་ཕྱི་དང་། བརྒྱད་ནང་དུ་བསྐྱགས་པའི་རྩ་བ་དབྱང་མགོ་ལས་གྲེས་ཤིང་། དེའི་

བ་སྒྲ་ཆོགས་དོན། མི་མགོ་ཆོན་བ་རྟེན་བ་སྒྲམ་པོ་ཅེ་མོ་དོན་ཅེ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
ལོ། །ཕྱག་མཆན་འཁོར་ལོ་ནི་གཙོད་བྱེད་མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་དང་། དོན་ཅེ་བ་
ནི་ཡུ་བའི་ཅེ་མོ་དང་ཐོ་བའི་མགོ་ལ་དོན་ཅེ་ལྟ་བུ་བྱེད་བ་རེས་མཆན་བའོ། །ཆངས་
མགོ་ནི་སེར་པོ་¹སོགས་¹གདོང་བཞི་པ། ཀླང་བ་ལག་བ་རྒྱ་མ་རྣམས་ནི་མའི་རྒྱང་
བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལོ། །དུར་ཁོད་ཀྱི་རས་ནི་རོ་རས་དང་། མེ་ཐབ་ནི། ཐབ་ཟུ་
གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མེ་འབར་བ་དང་། ཐོད་ཆའ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཀ་སྤ་ལ་
ཡིན་ལ། ཐོད་ཆའ་ཞེས་སྟོས་བ་ནི་མགོ་བོ་བམ་རིལ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཀ་
སྤ་ལ་ཡང་དུམ་བུར་བྱས་བ་ནི་ག་ལ་ཡིན། སྤྲེགས་མཐུབ་ནི་སྤྲེགས་མཐུབ་ཅན་གྱི་
ལག་བ་ཞིག་ཕྱག་བཟུ་བཞི་བས་འཇིན་བ་ཡིན་ལོ། །རྒྱང་ལ་འཕྱར་བའི་རས་ནི་
རྒྱང་རས་ཡིན་ཞིང་། ཕྱག་མཆན་གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སྒྲ་བར་ཟད་དོ། །ཞབས་རྣམས་
ཀྱང་གཡས་བ་བརྒྱད་མཉམ་པོར་གཤེགས་ནས་ཅུང་ཟད་བསྐྱམས་ཤིང་། གཡོན་བ་
བརྒྱད་ཀྱང་གཤེགས་ནས་བརྒྱངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའོ། །དེ་ལ་ཞབས་བཟུ་
དུག་པོ་གང་གིས་སྟོག་ཆགས་གང་མནན་བ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་
ལ། བྱ་ཆེན་པོ་ནི་འོལ་བའི་རིགས་ཤིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། མན་ངག་སྟེ་མལ་ བྱ་ཆེན་
པོ་ནི་མགོ་དང་མཆུ་དཀར་བའི་འོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་འདྲིའི་བྱིས་བྱ་ནི་
རྒྱ་གར་དུ་ཆོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་བའི་མའི་སྐད་དུ་སྒྲུབ་བའི་ཤློ་འཁོར་ཡོད་པའི་
བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། གཞད་ནི་མཆུ་སེར་ཞིང་ལུས་དཀར་བའི་བྱ་ཤིན་དུ་མཛེས་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆངས་བ་དང་། དབང་པོ་དང་། ལྷབ་འཕྲུག་སོགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་འོག་དུ་མནན་ནས་མེ་དབྱང་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའོ། །ལྷ་

1 མ་ཕྱི། ༣༧བཤུ། *སོགས་ལྷག་གམ་སྟུམ།

ཆེན་པོ་དེ་དག་ཞབས་ལོག་ཏུ་མནན་བ་ནི་གདུག་པ་ཅན་ཟླ་མོ་རྣམས་དཔལ་ལྷོ་བཞོང་¹་
བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྟོབས་ཆེན་འདི་དག་ཞབས་ལོག་ཏུ་མནན་ན་གཞན་
རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟུང་དུ་སེམས་པས་སོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་བར་རུས་བ་ནི་
ཁམས་གསུམ་མཐའ་དག་ལ་བཀས་མངའ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པས་སོ། །ཉ་ཉ་ཞེས་སྟོག་
ཅིང་ལྷགས་འབྲེལ་བ་ནི་ནག་པོ་བའི་དག་ནག་གི་འབྲེལ་བར་དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་
ལུང་བྲངས་པར། ཉ་ཉ་སྒྲིགས་པའི་གད་མོ་དང་། ཉེ་ཉེ་རབ་ཏུ་དབྱེས་པ་སྟེ། ཉི་ཉི་
བདེ་བར་སྒྲིག་པ་ཉིད། ཉོ་ཉོ་བྲིལ་གྱིས་མཐོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔལ་
བའི་གད་མོ་བརྒྱད་སྟོག་པ་ལ་བྱེད་དོ། །

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གང་ལ་སྒྲུལ་རྒྱུན་ཡོད་པ་དེ་ལ་རུས་རྒྱུན་མེད་པས་བྲབ་ཅེས་
བཤད་ཀྱང་། དེ་ནི་མ་དེས་ཏེ། མཛོན་བརྗོད་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལྔ་ལས་ལས། ཐམས་ཅད་
ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་པ། ར་ར་རུས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱན། ཞེས་དང་། ལྷག་གི་
པགས་པ་གོས་སུ་བསྒྲུལ་ས། སྒྲུལ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། ཅེས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་
ལ་སྒྲུལ་རྒྱུན་དང་རུས་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་བར་མན་དག་
སྟེ་མ་དཔང་འགྲུར་ལས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཞེས་པ་དེའི་སྟེང་གི་རྩྭ་ཡིག་ལས་
སོ། །རྗེ་རྗེ་ཞེས་རབ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིགས་བྱེད་ནི་ཐབས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་པོ། །ཕིན་
ཏུ་ཡང་བྲག་ཅིང་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི། ལྷགས་རྗེ་ཁོ་ནས་སོ། །དེ་གསུངས་པ།
ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གདུངས་པའི་མཆོ་ཆེན་དང་། མཉམ་པའི་སྒྱ་ཅན་ལྷགས་རྗེའི་བདག་
གང་རྣམས། རང་དུ་བ་མོ་ལྟ་བུར་བསེལ་ཡིན་ཡང་། །ཕྱི་རོལ་ཁོན་འཁྲོ་བར་རྩ་བ་
པར་འགྲུབ། ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་

1 མ་གྲི། ༣༥༥། རྟོང་ *བཞོང་

ཀྱི་སེམས་ནི་དོན་འཛིགས་བྱེད་དོ། །མ་ཉིད་གཟུགས་ཅན་ཞེས་པ་རྩ་བའི་ཞེས་ཏེ།
སྒྱལ་གྱི་མཚན་ཕྱིར་ཐོགས་པ་ཅན། ཚངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཉེ་དབང་དང་།
བག་པོ་དང་། ཉི་མ་དང་གཞོན་ཅུ་ལ་སོགས་པ་ཁ་སྐབ་ཏུ་ཞབས་འོག་ཏུ་ལྷུང་བ་རྣམས་
འཛིགས་པར་མཛད་པའོ། །ཞེས་སྒྱལ་རྒྱན་གསལ་བར་བཤད་འདུག་པ་ལ་ཐུགས་
རྟོགས་མ་རྒྱག་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བྱ་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་མཛོན་བྱང་ལུང་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་
ནས། དེ་ཉིད་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་སུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། འབྲས་ཐག་ཉི་འོད་སྤངས་
པའི་གཟི་བརྗིད་ཅན། །རང་ཉིད་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་པས་
འཆད་དོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། འབྲས་ཐག་ཉི་འོད་དམ་ཉི་འོད་འབྲས་ཐག་སྤངས་པ་སྟེ་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུའི་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་དཔལ་དོན་འཛིགས་བྱེད་ལ། སྐབ་པ་པོ་རང་
ཉིད་ར་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྒྲོམས་པའི་ཡིད་འོད་དཔལ་དོན་འཛིགས་བྱེད་ལ་དམ་
ཆིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམ་ཆིག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ཞེས་ར་ལ་ས་མ་
ཉིད་རེས་ཆིག་གིས་བཤའ་ན་འགྲོ་བ་དང་། འདུ་བ་ལ་འདུག་ཅིང་བཤའ་དུ་ཡོད་པས་
ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་གང་དུ་འགྲོ་ཞིང་འདུ་བའི་གནས་ཡིན་པས་དམ་ཆིག་ །གཞན་
གྱི་དོན་ལ་སེམས་པས་ན་སེམས་དཔའ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་
སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དམ་ཆིག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་འཇམ་དཔལ་
གཞོན་ཅུར་གྱུར་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་པས་སམ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་
པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཤར་བས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རྩྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་ལྡེའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྟོམ་པ་
ལ་ཉིང་རེ་འཇིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་དམིགས་པ་གཏད་དེ་བསྟོམས་བས་
ཉིང་རེ་འཇིན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྐྱེད་ནས། སྐྱབ་པ་པོ་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་
བའམ་སྦྱོར་བའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མན་
སྟེ་ལས། སེམས་དཔའ་ཡང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། རྣམ་
པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །འདི་དག་སྦྱང་གཞི་ལ་སྦྱར་ན། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ནི་རགས་པ་གནས་
སྐབས་པའི་ལུས་དང་ཡེ་ལེས་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་སམ་རྒྱུད་དང་།
ཉིང་རེ་འཇིན་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་སེམས་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་
བྱིར་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན། སྐབས་འདིའི་རིག་
མ་དེ་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དགོས་སྟུམ་ན། བྱབ་ཆེན་མཆོ་སྦྱེས་ཀྱིས་ཀྱེ་
དོ་རིའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་སྐྱབ་པ་པོ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་
རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རུང་ལ། རིག་
མ་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི། བྱབ་ཆེན་དཔལ་འཇིན་གྱིས། བཅུ་དྲུག་ལོན་མ་སྐལ་བཟང་
མ། །གཟུགས་དང་ལང་ཆོ་ལུན་སུམ་ཆོགས། །དང་པོར་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་
དང་། །དབང་བསྐྱར་ནས་ནི་སྐྱབ་པ་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་བསྐྱར་
བ་ལེགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ལྡེའི་ནལ་འབྱོར་བཟུངས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བྱང་བ། འདོད་
པའི་སྦྱ་ཅལ་དྲུག་ཅུ་སྟོན་པའི་དགའ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྦྱངས་པ་ཞིག་དགོས་ལ།

དེད་དུས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་སོ་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་
བཟོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ། འདིར་ཡང་རང་རིག་ཕྱག་རྒྱར་
གཞོལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་
ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་རྟོག་ལངས་མར་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྟོག་དང་བསྐྱེད་ཀྱི་
གྲིས་བརྒྱབས་ཏེ་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་མ་སྒྲོམས་འཕུག་བྲས་ལ། ངག་
རྩ་ཨོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
ཆགས་པ་རྟོག་ཅིང་བཞིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་རང་སྒྲུབ་དུ་རྒྱལ་འཛོགས་པར་བྱེད་
དོ། །རང་དང་རིག་མའི་ལུས་འདོད་ལྟ་ཡབ་ལུས་ཀྱི་སྐྱར་བསྒྲོམ་པ་ལུས་ལྟའི་འདུ་
ཤེས། གཉིས་ཀའི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཡི་གེ་བཀོད་པ་སྒྲགས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས། ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྒྲུབ་པ་ཆོས་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལམ་ཡེ་རྒྱ་གང་
ཡིན་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་བསལ་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལས་བྱུབ་
པའི་ལུས་རྟོག་རྟོག་ལངས་པས་མས་ལ་སྒྲོམས་པར་བྱགས། བདེ་ཆེན་བྱངས་ཏེ་
སྟོང་ཉིད་དང་ལུལ་ལུལ་ཅན་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ལས་མི་
གཡོ་བའི་རང་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྟོག་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་
ཞིང་རྒྱལ་བཅོས་མིན་ལ་ལུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞིབ་རྩ་བྱེན་ཡབ་ལུས་ཀྱི་
གསང་གནས་གཉིས་སྟོང་པར་སྐྱབས་ཏེ། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་
རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་སྒྲོན་པོ་ཅེ་ལྟ་ཅེ་མོར་ཨོ་ཡིག་གིས་མཚན་བ་དང་། ལུས་

གྲི་གསང་གནས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་
ཞུ་མིག་གིས་མཆོན་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པས་ཡབ་གྲི་
ནོར་བུའི་དབྱུས་གྲི་ཙ་འདབ་བཞི་ལྟེ་བ་དང་། བཅས་མཆོན། བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱད་
གྲིས་ཡུམ་གྲི་གསང་གནས་ན་ཙ་འདབ་ཡོད་པ་མཆོན་ལ། རྒྱུ་དང་ཞུ་མིག་གིས་
ཡབ་ཡུམ་གྲི་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་མཆོན་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་པུ་གར་
པལ་ཡིག་བསྐྱོམ་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་འཕོ་བ་འགོག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
བྱང་སེམས་ཕྱིར་འཕོ་བ་ནི་ཐུར་སེལ་གྲི་རྒྱུད་གཡོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཞིང་།
པལ་ཡིག་སེར་པོར་བསྐྱོམས་པས་ནི་ཐུར་སེལ་གྲི་རྒྱུད་རེངས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་
རེངས་པར་བྱས་པས་ནི་བྱང་སེམས་འཕོ་བའི་རྒྱས་པ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྲག་
རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡོད་དེ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཆགས་
པ་ལམ་བྱེད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་དང་། བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྲི་ཡེ་ཤེས་གྲི་ནམ་རོལ་དུ་བལྟ་བ་དང་། དེས་རྒྱུད་སྟོན་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐྱབས་སུ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་གྲི་བྲག་རྒྱ་དང་མཉམ་
པར་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྲི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྟོན་བྱེད་
ཁྲད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་པོ། །

གཉིས་པ་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཇིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ནམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོས་ཉེ་མཛད་པ་མཛད་ནས་
དགྲིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ། སྐྱེ་མཆེད་དང་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཁྱི་གྲིས་
བརྒྱབ་པ། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

1 མ་ཕྱི། ༩༠བཤུ། -བཅས་ *བཅས་

རང་རིག་ཕྱག་རྒྱར་གཞིལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །སྤྱལ་བའི་སྤྲིན་གྱིས་ས་གསུམ་
ཁྲབ་བྱས་ནས། །མ་དག་སྔོན་བརྟུང་བྲི་མ་ཀྱན་སྤངས་ཏེ། །དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་
པར་རྟག་འཆར་བ། །གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ཏིང་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །ཅེས་སྒྲོས་པ་རྗེས་ཆགས་ཀྱིང་རྒྱལ་
ཡན་ཆད་དང་པོ་སྒྲོར་བར་བསྐྱབ་བའི་ལུགས་གཅིག་དང་། །རིག་མ་འདྲུ་བྱ་བ་མན་
ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱབ་བའི་ལུགས་གཉིས་ལས། །རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་
རྩྭ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱི་ལུགས་ཀྱས་ཞེས་པ་ནས། །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཐོག་
མར་བྱས་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་། །རང་རིག་ཕྱག་རྒྱར་གཞིལ་བའི་
ཞེས་པའི་རྟེན་པ་དང་པོ་འདི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་དང་། །གཉིས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱར་ན་
འགལ་བ་མེད་དམ་སྙམ་མོ། །དེ་ཡང་ཡབ་ཡུམ་སྟོངས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱགས་ཀའི་
རྩྭ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱི་ལུགས་ཀྱས་ཕྱོགས་བརྩེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤྱན་དྲངས།
ཡབ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས་སྐྱའི་དབྱིབས་བརྒྱད་དོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་སྒྲར་ཐོན་
པ་ཞུ་བ་ལས། །ཐོག་ལེ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་གཅིག་རྩྭ་དུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་
ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་དང་། །ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་བརྟུ་
བདུན་དུ་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་བརྟུ་གསུམ། །ཐོད་པའི་
ས་བོན་བཞི་དང་བཅས་པ་བརྟུ་བདུན་དུ་གྱུར། །དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
ལྷ་བརྟུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་སྟེ་བརྟུ་བདུན་དུ་གྱུར་པར་བསམ། །དེ་ཡང་
རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་གཞིལ་བ་སྟེ། །སྟོངས་པར་ཞུགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་
དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་དེ་རང་རང་གི་འབྲིན་སྤྱགས་ཀྱིས་

ལྷང་། སྤྱལ་བ་དབག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིན་ཏེ་ཆོགས་ཀྱིས་ས་འོག་ས་སྤྱང་ས་
ལྷའི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཁྲབ་པར་བྱས་ནས་མ་དག་པའི་སྤོང་གི་བྱི་མ་དང་། བཅུད་གི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དུག་ལྡ་དང་། བདུད་བཞི་དང་། ཁམས་བཞི་དང་། ཡུལ་དུག་
གི་བྱི་མ་ཀྱན་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ཏེ་སྤོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་དག་པའི་རྟེན་གཞལ་
ཡས་ཁང་དང་། བརྟེན་པ་ལྷར་འཆར་བའི་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྤྱབ་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྤྱར་དུ་མཐར་ཕྱིན་
པར་འོག་ཁེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཕྱི་རྩ་རའི་དབྱ་ནག་གི་སྤྱབ་ཐབས་ལས། རང་
སྤྱང་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱ་ཡིས། རམས་ཅད་དངས་ནས་ཞལ་དུ་ཞུགས། རཁལ་ཁྲབ་
རྩོགས་སངས་རྒྱས་པ་ཀྱན། །བདེ་བར་ཁྲབ་སྟེ་སྤྱང་གར་ཞུ། །རྫོ་རྩའི་ལམ་དུ་ཞུགས་
ནས་ནི། །སྤོང་ད་ལྷན་པས་སྤོང་བར་བྱ། །རང་འོད་བསྐྱེད་འོར་ས་སུ་གནས། །རང་གི་
ས་བོན་གསུགས་སུ་བཟླ། །ས་བོན་ལས་བྱུང་འཁོར་ལོ་བཟང་། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། །མེ་སྟག་དག་ནི་མང་པོའི་འོད། །མཁས་པས་ཆོག་བཞིན་དུ་
བསྐྱོམས། །ཞེས་དང་། རཁལ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཡང་། ཕྱི་རྩ་རའི་གཤེད་
དམར་གྱི་སྤྱབ་ཐབས་སུ། རྩྱ་ཡིག་ལས་ནི་རྫོ་རྩའི་དང་། །བཙེམ་ལྷན་མ་ཡི་གསང་
བ་ཡང་། །ཞུ་ཕྱིག་ལས་བྱུང་བརྒྱ་དུ། །བལྟས་ནས་གསང་སྤགས་ཨོ་སཱ། །ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ལྷ་གང་དང་གང་དུ་བསྐྱོམ་
པ་ཡང་། །གཙོ་བོ་རྫོ་རྩའི་འཛིགས་བྱེད་ལ་འཁོར་དབྱ་ནག་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་བཅུ་
གཉིས་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པས་བསྐྱོར་བ་ལ། །སྤོང་དཔོན་མི་བསྐྱོད་བ་དང་། །སྤ་
ན་ཕྱི་གཉིས་ཀས་བཤད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས། ཡི་གེ་སྟེ་ནི་གཏི་སྤག་བརྩོད། །ཡི་གེ་

མེན་པ་མར་གསུངས། མེན་པ་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཏུ་གྱུར། ཁྱེད་མོགས་གསལ་བར་
གསུངས་པའི་བྱེད། དེས་ན་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལེགས་
པར་གྲུབ་སྟེ། བཤད་རྒྱུ་ཉོག་གསུམ་ལས་བཤད་པའི་འཁྲལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས།
གཙོ་བོ་རྫོང་འཇིགས་བྱེད་ལ། དཔྱ་ནག་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་བཅུ་གཉིས་ཐོད་པ་བཞི་
དང་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབད་མེད་ཏུ་གྲུབ་པའི་བྱེད། དེས་ན་འཇིགས་བྱེད་ལ་
ཡུམ་ཡོད་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། མདོར་ན་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་
རང་རང་གི་འབྲིན་སྒྲགས་ཀྱིས་སྤྱང་། དཔག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་པས་མཛད་པ་མཛད།
སྤྱལ་བ་རྣམས་ཅ་བའི་སྤྱལ་བ་གཅིག་ལུ་ལ་བསྐྱས། སྤྱང་བྱོན། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞི་སྒོ་བཞི་ནང་གི་བྲ་བཞི་དང་། བྱིའི་བྲ་བཞི་རྣམས་སུ་འཁོད་
པར་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་འདི་
ལ། དུག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱང་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་སྤྱ་རྣམས་ནི་དུག་ཆེན།
ས་བོན་རྣམས་ནི་ཆོས་རྒྱ། དུག་མཚན་རྣམས་ནི་དམ་རྒྱ། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་
རྣམས་ནི་ལས་གྱི་དུག་རྒྱར་འཇོག་པའི་བྱེད། དེ་ལྷ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚན་
གྱི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་འདི་སྤྱང་གཞི་དང་། ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་ཡང་། འབྲས་བུ་དང་
ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞིང་། དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་
སྐབས་སུ་སྤྱ་ལུས་བ་དང་། ལུང་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚན་
གྱི་ལྷ་རྣམས་སྤྱལ་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེའི་དགེ་ཅ་སྤྲོད་བྱེད་འགྱུར་བ་དང་།
འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་དོན་སྤྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མངོན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་ནས་
སྟོན་བཅུད་སྦྱོང་བ་སོགས་དང་ཆོས་དང་མཐུན་ཞིང་། ད་ལྟ་འབྲས་བུ་ལས་བྱེད་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་བསྐྱོམས་པས་དེའི་དགེ་ཙམ་སྤྲོད་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ། སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ལྷ་ལི་ཏའི་
སྐྱབ་ཐབས་ཚུང་བར། དེ་ནས་དབང་བསྐྱར་སྐྱེ་མཆེད་དག །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་
ལུས་ལ་སོགས། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་ལྡན་ལ། །ཞེས་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཁོ་ན་དང་། གཙོ་
འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་
ལས། །འདིར་ནི་བྱི་མ་ལྟར་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། འདིས་
ནི་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ལྡན་མིག་ལ་སོགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱབ་པར་ཡིན་
ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁོ་ནའི་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་
འདོད་དོ། །འདི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་མཐུན་
པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁོ་བོའི་སྒྲ་མས་གསུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མིག་
སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དགོས་པ་ཡང་། མིག་སོགས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་
ཞེན་སྦྱོང་བ་དང་། མིག་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་མཐུས་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྤྲ་སོགས་ལ་དོན་ལྡན་ཐོགས་
མེད་དུ་འབྱུག་པའི་མངོན་ཤེས་ལྷ་དབང་ཤེས་ལྷ་ཀ་ལ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་བྱིར།

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་དངོས་ནི། མིག་སོགས་བྱུག་ཏུ་ས་སྟོང་སོགས་བྱུག་

གི་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོད་བཀོད། མིག་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་
སམ། ས་བོན་ལས་ཕྱག་མཆོད་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྟོ་རྟོ་མིག་སོགས་སུ་
བསྐྱེད། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་མིག་འབྲས་གཉིས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཞན་རྣ་བ་སོགས་ལ་རིགས་འགྲེལ། །སྤྱི་
མཆེད་ཁྱེད་བརྒྱབས་ཀྱི་ལྷ་འདི་རྣམས་འདུས་པར། ས་སྤྱིང་སོགས་ཀྱི་སྤྲས་གསུངས་
ཤིང་། འདིར་རྟོ་རྟོ་མིག་སོགས་ཀྱི་སྤྲས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཁྱེད་བརྒྱབས་
ཁྱེད་ཚུ་ལ་ཡང་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་འཛིན་གྱིས། དཀྱིལ་
འཁོར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཁྱེད་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྤྲས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་དང་། མགྱིན་པ་དང་། སྤྱི་བོ་རྣམས་སུ་རྩྱུ་རྩྱུ་མོ་གསུམ་
ལས་སྤྱིས་པའི་རྟོ་རྟོ་སྤྱི་བོ་ཅེ་ལྟ་པ། བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། འཁོར་ལོ་
དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་ལྷོ་བར་རྟོ་རྟོ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་སྤྱི་བ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་
ལྟར་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོད་ལས་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་ཐུགས་ཀའི་ས་
བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྟོ་རྟོ་གསུམ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས། རང་རང་གི་དམ་ཆོག་
པ་སོ་སོ་ལ་བརྟུག་ནས། རང་གི་ཡིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྟོ་
རྟོ། །དག་གསུང་རྟོ་རྟོ། །ལུས་སྤྱི་རྟོ་རྟོ་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངའི་སྤྲས་དུང་
རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྒྲོམ་ཞིང་། དེ་བརྟན་ཁྱེད་དུ་སྤྲས་ཆོད་པ་གསུམ་བརྟོད་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མཆེད་དང་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཁྱེད་བརྒྱབས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མཛོད་
ཕྱག་མཆོད་དང་སྤྲས་ཆོད་པ་གསུམ་རྣམས་ནི་སྤྱི་བ་ཐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་ལུས་
དག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་བསལ་ཏེ། རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་
དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷ་ལི་ཏས་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱུད་བ་ལས། དེ་ནས་
ལྷོ་དང་ལྷན་པ་ཡིས། རྗེ་ཇི་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི། །སྤྱན་བྱངས་ཡོན་ཆབ་ལ་སོགས་
པས། །རིམ་བཞིན་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱ། །ཨི་ཕྱི་རྩྱ་རྩོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར། དག་ཏུ་ཨི་ཕྱི་རྩྱ་རྩོ་མཉེས་སོགས་བརྗོད་དོ། །རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་གི་འོད་
ཟེར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཆོས་སྤྱི་དང་ལས་གཞུགས་སྤྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
དཔལ་རྗེ་ཇི་ཇི་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཉེན་དང་བཉེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་སྤྱན་བྱངས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ། །ཨི་ཕྱི་རྩྱ་རྩོ་སོགས་བོད་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་
ན། ཨི་ཚུར་བྱོན་ཚུར་བྱོན་ཁོ་ཆེན་གྱི། །བདག་གི་མཆོད་པ་སོ་སོར་བཞེས། །འདིར་
བདག་ལྟའི་བཀའ་བྱིན་མཛོད། །རྩྱ་སྤྱུ་ཞེས་བའམ་འདིར་བདག་ལྷོ་དང་ལྷན་པར་
མཛོད། །རྩྱ་སྤྱུ་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་ལས་ཐུགས་བརྗོད་དེ། རང་གི་སྐྱ་བུ་གནས་
ཁོ་བའི་ཆོགས་སྤྱོས་ཏེ་ཕྱིར་འབྲང་གི་བགོགས་བསྐྱད་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སྤྱན་
བྱངས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་ལ། ཨི་ཕྱི་རྩྱ་རྩོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆུ་
གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས་མཆོད་དེ། ལྷོ་བ་བཞིའི་ཐུགས་བརྗོད་པའི་
ལྷོ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་ནས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་བར་གྱི་དམ་ཆོག་པ་རྣམས་ལ་
དབྱུག་བཞུག་བཅིང་བ། མཉེས་པ་རྣམས་བྱའོ། །

དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཞུག་པའི་དགོས་པ་ནི། རོ་བོ་རྗེས། བདག་དང་ཡེ་

ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པའས། འཛིན་པ་འགོག་པ་དང་། དམ་ཆིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་
པ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པ་དང་། ཐུན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་
འགོག་ཚུལ་ནི། མ་འོངས་པ་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་
རོ་གཅིག་དུ་མོས་པ་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟག་ནས་དབང་
བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ནི། སྤར་སྤྱན་འཕྲེན་གྱི་སྤྲུག་པ་བརྗོད་ནས། ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་
ཟེར་གྱིས་སྤྲུག་པ་བརྟན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཡལ་ཡུམ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་
སྤྱན་དྲངས་པ་ལ། སྤར་ལྟར་མཚོན་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས།
དབང་ལྷ་རྣམས་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ལྷ་མོ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་བྱམ་པ་དཀར་པོ་
བདུད་ཅི་ལྷས་གང་བ་ཐོགས་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་གྱིས། །ཞེས་
སོགས་བཀའ་ཤིས་གྱི་ཆོག་པ་བཅད་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ནས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་
བའི་མོས་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། རྗེ་རྒྱལ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། རང་སྤྱིང་ས་བོན་འོད་ཟེར་
གྱིས། །སྤྲ་ཆོག་སངས་རྒྱས་སྤྲས་བཅས་བཞུགས། །བཀྲ་ལ་མདུན་དུ་བཞུགས་
པ་དང་། །དེ་རྣམས་ལས་སྤྲོས་ཡང་ནི་གང་། །རྗེ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པས་བྱམ་པ་རྒྱ་
བ་ལྷ་བྱ་བདུད་ཅི་ལྷས་གང་བ་བརྒྱུད་ནས་དེ་རྣམས་གྱིས་བདག་ཉིད་ལ་བཀའ་ཤིས་གྱི་
ཆོག་སྤྱི་བཅད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པས་དབང་བསྐྱར་བར་རྣམ་པར་བསམ་
པར་བྱལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་
ནི། སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྲ་མེད་གེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་བཞུགས་མ་ཐག་དུ་སྤྲུགས་
བརྟའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། དགའ་བོ་ཉི་དགའ་སོགས་དང་། ཆོངས་པ་དང་།

བརྒྱ་བྱིན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ་སྤྱུ་ཁྲུས་གསོལ་བས་ན། སྤྱི་བས་ཐོབ་པའི་
དབང་བསྐྱར་བ་ཇི་ལྟར་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་བདག་གིས་ཏེ།
བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དག་པ་ལྟའི་ཚུའི་དབང་བསྐྱར། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་
བལྟམས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། ཞེས་སོགས་དང་དོན་འབྲེལ། འོན་རིགས་བདག་དེ་ཇི་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། མི་བསྐྱོད་ཕྱག་རྒྱ་མགོན་པོ་ཡིས། །རྩ་བའི་
དབུ་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙུ་བོའི་རྩ་ཞལ་གྱི་དྲ་གཉིས་ཀྱི་
དབུས་སྒྲིན་ཞལ་དམར་པོའི་མདུན་དེར་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་དང་ཤར་
ལྟོ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྤྲང་སོགས་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་སྤྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་
དོ། །

སྐབས་འདིར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
ལྟ་དེ་དང་དེ་རྣམས་རིགས་དེ་དང་དེར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རིགས་དེ་དང་དེ་ལས་མི་
འདལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱན་འཛེན་གྱི་སྤྲགས་ནི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལེའུ་
བཞི་པ་ལས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཇིན་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་ནང་བརྒྱས་
བརྗོད་མཐར་ཕྱིན་བསམ་གཏན་དང་། །རྩས་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་འཁྲུལ་འཁོར་རིམ་པ་
ལ། །བརྟེན་ནས་ཞི་སོགས་རབ་འབྱམས་ཀྱན་འབྱུང་བའི། །ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་
ནི་འབྱུང་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། མེ་ཉླ་སོགས་ཕྱི་བྱུང་དབང་དང་འབྲེལ་
བའི་མཆོད་པ་དང་། ནང་མཆོད་བདུན་ཅི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འབྲུལ་བ་
ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་

ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་མཚོན་པ་དབང་གསུམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོན་པ་དང་།
 དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རིས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཚོན་
 པ་དབང་བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་མེད་སྤྱན་མོང་
 མ་ཡིན་ཁྲབ་པའི་སྤྱོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟོན་པ་དང་གངས་དང་མཚན་མའི་བཟླས་
 བརྗོད་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསམས་གཏན་ཅིམ་དང་རྫས་དང་སོགས་པས་སྤྲུགས་དང་རྟེན་
 འབྲེལ་དང་འབྲེལ་འཁོར་གྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་བ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱུས་
 པ་རྒྱུས་པ་དང་དབང་དང་མཛོན་སྟོན་གྱི་ལས་རབ་འབྲམས་ཀྱན་བདེ་སྤྲུག་ཏུ་འབྲུབ་
 པར་བྱེད་པ་ལས་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཚོག་ནི་འབྲུབ་པར་ཤོག ། ཅེས་པའོ།

དེ་ནས་གཉིས་མེད་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་ཁྲབ་པའི་སྤྱོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ཅུང་
 ཟད་བཤད་ན། འཇམ་དཔལ་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྤངས་རྟོགས་
 གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་བར་འོས་ཏེ། བསྐྱེད་
 རིམ་པ་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པའི་ཆོས་གྱི་སྤྱོ་རང་གི་ངོ་བོར་འཛིན་པ་ངོ་
 བོའི་ཁྲད་པར། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་སྟོམས་པར་མཛད་
 པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐབས་གྱི་སྟོན་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་མཛད་པས་རྒྱལ་
 པ་ཀྱན་གྱི་ཡཔ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁྲད་པར་དང་། སྟོ་བྱུར་དང་རང་བཞིན་གྱི་བྱི་མ་དག་པས་
 དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡུམ་
 དུ་གྱུར་པའི་ཁྲད་པར་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སྤྲུལ་གཞོན་

ལྷུ་ལྷུ་ལ་འཆང་བས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྲུལ་སྤྱུང་པའི་བྱང་པར་དང་། སྤྱགས་ཆོས་
 གྱི་སྤྱུ་ལ་རང་ཕྱོགས་ལ་བྱམས་བ་སྟེ་ཆགས་བ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བའི་
 བཅོམ་མ་མི་མངའ་ཡང་། ཞི་བས་འདུལ་མི་ལྷུས་པའི་སྤྱིད་བ་གསུམ་གྱི་གདུག་བ་
 ཅན་མ་སྤུས་བ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་མཁས་གྱིས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱར་སྟེ། ཁོ་པོའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱུར་བསྟན་པའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་
 རྗེ་ཤོང་མའི་གསུང་ལྟར་བཀོད་པའོ། གཤམ་རྗེ་གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་པ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཤམ་རྗེ་གཤེད་རིགས་ལྷ་པོ་འདི་དག་ནི། ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་ཉིད་
 གདུལ་བའི་སྤང་ཐོར་རབ་ཏུ་འཛིགས་ཤིང་ཁོས་པའི་ནམ་བུ་ཅན་གྱི་སྤྱུའི་སྤྱར་བཞེངས་
 བ་ཡིན་པས། གཤམ་རྗེ་གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་པ་ཞེས་སྟོས་ལ། ཉོན་མོངས་བ་གཏི་
 སྤྱག་འཛོམས་བའམ་འཕྲིགས་པས་ན་དོན་རྗེ་ཞེས་དང་། གཏི་སྤྱག་སོགས་ནམ་པར་
 དག་པ་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་གཏི་སྤྱག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྲས་
 བས། དེ་དང་ཐོ་བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པས་ན་དོན་རྗེ་སྟེ་དོན་པོ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་
 སུ་བུའོ། རྟེན་པས་འདིའི་གཤམ་རྗེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བུའོ། ཆོག་
 དོན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། གཏི་སྤྱག་གཤམ་རྗེ་གཤེད་ལ་བྲག་འཆལ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 གཤམ་རྗེ་གཤེད་པོ་རབ་ཏུ་འཛིགས་པ་ཉོན་མོངས་བ་གཏི་སྤྱག་འཛོམས་པའི་དོན་རྗེའི་
 ཐོ་བོ་ཁྱོད་སྟོན་བ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྤྱུ་དོན་རྗེའི་ཐོ་བོར་བཏྲས་ཏེ་གྲུས་པས་འདུད་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེར་སྣ་གཤམ་རྗེ་གཤེད་ལ་བྲག་འཆལ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཤམ་རྗེ་
 གཤེད་པོ་རབ་ཏུ་འཛིགས་པ་སྤྲོ་སྟེ། ང་རྒྱལ་དང་སེར་སྣ་འཛོམས་པའི་དོན་རྗེའི་རང་
 བཞིན་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱགས་དོན་རྗེ་དང་རབ་ཏུ་མཚུངས་པ་རིན་ཆེན་

དོན་དེ་ལ་གྲུས་པས་འདུད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་
བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཤེན་རྩེ་གཤེད་པོ་རབ་ཏུ་འཛིགས་པ། འདོད་ཆགས་འཛོམས་
པའི་དོན་དེ་ལོ་ཐོབ་ཐོབ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་དོན་དང་རབ་ཏུ་མཚུངས་
པ་དོན་གསུང་སྟེ་དེའི་ལོ་ཐོབ་བལྟས་ཏེ་དེ་ལ་གྲུས་པས་འདུད་པའི་ཕྱིར། སྤག་དོག་
གཤེན་རྩེ་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཤེན་རྩེ་གཤེད་པོ་ལས་ཀྱུན་
བའམ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་སྤག་དོག་འཛོམས་པའི་དོན་དེ་ལོ་ཐོབ་ཐོབ་སངས་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དེ་སྟེ་དང་རབ་ཏུ་མཚུངས་པ། ཕྱག་ན་རལ་གྱི་ཕྱག་མཆོན་དུ་
འཛིན་པ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པས་འདུད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་
བོ་ལ་དང་། གཙོ་བོས་ཀྱང་འཁོར་རྣམས་ལ་བྲག་ཆའི་དབྱངས་བཞིན་དུ་བསྟོད་ཅིང་།
སྤར་ཡང་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བསྟོད་པའི་ཚུལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
བོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་པའི་བདག་པོ་ཡིན་
པས་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་དངོས་པོ་ཐོབ་དེ། དེགས་དྲུག་པ་ཡིན་པས་ན། སངས་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྟུས་པ། དེགས་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་
མཆོག་གི་གཙོ་བོའི་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པས་འདུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་དག་ནི་བྲབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་ལུགས་ལྟར་བཞུགས་པའོ། །འོ་ན། ལྷགས་འདིར་
བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྟོབ་པ་ལ་སྟུབ་ཐབས་རྒྱུ་བསྟུས་རི་ཅམ་ཞིག་བསྟོས་དགོས་ཞེ་ན།
ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྟུབ་ཐབས་རྩོགས་པར་བསྟོས་དགོས་ཏེ། ལྷགས་འདིར་བསྐྱེད་
རིམ་བསྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྩོགས་རིམ་གྱི་རྩོགས་པ་སྟེ་བའི་དག་ཅ་སྟོན་བྱེད་
བྱེད་པར་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སྟུབ་ཐབས་རྩོགས་པར་བསྟོས་

དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་དངོས་
གནས་སུ་སྦྱང་དགོས། དེ་ལ་ནི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྦྱབ་
ཐབས་གྱི་སྐབས་ནི་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་སྦྱང་བྱ་དང་སྦྱོང་བྱེད་སོ་སོར་ངོ་འཕྲོད་པ་
དགོས་ལོང་། དེས་ན་སྦྱང་བྱ་འདི་དང་འདི་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་དུ། སྦྱབ་ཐབས་གྱི་སྐབས་
འདི་དང་འདི་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་སྦྱམ་པའི་སྒོ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱོམས་པ་ས།
རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
སྦྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྦྱང་ཞེན་གཉིས་ཡིན་ལ། ཐ་མལ་གྱི་སྦྱང་བ་འགོག་པ་
ལ། རྣམ་པ་ལ་གསལ་སྦྱང་འདོན་པ་དང་། ཞེན་པ་འགོག་པ་ལ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་སྦྱང་ཡང་དབྱུང་སྒོམ་དང་། འཛོག་སྒོམ་གཉིས་
གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ས་མངོན་རྫོགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་ན་
སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་སྦྱང་བ་བྱུང་པར་ཅན་རེ་རེ་ནས་དབྱུང་དེ་སྒོའི་ཡུལ་དུ་རེས་པར་
བྱས་ནས་བསྐྱོམ་ཞིང་། འཛོག་སྒོམ་གྱི་ཆེ་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་སྒོ་ཡུལ་
དུ་ཤར་བ་བྱས་ཏེ། བྱིང་གོད་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱན་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་ང་
རྒྱལ་བཙོས་མིན་དུ་འཕོ་སྒྱབ་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆེ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལ་ལོབས་ནས་སྤྱི་གཤམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་
པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་ནི་བྱིང་གོད་གཉིས་གཙོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོམ་
ཚུལ་ནི་བྱུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་བཤའ་བ་ལྟར། ཅ་ཞལ་གྱི་སྒྲ་ཅེར་ཟླ་གདན་
སྒན་མ་བྱེད་གཤགས་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་བྱུག་མཚན་རྟོ་རྟོ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་ཡུངས་ཀར་

སྒྲིམ་པོའི་ཚད་ཅམ་ལ་སེམས་བརྩུང་ནས། དེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་ལག་པས་བརྩུང་
རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་གིས་བལྟ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྒྲིམ་
ལ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཕྱག་མཚན་དེ་གཅིག་ལས་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཐར་ནམ་
མཁའ་བྲུབ་པར་སློབེང་། མཐར་ཅ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་བསྟུ། དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་
ཕྱག་མཚན་དེ་ལྟ་སྟུ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟེན་དང་བཞེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
དུ་བསྐྱར་ཁིང་། སྤར་བཞིན་སློབ་སྟུ་ལ་བསྐྱབ། དེས་མཚན་ནས་འོག་གི་སྤྱ་ཅར་ཡང་
ཟླ་གཏན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐིག་ལེ་སྤོ་མོ་བསྒྲིམ་ཁིང་། སྤར་ལྟར་སློབ་སྟུ་ལ་འོག་གི་འོག་སྟེང་ཐིག་
ལེའི་ནང་དུ་རྟེན་བཞེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སློབ་སྟུ་བྱེད་པར་འདུས་པའི་འཕགས་སྟོར་
ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟེང་སྟེང་ཕྱག་མཚན་སྤོ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ལུས་སེམས་
ཤིན་མུངས་ཐོབ་པར་སློབ་དཔོན་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཤད་ལ། ལུས་སེམས་
ཤིན་མུངས་ཐོབ་པ་ནི། ཞི་གནས་བྱུབ་པའི་ཚད་དུ་ས་སྡེ་ལས་བཤད་པས། སྐབས་
དེར་ཞི་གནས་བྱུབ་པ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་གཞན་པའི་ཞི་
གནས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱ་རགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲིམས་པས་སྟོབར་གྱུར་ན་དག་པ་བྱ་བར་
བྱ་ཁིང་། དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། དེ་ལ་ཐོག་མར་དག་པ་བྱ་བར་
བྱ་ཚུལ་ལ་གཉིས། འདི་ཉིད་དུ་འབྱུང་ཚུལ་དང་། འར་བྱུང་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། རྗེ་བྱུབ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ནས་རྣམ་དག་བྱ་བར་བྱའོ། རྗེད་པས་ཐོད་
དུ་བྱས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིགས་སུ་
བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བདུད་རྣམས་སྤངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐོད་པའི་རྒྱན་

གྲིས་བརྒྱན་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་བཞེངས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཞབས་བཅུ་བྱུག་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བྱུག་ནམ་པར་དག་པའོ། །གཅེར་བྱ་ནི་ཚས་ཐམས་
ཅད་སྐྱབ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །མཚན་མ་གྱེན་དུ་བསྐྱེད་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །ཞབས་གཡོན་བརྒྱུད་བ་ནི་ཚས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་བྱུང་པའི་བྱིར། གཏུམ་ཞིང་ཁྲོས་པས་ན་གསུམ་བ་ཆེ་བའོ། །སྤྱོ་
གྱེན་དུ་བརྒྱུས་བ་ནི། ལྷ་དན་འདས་པའི་གོ་འཕང་སྟོན་པའོ། །འོ་ཀ་རའི་སྤྱོ་སྤྱོག་བ་ནི།
མ་རུངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲག་པར་བྱེད་པའོ། །བྱུག་སུམ་ཅུ་ཙ་བཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཚས་སུམ་ཅུ་ཙ་བཞི་ནམ་པར་དག་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཚོལ་བ་དང་། ཡང་
དག་པའི་བྲན་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ནི་བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྤྱོ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །ཞེས་དང་། གྱི་གྲུག་ནི་མ་རིག་བ་
གཅོད་པའོ། །རྩི་རྩི་བ་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ནམ་རྟོག་འཕེགས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས།
རྒྱུང་རས་ནི་ཚས་ཐམས་ཅད་སྤྱོ་མར་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། ཚིག་
བསྐྱུངས་ཏེ་བསྟན་ན། དང་པོ་གཉིས་སྤར་ལྟར་ལ། གཏུན་གིང་གིས་བྲན་བ་ཉམས་
བ་འཛོམས་བ་དང་། ཆུ་གིས་སྤྱིད་བ་ནམས་གཅོད་བ་དང་། ཀ་ན་ཡས་སྟོ་གསུམ་གྱི་
ཉེས་བ་འཛོམས་པ། དག་སྟམས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོ་བའི་ཆའམ་ཐ་བ་སྤྱོ་སྤྱོབ་པའི་བག་ཆགས་
གཅོད་པ། མདུང་གིས་ལྟ་བུ་འཕེགས་པ། མདས་ནམ་རྟོག་གི་ལྷག་ཅུ་ལ་བསྐྱུན་པ།
ལྷགས་ཀྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། གཏུག་བ་ཅན་ནམས་འགྲུགས་པར་བྱེད་
པ། དབྱུག་ཏོས་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་བ་འཛོམས་པ། ཁ་ལྷོ་གས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པ། འཁོར་ལོས་ཚས་འཁོར་བསྐྱོར་བ། རྩི་རྩི་ཅེ་ལྟ་

བས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ། རྗེ་ཐོ་བ་སེར་སྤའི་སྤྱི་བ་པ་འཛོམས་པ། རལ་
གྲིས་རལ་གྲི་སོགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྟེར་བ། ཅད་ཉེའུས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་
སྤྱས་སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྐྱལ་བ་མཆོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་གཡོན་པའི་ཁྲག་
གིས་གང་བའི་ཐོད་བས་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་བསྐྱོང་བ། ཆངས་མགོས་སྟོང་རྩེ་
ཆེན་པོས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ། ཕྱབ་ཀྱིས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ། རྒྱུ་བས་སྤྱབ་པ་པོ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞོད་པ། ཞགས་བས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུད་འཆིང་
བ། གཞུས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བ། རྒྱུ་མས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་པ། དེལ་བྱས་ཤིང་ཕྱིན་ཀྱི་སྤྱ་སྟོག་པ། ལག་བས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་
བྱེད་པ། དུར་ཁོད་ཀྱི་རས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བ་གཡོགས་སེལ་བ། སྤྱིས་བྱ་གསལ་
ཤིང་ལ་བཅུགས་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཕྱག་པ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུས་
དུ་རྟོགས་པ། མེ་ཐབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཀྱིས་འོད་གསལ་བ། ཐོད་
ཆལ་ཀྱིས་སྟོང་རྩེའི་བདུད་ཅིས་རྒྱུད་གང་བ། སྤྱིགས་མཛུ་བ་ཀྱིས་བདུད་རྣམས་ལ་
བསྤྲིགས་པར་མཛད་པ། འཕན་ཅེ་གསུམ་བས་སྒོ་གསུམ་དེ་ཁོ་ན་རང་བཞིན་ནམ་
ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ། རྒྱུད་རས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་
མཆོན་པའོ། །དེའི་མཛུགས་ཏུ་ཡང་། སྤྱང་པའི་བགས་པ་ནི་གཏི་ཐུག་སྤྱང་པའི་བགས་
པའོ། །གཡས་པའི་ཞབས་ཀྱི་མི་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི། དངོས་བྱུང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
དག་པའོ། །གཡོན་པའི་ཞབས་ཀྱི་བྱ་ཁོད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི་དབང་ཕྱག་བརྒྱད་
དག་པའོ། །ཞལ་དགུ་པོ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུའི་ཆོས་སྟོན་བས་སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་བས་སོ། །མ་ཉིད་གདོང་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་

ལྷུང་བས་སོ། །རྩ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལྟེང་རང་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་པར་བྱེད་
པས་ན་སྟེང་གི་ཞལ་དམར་པོ་ནས་ཁྲག་འཛག་པའོ། །ཞལ་དགུ་པ་སེར་པོ་ནི་འཇམ་
དཔལ་གྱི་སྒྲུལ་པར་སྟོན་པས་ནའོ། །བྲེས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནི་གཞོན་ནུའི་
གཟུགས་ཀྱི་ཕྱིར་ནའོ། །སྤྱི་པོར་རལ་པ་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ནི། མཛོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་
ལྟ་དག་པའོ། །སྤྱན་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་གཟིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱན་
ལྟེང་འབྲེལ་པར་ཡང་། དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ར་ལྷི་ཏའི་འབྲེལ་པ་ལས་
པལ་ཆེར་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །འདིར་ནི་དེ་དག་གི་སྟོང་པོ་བྲིལ་ཏེ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྦྱའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་བསྟན་པས་ནི་
འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་གོ་འཕང་དང་། དེར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་
དང་། དེ་དག་གི་གཞི་སྟེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མཆོན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུས་ནི། རྒྱུད་སྟེང་རིགས་མཐའ་དག་ཀྱང་
བསྟུས་ལ། བཅུ་གཉིས་དགུར་བསྟུ་ཚུལ་ནི། ཆེད་བརྗོད་དང་རྟོགས་བརྗོད་གཉིས་
ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་བསྟུས། སྟེས་རབས་སྟེང་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟུས། ཆོགས་
བཅད་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྟེར་བསྟུས་པས་དགུར་འཇུར་རོ། །བདེན་པ་གཉིས་
ནི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཀྱང་རྫོང་སྒྲུ་ལུས་དང་དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་ལ་བྱེད་
དོ། །བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ལ་སྟན་མོང་བ་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་བྱས་ན་སྟོན་ཆེའོ། །སྟོབ་དཔོན་མི་བསྟོད་པས་
ནི། ཞལ་དགུ་ཞེས་པ་ནི་དགུ་སྟེ། ཅ་བའི་ཞལ་ནས་བརྩམས་པའི་གཡམས་པ་གསུམ་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་པ་གསུམ་དང་། སྟེང་དང་དེའི་སྟེང་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་
མཐར་ཁྱིམ་གནས་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དགའོ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དེའི་བདག་པོ་སྟེ། རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤང་ཅིར་བྱེད་པ་དང་། རོན་ཀྱན་
བྱུང་བའོ། །ཞབས་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་ཕྱི་རོལ་དང་། རང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
པོར་འཛིན་པ་བཅུ་དྲུག་གི་མཚན་མ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
གིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཞབས་བཅུ་དྲུག་གིས་བཟིམ་པའོ། །གཙུག་བྱའི་སྤྱུ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པས་གཡོགས་པ་
ནི་གོས་ཡིན་གྱི། རས་ལ་སོགས་པས་བཀའ་བ་ནི་བྱིས་པའི་གོས་ཡིན་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་གོས་རྣམས་གྲོན་ཡང་རྟག་པར་གཙུག་པ། མཁས་པ་གཙུག་བྱར་
འདུག་ཡང་གོས་དང་བཅས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །མཚན་མ་གྱེན་དུ་བསྐྱེད་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་ལྷ་ཆེན་པོ་དང་འབྲུ་བར་བསྟན་པས་དེ་འདུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ནི་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ཅན་ཡིན་པས། ལོ་གསུམ་དུ་དཀའ་ཐུབ་རྫོག་པ་དང་།
གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྲད་པའི་བདེ་བས་མ་ཆོམ་ཞིང་རྟག་ཏུ་མཚན་མ་ལས་སུ་རུང་
བ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་བས་ན་ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཞེས་དང་། །ལྷ་ཆེན་ཆངས་པ་
ཁྲུབ་འཇུག་འདུལ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཟུར་བུད་ལྷ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་
བཅས་པར་སྟོན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་སྤང་བ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་རི་སྟེང་
པ་ཡང་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡུམ་
དང་སྦྱོར་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའོ། །ཞེས་འདོན་ཞིང་། གཞན་ཡང་འགྲེལ་པའི་

1 མ་ཕྱི། ༧༧བ་ནན། རྟོ གླེད་གཤེད་བསྟན་འགྲུལ་དུ་བསྟོ

ཆོག་ཟེན་ནམས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལ་འགྲུབ་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་གཞན་བཤད་པ་ནི། ཞེད་གུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དམ་
པའི་དོན་དུ་ནམ་དག་ལ། དུས་ནི་དཔའ་པོ་ཆེན་པོའི་གཟུགས། །ཞལ་བརྒྱུད་སྐྱབ་
ཆོད་བརྒྱུད་ཡིན་ཏེ། །ཞལ་དགུ་སྐྱབ་ཆོད་སྤྱི་ཡིན་ནོ། །ཕྱག་དང་པ་གཉིས་སྒྲ་བ་
དང་། །སྒྲ་བ་བྱེད་པ་ཡང་དག་སྦྱོར། །བཞོན་པ་བཅུ་དྲུག་དུས་དང་ནི། །སྒྲ་བ་ཡི་
ནི་ཞག་ཏུ་ཤེས། །ཞལ་ནི་གཟའ་བརྒྱུད་དག་ཏུ་ཤེས། །སྐྱབ་ནི་རྒྱ་སྐར་དག་དང་
སྦྱོར། །ཞབས་ནི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། །དུས་བཞི་ཡི་ནི་གངས་སུ་ཤེས། །མཆོན་
ཆ་ནམས་ནི་སྦྱོར་པ་དང་། །སྦྱིང་ཇེ་དག་ནི་བཅུ་དྲུག་གཉིས། །སྐྱང་ཆེན་པགས་
པ་བཀགས་ཆེན་ཏེ། །དྲག་པོའི་གཟུགས་ནི་སྤྱག་བཟུལ་ཆེ། །སེལ་ཞིང་འཛོམས་
པར་བྱེད་པའི་གཙོ། །ཁ་དོག་ནག་པོ་བྱམས་པ་ཆེ། །ཐོད་པའི་རྒྱན་ནི་མི་འགྱུར་
པ་ལོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ནི་ཐམས་ཅད་དག །རང་བཞིན་འབྱུང་བའི་དུས་དག་གོ།
།དུས་གསུམ་གྱིས་ནི་སྐྱ་གསུང་སྤྱགས། །ཞེས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་དག་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ། །འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ནི་རྒྱས་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་ན། དམ་པའི་དོན་ནམ་
ངེས་དོན་དུ། ལོ་དུས་ཆོགས་སྒྲ་བ་ཞག་སོགས་ཕྱིའི་དུས་དང་བལ་ཞིང་ཀུན་རྟོག་
གི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ནང་གི་དུས་ཀྱང་ནམ་པར་དག་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་ནམ། དཔལ་
རྟོག་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིའི་ནམ་པར་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་
ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་ཞག་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཆོད་སྤྱི་དང་། ཉིན་

ཐུན་ཚོད་བཞི་དང་། མཚན་ཐུན་ཚོད་བཞི་སྟེ་ཕྱི་ལ་ཐུན་ཚོད་དགུ་ཡོད་པ་བཞིན་
དུ། སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་ལ་ཡང་སྟོང་གའི་སྟོག་འཛིན་སྤྲོད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་
གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་ལ་ཉིན་མོ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རྒྱུད་དང་། མཚན་མོ་རྒྱ་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རྒྱུད་སྟེ་ནང་གི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་རྒྱུད་དགུ་མར་ཞུགས་
གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནས་
དགུ་། དབུ་དགུའི་ནས་པར་ཤར་བ་དང་། ལོ་གཅིག་ལ་རྩ་བ་བཅུ་གཉིས། རྩ་བ་རེ་ལ་
ཡང་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་རྩ་བ་བྱེད་པ་གཉིས་གཉིས་ཉེ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བས་རྩ་བ་
དང་རྩ་བྱེད་ཀྱི་གངས་སོ་དུག་ཏུ་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་ལ་སྤྱིར་
ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། དེ་ལ་དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་བཅུ་གཉིས། འབྲིབ་པ་
བཅུ་གཉིས་ཉེ། ནང་གི་རྩ་བ་དང་། རྩ་བྱེད་ཀྱི་གངས་སོ་དུག་གི་ཁམས་ཀྱི་བཟོད་པ་
དབུ་མར་བསྐྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སོ་དུག་གི་གཟུང་ཆ། ལྷག་
སོ་བཞི་དང་། དུ་གཉིས་ཉེ་སོ་དུག་ཏུ་ཤར་བ་དང་། གཞན་ཡང་། ལོ་གཅིག་ལ་ཉི་མ་ལྟོ་
བཟོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་དུས་དུག་དང་། དེ་ལ་ཡང་རྩ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་
དུས་དུག་དང་། འབྲིབ་པའི་དུས་དུག་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། ཉི་མ་བྱང་བཟོད་ཀྱི་ཁྱིམ་
ན་གནས་པའི་དུས་དུག་དང་། དེ་ལ་ཡང་། ཡར་འཕེལ་དང་མར་འབྲིབ་ཀྱི་དུས་དུག་
དུག་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། དེ་ལ་ཡང་སྤར་བཞིན་སྒྲོམས་པས་ཕྱིའི་དུས་སྦྱོར་དང་།
དུས་སྦྱོར་བྱེད་པ་སོ་དུག་བྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་ལ་ཡང་སྟེ་བའི་ཅ་
འཁོར་ཀྱི་རིམ་བ་བྱེ་མའི་གཡས་ཀྱི་ཅ་འདབ་དུག་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་གི་འཕོ་ཆེན་དུག་
དང་། དེ་ལ་འཕོ་བ་བྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བཙོ་བརྒྱད་དང་། གཡོན་ལ་འང་དེ་

བཞིན་དུ་ཕྱི་བས་ནང་གི་དུས་སྡོར་དང་། དུས་སྡོར་བྱེད་པའི་གངས་མོ་དྲུག་འབྱུང་
བ་ལས། “གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུད་” རྣམས་རོ་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་བ་བཀག་སྟེ། དབུ་མར་
ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་
སོ་དྲུག་གི་གཟུང་ཆ་སོ་དྲུག་ ། དྲུག་སོ་བཞི་དུ་གཉིས་དང་སོ་དྲུག་གི་རྣམ་པར་ཤར་
བ་དང་། རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་ཡར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྗེའི་བར་ལ་དཀར་པོའི་ཆ་
འཕེལ་ཞིང་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཙོ་
ལྗེའི་བར་ལ་ནག་པོའི་ཆ་འཕེལ་ཞིང་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ཕྱི་
རོལ་གྱི་དཀར་ནག་གི་ཆ་བཅུ་དྲུག་རེ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འབྱོར་པའི་ལུས་ལ་
ཡར་དཀར་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྗེའི་བར་ལ་རྒྱུད་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ནས་
སྐྱེ་གཙུག་གི་བར་དུ་གཡོན་གྱི་ཅ་ནས་ཁམས་དཀར་པོ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཞིང་རྫོགས་
པ་དང་བཅས་པའི་དུས་ཀྱི་དཀར་ཆ་བཅུ་དྲུག་དང་། ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེས་གཅིག་ནས་
བཙོ་ལྗེའི་བར་ལ་སྐྱེ་གཙུག་ནས་རྒྱུད་པ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་གི་བར་དུ་གཡས་ཀྱི་ཅ་
ནས་ཁམས་དཀར་པོ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཀར་པོ་རིམ་གྱིས་འབྲིབ་
ཅིང་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པའི་དུས་ཀྱི་དཀར་ཆ་འབྲིབ་པའི་ཆའམ། དམར་ཆའམ་
ནག་ཆ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། རང་གི་དཀར་ནག་གི་ཆ་ཡང་བཅུ་དྲུག་རེ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
ཁམས་དཀར་དམར་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཅ་རྣམས་སུ་རྒྱ་བ་བཀག་
སྟེ། དབུ་མར་བྱངས་པའི་འཕྲོད་འདུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་བཅུ་དྲུག་
པ་ཐུག་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཆ་བཅུ་དྲུག་ ། ཞབས་འོག་གི་སྟོག་ཆགས་བཅུ་དྲུག་
གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བདུན་སྐྱེ་གཙུག་དུས་མེ་སྟེ་ཕྱི་

རོལ་ཏུ་གཟའ་དགུ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་ལ་ཡང་ཁྲབ་བྱེད་མ་
གཏོགས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱང་བཞི་དང་། རྒྱ་བ་སོགས་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྗེ་སྟེ་དགུ་ལ་
ནང་གི་གཟའ་ཞེས་བཏགས་པའི་རྒྱང་དགུ་པོ་དེ་དག་རྩ་རྒྱང་དང་དབང་པོའི་སྒོ་
སོ་སོར་རྒྱ་བ་བཀག་ནས་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུང་ཆ། ཞལ་དགུའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་
དང་། འདི་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཁ་དང་དོན་འབྲ། ཕྱི་ལ་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་
ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ནང་ལ་ཡང་རྩ་རྒྱང་དབུ་མ་གསུམ་དང་། སྦྱི་བོ་ལ་སོགས་གནས་
ཉེར་བཞིའི་རྩ་ཉེར་བཞི་སྟེ། ནང་གི་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་དུ་བྱས་པ་དག་ནས་རྒྱང་རྒྱ་
བ་བཀག་ནས་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུང་ཆ་ཉེར་བདུན་སྦྱུན་ཉེར་བདུན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དང་།
ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལོ་གཅིག་ལ་ཉི་ཁྲིམ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། དེའི་སྤྱད་བྱེད་དབྱེར་དགུན་
སྟོན་དབྱིད་དེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་ལ་ཡང་ལྟེ་བའི་
རྩ་འཁོར་གྱི་རིམ་བ་གསུམ་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་འདབ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ནས་རྒྱང་
གི་འཕོ་བ་དྲུག་དྲུག་སྟེ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་
བཞིའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་བཅུ་དྲུག་ །དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་
ལས་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཞབས་བཅུ་དྲུག་གི་
རྣམ་པར་ཤར་བ་དང་། གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཚན་བཅུ་དྲུག་གིས་ནི་གང་ལ་དམིགས་
ནས་བསྒྲོམས་པས་སྦྱིབ་པ་དག་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་ཤེར་ཕྱིན་
གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་མཚོན། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་བཅུ་

དུག་གིས་ནི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
ཡེ་ཤེས་བཅུ་དུག་མཆོན་ལ། ཐབས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཤ་བ་དང་རགས་
པའི་གཉི་ཟུག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཤིང་། བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་
ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཤ་བ་དང་རགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
ཟད་ཅིང་། མ་རྒྱུད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དུག་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་འདུལ་བར་མཛད་པ་
ནི། དུག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་འཛིན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དུག་པོའི་
ཆ་བྱད་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་ཐུགས་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་
ཀྱང་གཞན་དུ་བསྐྱར་བར་མི་རུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། བྱམས་པའམ་སྤྱིང་
ཇེའི་རང་དུ་བཞུགས་པ་ལས་དུས་ནས་དུ་ཡང་གཡོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི།
ཁ་དོག་ནག་པོས་མཆོན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཟད་ཅིང་འགྲུར་བ་མི་མངའ་བའི་མི་གནས་པའི་
ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་རོལ་པར་མཛད་
པ་ནི། མོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྱི་བོར་བརྒྱན་པས་མཆོན་པའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྟུན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་
ཐབས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྐབས་པ་པོའི་ལུས་ཀྱི་སྣ་བུག་
གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སོ་སོར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་
འཇུག་པ་ཨོྲི་གྲི་གདངས། གནས་པ་ཨྲུམི་གདངས། ཕྱིར་ལྡང་བ་རྩྱུ་གི་གདངས་དང་རོ་
བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་རྩི་རྩེའི་བཟུང་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དཔལ་རྩི་རྩེའི་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྣ་བུ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཆོན་ནས་འཁོར་གྱི་

སྒྲིམ་སྒྲིམ་དང་རྟོག་གཞུག་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་དུས་ཚུལ་པར་
དག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་
དག་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་ལས། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ནང་། །ནང་དེ་བཞིན་
དུ་གཞན་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་
དང་སྦྲུང་ནས་ཞིབ་དུ་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་དག་པ་བསྒྲོམ་ཚུལ་བརྗོད་ནས། བསྐྱེད་
པ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་དེ་རྗེ་ལྷུག་པས། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཏེ་བདག་ཉིད་ནི། །ལྷ་ཡི་
བདག་ཉིད་དེར་གཏད་ནས། །སྤྲུགས་བསྐྱེད་དེ་ཆེ་ཚུལ་འབྱོར་པས། །ཡིད་ནི་དེ་སྤྱིད་
མི་སྦྱུང་བར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །འདིའི་སྐོར་གྱི་སྦྱབ་ཐབས་པལ་ཆེ་བ་ལས་
སྐབས་འདིར་སྤྲུགས་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་རྒྱད་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལས།
སྤྱིར་པོ་དང་། ཉེ་སྤྱིར་དང་། ཅ་སྤྲུགས་དང་། སྤྱིར་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་
དུ་གསུངས་ལ། སྤྱིར་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ནི། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཡིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚུ་བཅས་
ལས་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་སྤྱིར་པོ་དང་། ཤེས་རབ་དང་སྤྱིར་རེ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
ནི་གསང་སྤྲུགས་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་རིག་
སྤྲུགས་དང་། ཤེས་རབ་དང་བླ་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་གཟུངས་སྤྲུགས་
དངོས་ཡིན་ལ། དེ་དག་མཚོན་ཅིང་བཟླ་ན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
དོན་ཅན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་གསུངས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་གི་ཆོགས་རྣམས་
ནི། དེམ་པ་ལྟར་སྤྱིར་པོའི་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་
ཀ་མ་རྟེ་བུས། །འདི་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་། །ཤེས་རབ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་སྤྱིར་

པོལོ། །ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ནི་གསང་སྔགས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ཡེ་
ཤེས་ནི་རིག་སྔགས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་བླ་པ་ནི་གཟུངས་སྔགས། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སོ་སོའི་ངོས་འཇིན་ཅམ་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་པོའི་
སྔགས་བརྒྱུས་པས་ལྟ་དེ་དང་དེའི་སྔགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་བ་དང་། ཉེ་སྙིང་གིས་ལྟ་དེའི་
སྔགས་བརྒྱུད་བསྐྱེད་བ་ལ་ཉེ་བར་བྱེད་བ་དང་། གསང་སྔགས་སོགས་གསུམ་གྱིས་
ནི་ལྟ་དེ་ལ་འབོད་བ་དང་། རིག་པ་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་བ་དང་། ཡ་ང་བའི་གནས་
སུ་ལྟར་བ་ལས་འཇིན་པར་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། ཀ་མ་རྩེ་རུས། སྙིང་པོ་ནི་ལྟ་རྣམས་ཡང་
དག་པར་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་གསང་སྔགས་ལ་ཡང་། རིག་པ་དང་། གཟུངས་དང་། གསང་སྔགས་ཞེས་
བྱ་བ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། ལྟ་དེ་འབོད་བ་དང་། རིག་པ་བསྐྱེད་བ་དང་། རན་འགོ་
ལས་འཇིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། །ཁྱོ་བོ་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་རྣམས། །འབོད་ཅིང་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། །གསང་སྔགས་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། །དཔེར་ན་མི་ཆེན་འགལ་ཞིག་
གིས། སྐད་ནི་བྲག་པོས་བོས་གྱུར་ན། །ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་འོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
སངས་རྒྱས་མོད་ལ་འབྱོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་རིག་པ་ནི་གཞིག་པ་དང་། །དག་
གི་རིག་མཆོག་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །དངོས་གྲུབ་དམ་པ་སྟོལ་བ་སྟེ། །དེས་ན་རིག་སྔགས་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཟུངས་ནི་རྣམ་གསུམ་གང་གི་ཕྱིར། །"ཆོག་དང་དོན་དང་
གཉིས་ཀའི་གཟུངས། །འཇགས་པ་ལས་ནི་ཉམས་པ་ན། །འཇིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཕྱིར་
གཟུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་སྙིང་ཡང་སྙིང་པོའི་ནང་དུ་འདུལ། །

དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྤང་བ་འདུ་བ་ནི། སྤང་བ་གཙོ་བོའལ། འདོད་ཆགས་གཤིན་
རྗེ་གཤེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཞུ་བ་ལས་རྒྱུང་བའི་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རོ་བོའལ། གྲག་
འཇོག་པའི་མི་མགོའི་སྤང་བར་བལྟས་ཏེ་བརྒྱ་བར་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་དོ་རྗེ་བྱུ་བ་
པས། དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་མན་ངག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མ་རེ་རེ་ལ་རྩྭ་ཡོངས་སུ་
རྒྱུར་བ་ལས་དཔལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རོ་བོར་བལྟའོ། །ཡང་ན་མི་མགོ་གྲག་
འཇོག་པའི་རོ་བོར་བསམ་སྟེ་སྒྲགས་བརྒྱས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བརྒྱ་བའི་ཆེ་དམིགས་པ་རིམ་ལྔ་བྱ་བ་ནི། ལྷ་ལི་ཏས། རོ་ཡངས་བརྒྱུད་བསྐྱོར་
ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། བརྒྱ་དུས་རང་གི་སྦྱིང་གར་ནི། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་
བསམ་སྟེ། །རང་གི་གསང་སྒྲགས་རྣམས་བཀོད་ལ། །དེ་རྗེས་མ་ཡོངས་སེམས་
ཀྱིས་ནི། །འབར་བའི་གསང་སྒྲགས་བརྒྱ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་རང་རང་གི་ས་བོན་བཀོད་པའི་མཐར། རང་རང་གི་
སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་གཡས་བསྐྱོར་དུ་འགྲང་སྟེ་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ལྷ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ་གཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་བསམས་ཏེ་བརྒྱས་
ན། འབྱུང་ཡང་ཞལ་གངས་དང་མཉམ་པར་འབྱུང་ལ། འདིར་ནི་ཞི་ཞི་སྒྲགས་སྐྱབ་
སྟན་མོང་བ་དང་། སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟར་བན་ཨ་ཙ་ཙའི་མན་ངག་སོགས་
ནི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱ་བའི་ཆེ་ཏ་ཅང་རྒྱུར་བྱལ་རིང་སྤང་སོགས་ཀྱི་
སྒྲོན་དང་བྲལ་བར་བྱས་ནས་བརྒྱ་བ་དང་། སྤྱད་པར་ཡིད་གཞན་དུ་མ་གཡོངས་པར་
བྱས་ནས་བརྒྱ་བ་ནི་གནད་དམ་པའོ། །བསྐྱེན་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཡིན་ན། སྟན་ཀྱི་
རོ་བོ་ལ་བཟའ་བཏུང་དང་། ཆོག་གཞན་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་དང་། སྤྱད་པར་སྒྲགས་

བཟླ་བའི་ཆེ་སྐད་ཆེ་གྲགས་པ་ཡང་མི་རུང་ཞིང་། མཚམས་གཡོག་པ་སོགས་
གཞན་དང་ཆོག་མ་འདྲེས་པར་བྱས་ནས་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། དབྱང་བཟང་གིས་ཁྱས་
པའི་རྒྱད་ལས། བཟླས་བརྗོད་བྱས་ཆེ་མི་སྦྲར་མི་དལ་ཞིང་། སྐྱ་ཆེར་མི་རུང་ཏ་
ཅང་ཚུང་བས་མིན། སྐྱ་བཞིན་མ་ཡིན་གཞན་དུ་གཡེངས་བཞིན་མིན། གྲུག་སྐྱེད་
མྱད་ཀོར་ཆོག་རྣམས་ཉམས་པར་མིན། ཞེས་དང་། དང་པོར་སྐྱོས་ནས་བཟླས་
བརྗོད་ཟིན་བར་དུ། བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེའུ་རིགས་ཞིང་པ་དང་། བྱད་མེད་མ་
ནིང་ཁྱེའུ་བྲུ་མོ་དང་། སྐྱགས་འཆང་ནས་ཡང་སྐྱ་བར་མི་བྲལ། ཅི་སྟེ་དགོས་པ་
ཡོད་ན་སྐྱགས་གཡོགས་དང་། བཟླས་བརྗོད་ཟིན་ནས་ཅུང་ཟད་སྐྱ་བར་བྲ། ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་འདིར་ཡང་འདྲལ། ཉེ་ནས། བཟླས་བྱའི་སྐྱགས་ནི་ཅ་སྐྱགས་སོགས་
ཉེ། རྟོག་བདུན་ལས། འདི་ནི་དབལ་ལྡན་འཛོམས་པའི་མཚོག་ འཛིགས་བྱེད་ཆེན་
པོའི་རྒྱད་འཁོར་ལ། ཁ་ཉིད་གདོང་ཅན་ཅ་སྐྱགས་ཉེ། འབྲུམ་བཟླས་པས་ནི་ལས་
ཀུན་བྱེད། འདི་ནི་སྐྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ཁ་བྱང་འབྱང་བར་མི་འགྱུར་དོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལས། ཡི་གེ་སོ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཅ་སྐྱགས་དང་། འདི་ནི་སྐྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་སྟེ། ཁ་ཉིད་གདོང་ཅན་སྦྱོར་བ་ཡིས། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་བྱེད་པ་ལོ། ལས་ཀྱི་
སྐྱགས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། སྐྱམ་འབྲུམ་བཟླས་ན་ལས་ཀུན་བྱེད། ཅེས་ཡི་གེ་བཅུ་
པ་ལས་སྐྱགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། འདི་ནི་ཁ་ཉིད་གདོང་ཅན་གྱི། སྦྱིང་པོའི་
སྐྱགས་སུ་རབ་དུ་གྲགས། ཡི་གེ་རེ་རེ་འབྲུམ་བཟླས་པས། འཛིག་རྟོན་གསུམ་གྱི་
ལས་ནི་གང་། ཅི་ཡང་རུང་བར་ཐམས་ཅད་བྱེད། ཅེས་ཡི་གེ་བདུན་པ་ནི་སྦྱིང་
དུ་བཞད་དོ། འདི་ནི་ལས་བསྐྱབ་པའི་གངས་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ།

རང་བདག་འདྲུག་ལེན་པ། རབ་གནས། སྦྱིན་སྒྲེག་སོགས་ལ་དབང་བ་ལ། གཙོ་པོ་
ལ་འབྲུམ། འཁོར་རྣམས་ལ་གྲི། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྒྲགས་འབྲུམ། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་
སྒྲེག་གི་བྱའོ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྒྲགས་ནི། ཡེ་གོ་བཅུ་པའི་མཐར་རྩྱུ་ཏ་ལྷ་རྩྱུ་བཞི་
བཏགས་ནས་བརྒྱ་བའོ། སྦྱིན་སྒྲེག་གི་གངས་ནི། ཡམ་ཤིང་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་
ཆིའོ། ཡས་སྦྱབ་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་གངས་དེ་དག་ནི་བསྟན་པ་རྫོགས་ལྟན་ལ་ཡིན་
ཀྱི། དེར་སང་ཙཱ་པའི་རྩས་སྦྱ་གངས་སྦྱ་མ་ལས་བཞི་འབྱུང་རྩ་བརྒྱ་བར་བཤད་
དོ། ཡུམ་གྱི་སྒྲགས་ནི། དམར་ནག་གི་སྦྱབ་ཐབས་པལ་ཆེ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་།
སྦྱོབ་དཔོན་སྦྱོ་གོས་བཟང་པོས་མཛད་པའི་གཤེད་དམར་གྱི་སྦྱབ་ཐབས་ལས། བརྒྱ་
བེན་ལི་ཞེས་བའདི་ཡུམ་གྱི་སྒྲགས་སྦྱ་བཤད་དོ། འོ་ན། སྒྲགས་འདི་དག་གི་དོན་
དེ་ལྟ་བུ་སྦྱམ་ན། ཅ་སྒྲགས་ལ་ཡེ་གོ་རིང་བ་བཅུ་གཅིག རྩུང་བཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་སྟེ་
སོ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། རྩ་རྩ་རྩ་ཡོད་ཡོ་མེ་མེ་ཁྲེ་ཁྲེའོ། རྩུང་བཞི། ཡ་མ་
ས་ཡ་ཡ་རུ་ཏ་ད་ཡ་ཡ་ད་ནི་ར་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཆུ་ནི་མ་ཡ། ཅས་པའོ། དེས་ན་ཡ་མ་རྩ་
རྩ་ནི་གཤེན་རྩའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། འདིའི་རྩ་དང་རྩ་གཉིས་ཀ་ལ་རིང་ཆ་དགོས་ཏེ། རྒྱད་
ལས། རྩལ་བ་ཡི་ནི་གཉིས་བ་དང་། དབྱངས་ཡིག་གཉིས་བ་དང་ལྟན་པ། གཉིས་
བ་ཡི་ནི་གསུམ་བ་ཡང་། དབྱངས་ཡིག་གཉིས་བ་དང་ལྟན་པ། ཞེས་གསུངས་པས་
ཤེས་སོ། ས་ནི་དེ། དོན་ཆོས། མེ་ནི་བདག་ལ། ཡ་ནི་གང་། ཞེས་བ་སྟེ། གཤེན་རྩའི་
རྒྱལ་པོ་དོན་ཆོས་བདག་ལ་གང་། ཞེས་བར་འབྱུང་པོ། ཡ་མེ་ནི་གཤེན་རྩའོ། དོན་
ཆོས། རུ་ཏ་ནི་དགའོ། ཡོ་དནི་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། གཤེན་རྩའོ་ཆོས་དགའ་ཡང་མི་འབྱུང་
བ། ཞེས་པའོ། ཡ་དནི་གང་ཞིག ཡོ་ནི་ནི་མཆོན་མཐའ་སྦྱེ་གནས། ར་ཡ་ནི་རྟེན་

1 མ་གྲི། ༥༩ནམ་མཁའ་ -ཡ་ཡིན *ཡ་ཡིན

དང་། སྤེ་ཡ་ནི་ཟད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གང་ཞིག་སྤྲེ་གནས་ཏེ་ནི་ཟད་བྱེད་པ། ཞེས་
 པར་འགྲུར་རྟོ། ཡ་སྤེ་ནི་གནོད་སྦྱིན་མོལོ། ཡ་རྩ་ནི་གང་ཡང་། ནི་རྩ་མ་ཡ་ནི་འཁྲུལ་
 པར་བཀྲིས། ཞེས་པ་སྟེ། གནོད་སྦྱིན་མོལོ་གང་ཡང་འཁྲུལ་པར་མཛོད། ཞེས་པར་
 འགྲུར་རྟོ། ཡི་གེ་བཅུ་པ་ལ་རིང་བ་ལྟ་དང་། ལྷང་བ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། ཨྱི་ཕྱི་ཕྱི་
 ཕྱི་ལྟ་དང་། ལྷང་བ་ལྟ་ནི། ཨྱི་གྲིན་ན་པེ། ཅེས་པའོ། ཡི་གེ་བཅུ། ཞེས་པ་ཡང་སྟོག་
 གི་ཡི་གེ་བཅུར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་གསལ་བྱེད་གྱི་གཟུགས་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །སྟགས་
 དོན་ནི། དྲག་པོའི་མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པར་བྱེད་པའི་གདོང་བ་ཅན། ཞེས་པར་
 འགྲུར་རྟོ། ཉེ་སྤྱིང་ལ་ཡང་། རིང་བ་གསུམ་དང་ལྷང་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཨྱི་ལྷན་
 ཕྱི་ཞེས་པའོ། གཉིས་པ་ནི། ཡ་ཏ་ཀ་པེ་དོ་སྦྱར་བས། ཨྱི་ཡ་སྦྱར་ཀ་ཕྱི་པེ། ཞེས་
 པར་འགྲུར་ལ། སྟགས་དོན་ནི། ཡ་མ་གཤིན་ཟེ། ཨྱར་མཐའ། ཀ་ལ་ཀར་ཞེས་བྲས་
 པས་བྱེད་པ་ལ་འབྲུག་ །དེ་ཡང་མའི་སྟོག་གི་ཨ་ལྷལ་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པ་སྟེ་རིམ་
 པ་བཞིན་གལ་ལ་བཞག་ །མ་ལ་ཏ་ལྷན་བྲས། ཨ་དེ་དང་ཨན་གྱི་ཨ་མཚུངས་འདྲ་ཡིན་
 པས་ཨྱ་རིང་པོར་བྲས། མ་སྟོག་མེད་པ་རོལ་གྱི་ཡི་གེ་ཨྱ་རིང་ལ་བྲངས་པས། ཡ་སྦྱར་
 ཀ། ཞེས་པར་འགྲུར་རྟོ། །ཡུམ་གྱི་སྟགས་དོན་ནི། རྩི་རྩི་རོ་ལངས་མ་ཚུར་ཤོག་ཚུར་
 ཤོག་ །ཅེས་དང་། རྩི་ནི་འགྲུགས་པར་བྱའོ། །འཁོར་གྱི་སྟགས་དོན་ནི་སྟོལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 སྟོན་པ་བཞས་པ་བྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ལ་ལྷ་ཉེ་བར་བྲས་པའི་སྟོན་པ་
 ལས་རབ་འབྲམས་སྦྱར་དུ་འབྲུབ་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོར་བཞས་
 ཀྱི་རྒྱུད་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྲུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་
 སྟོན་པའི་གསུང་གི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་

དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་ལ་ལེགས་པར་བྱང་ཞིང་བསྟེན་
བསྐྱབ་མཐར་ཕྱིན་ནས། རྩིས་སྒྲགས་འབྲུལ་འཁོར་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་
སོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྲམས་སྐྱབ་པ་ནི། ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དངོས་
ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ། ཐུན་གྱི་མཐར་ཐིམ་བྱ་བ་ནི། ཉེར་བསྐྱ་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་
ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་
ཐམས་ཅད་སྟོང་གའི་མི་ཕྱིགས་པའི་ཐེག་ལེར་བསྐྱས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་དཔེ་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བ་དང་། དེའི་རྒྱང་སེམས་ལས་དག་མ་དག་གི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་
འབྲུབ་པའི་རྒྱད་སྟེན་བྱེད་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་སྐྱབ་ཐབས་ཐུན་བཞིར་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ། གྲུབ་ན་ཐུན་བཞི་གཉིས་མཐའ་དང་། མ་
གྲུབ་ན་འང་ཐུན་མཐར་གཏོར་མ་འབྲུལ་དགོས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ལྷ་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་ནི། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་རྩི་རྩེ་འཆར་གིས་ལན་
དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཏོར་མ་འབྲུལ་ཚུལ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་ནས་གསུངས་པ་
ལྟར་བྱ་ཞིང་། ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་སྐབས་སུ། གྲུབ་པའི་བཅུད་ལེན་
གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཞེས་པ་ནི། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་ལས། གང་ཞིག་ཟླ་
བ་དུག་ཏུ་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་ཤི་ཀའི་རྒྱང་པའི་ཆད་ནི་བྱ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་མཛེ་
ལ་སོགས་པའི་ནད་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྐྱ་དཀར་གཉེར་མ་དང་བྲལ་བ་རྒྱད་གཉིས་ལོ་
ལོན་དེའི་བས། ཞེས་དང་། ཞག་དང་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་འདིས་མ་སྐྱ་དག་ལས་ནི་
ལུས་ལ་དངོས་གྲུབ་ཏུ་ཡང་རབ་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། སྐྱད་ཅིག་

གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཡུད་ཅམ་ཞིག་གིས་བྱུང་བ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངུལ་
ཚུ་ལ་སོགས་པའི་རྩིས་ཀྱི་བཅུད་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ན་
ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པའི་མ་ཐུས། སྐད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ནད་དང་སྦྲ་དཀར་
སོགས་བསལ་ནས། བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ན་ཆོད་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་
ཕྱོགས་སྤྱོད་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་སྤོང་པའི་རང་ལས་ཐ་
མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་བསལ་ཏེ། དཔལ་རྩི་རྩི་འཇིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྐྱེད་པའི་
དོན་ཏེ། གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་དང་མ་ཐུན་པར་འབྱུང་ལ། སློབ་དཔོན་
ཅི་དུ་པའི་གཤེད་དམར་གྱི་གཏོར་ཆོག་ལས་ཀྱང་བྱུང་བའི་དངུལ་ཚུས་རེག་པ་ལྟར་
བསྐྱེད་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ། ཐུན་མཆོམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུ་ལ་ནི། དེ་ཡང་ལྷ་འོང་རྒྱལ་ལ་གནས་
པའི་སློན་ནས་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ། ལྷ་ལི་ཏ་བརྩ་གྱིས་མཛད་པའི་ནག་
པོའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས། རང་ཉིད་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་གྱིས། །ཡང་དག་ལངས་ལ་སྤྱོད་ལམ་
ཀུན། །གཤིན་རྩི་དག་ཡི་ངོ་ཐོར་བྱ། །ཐབ་དང་རྒྱ་ཆའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཐས་ཅི་ཐ་
བདུད་ཅིར་བརྒྱབ། །ཁ་ཡི་ཉོམ་ཁྱད་བསྐྱེད་ཁང་དུ། །ལྷ་རྣམས་ཆོམ་བྱ་བསྐྱེད་རྩིས་
རྣམས། །ལག་པའི་གཟར་བྱས་བཏབ་པར་བྱ། །ཕྱི་ཡི་ཁུས་རྣམས་བྱེད་བ་ན། །འགྲོ་
བ་རང་བཞིན་དག་བསམས་ནས། །དབང་བསྐྱར་བ་ཡི་ཆོ་ག་བཞིན། །ལྷ་མོས་བྱས་
ཚུས་བཀུས་པར་བསམ། །ཕྱི་ཐུན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱུ་བའི་བར་
དུ་བྱ། །བཟའ་བ་ཐོས་ནས་ཉལ་བའི་ཆོ། །ཤེས་རབ་སྙིང་རྩི་ལྷན་པར་ཉལ། །ལྷང་བའི་
ཆོན་དཔལ་ལྷན་མོ། །ལྷ་མོའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བར་བསམ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་

ལམ་དག་གི་ཆོན་ཡང་། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཀུན། །བྱལ་རྒྱ་སྤགས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་དུ། །བསམས་ཏེ་བྱ་བ་ཀུན་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུན་མཚམས་སུ་
ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
ཐེག་པ་མཚོག་གི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་དགེ་འདུན་
རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་དོན་མཛེས་ཀྱི་ཁུང་གི་ཆོགས་
བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྟོན་ལམ་གྱི་སྒྲོན་པ་འཆད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཞུང་གི་ཆོགས་
སུ་བཅད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། དེག་འཛིན་ཀུན་འཛིན་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྤུ་
བསྟན་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོའི་བསྟན་པའི་གནད་མཐའ་དག་སྤགས་སུ་རྟུན་པ། དེག་པའི་གནད་མཐའ་དག་
དང་། བྱད་པར་དུ་ནང་དེག་པའི་དོན་ལ་མང་དུ་བྱུང་བའི་མཐེན་པ་ཅན་སའི་དབང་
སྤྱལ་བཀའ་ཤིས་རབ་བརྟན་དཔལ་བཟང་པོ། མཚན་གཞན་མི་མས་སྒྲོ་བྲོས་ཀྱི་བཀས་
བསྐྱལ་བའི་བཀའ་སྤྱལ་དང་དུ་སྒྲངས་ཏེ། འུ་ཀྱའི་དགེ་སྦྲོང་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་
གྱིས་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགེ་འདུན་དར་རྒྱས་སོ། །

༥ ཨོ་སྤྱི་སྤྱི། གཉིས་མེད་གསུང་བ་དཔལ་ལྡན་བདེ་བ་ཆེ། །སྟོན་པ་དོན་མཛེས་འཆང་
གི་ཞལ་སྒོ་ལས། །ལེགས་འོང་གསང་ཆེན་རྒྱད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་དང་། །གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་
བ་མ་རྩོས་གསྐྱའི་ཁྱུང་། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་གཤིན་མེད་ཀུན་གྱི་གཤེད། །མཐར་བྱེད་
འཛིགས་མཛད་དོན་མཛེས་སྤྱི་བྱེད་ལས། །མ་འདྲེས་གསལ་པོར་སྟོན་པའི་གདམས་
པའི་ལུལ། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་བཞེད་གཞུང་བསམ་འཕེལ་དབང་། །འབྲེལ་
ཆེན་པར་གྱིས་བྱེད་པོར་ལེགས་བསྐྱུན་པའི། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་བྱད་

བར་དུ། །འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་མདོ་སྔགས་ཉི་ལྔའི་འགྲོས། །འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་
དེ་སྤྱིད་རབ་རྒྱས་ཤོག། །བསྟན་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་ཞབས་བརྟན་མཛད་འཕྲིན་
རྒྱས། །དགོ་འདུན་སྡེ་རྣམས་འཆད་ཉན་དཔལ་འབར་ཞིང་། །བྱད་བར་རིག་སྔགས་
འཆད་སྡེ་སྟོད་རྒྱད་པ། །མི་ཉམས་ཁྲིམས་གཙང་འཆད་ཉན་གོང་འཕེལ་ཤོག། །རྒྱ་
སྦྱོར་མཁའ་པོ་ངག་དབང་སློ་བཟང་དང་། །བསྟོས་བཙས་འགྲོ་ཀུན་མི་མཐུན་རྒྱད་
བ་ཞི། །ཆོ་དཔལ་འབྱོར་བ་དབྱར་གྱི་ཚུ་པོར་འབྲུག། །སྤྱེ་ཀུན་ལམ་བཟང་འདི་དང་མི་
འབྲལ་ཤོག། །ལྷ་མགོན་དབྱེར་མེད་སྦྱར་མཛད་ཐུགས་མཛེས་གཏེར། །འཇམ་དབྱངས་
བཀའ་སྟོད་སྟོབས་ཆེན་གཤེན་མཛེས་རྒྱལ། །ལ་སོགས་བསྟན་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དུས་
ཀུན་ཏུ། །བསྟན་བ་རིན་ཆེན་བསྐྱེད་སྦྱོབ་མ་གཡེལ་ཞིག །བཟ་ཤིས་གཡས་སུ་འཁྲིལ་
བའི་དབྱངས་སྟན་པོ། །བཟ་ཤིས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་གྱུར་བྱུང་བ་དང་། །བཟ་ཤིས་ཏྲ་
བདུན་བདག་པོས་འོད་འབར་བས། །བཟ་ཤིས་དགོ་མཆོན་སྤང་བ་འབར་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་རྒྱ་བྱ་ལོར་རྒྱད་སྟོད་མཁའ་པོ་ངག་དབང་སློ་བཟང་ནས་ཤར་ཆེན་ནམ་
རྒྱལ་བས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནད་གསལ་པོར་སྟོན་བ་ཀུན་འཇི་དགའ་
སྟོན་འདི་བཞིན་བར་གསར་བསྐྱེད་བཀྱི་སྐབས་བར་བྱང་སྟོན་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་འོར་དུ་སྦྱང་ནོ་མན་ཏན་གྱིས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གྲིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །
ཞལ་གོ། ། རོ་ཡུལ། །

༡༡། །དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་པ་
 གཉིས་པའི་དོན་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་ས་འཆད་པའི་
 གཞུང་གི་ཆེགས་སྤྱ་བཅད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
 པ་རིག་འཛིན་ཀྱུན་འདུག་ལྟོན་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །གཉིས་པ་རྩོགས་རིམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། བཏོར་བསྟན་པ།
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་ཡི་གནད་གྱི་དོན། །མ་ལུས་
 བསྟུས་པ་ནས་འབྱོར་ནམ་པ་བཞི། །སྟོན་པ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་ལམ་བཟང་
 གིས། །སྤྱ་གསུམ་གོ་འཕང་ཆེ་འདིར་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་པས་སྟོན་པར་བྱེད་ལ།
 ལམ་རིམ་པ་ལྟའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། གསང་བ་འདུས་པའི་
 རྒྱད་ཀྱི་མའི་དགོངས་པ་སྟོན་གསལ་གྱིས་བཀའ་བ་ལྟར་གྱི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྟའི་
 གནད་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་བསྟུས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་ལམ་གྱི་དོ་བོ་ནས་འབྱོར་
 ནམ་པ་བཞི་བོགས་འབྱེན་གྱི་སྟོན་པ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་དག་གིས་
 སྤྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་”སྟོན་པར་བྱེད་དོ།

1 མ་གྱི། ༡ནེན། སྟོན་ *སྟོན་

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་
བཟོད་པའི་རིམ་ལ། འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། གང་པོ་ལ་གསུམ། ལུས་
ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལུས་སེམས་སྤྱན་
མོང་བའི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལོ། གང་པོ་ལ་གསུམ། རགས་པ། སྤ་བ། འིན་ཏུ་སྤ་
བའོ། གང་པོ་ནི། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གནས་པ་ཅི།
གཡོ་བ་རྒྱུད། བཀོད་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་
ནི། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་གཞོན་པའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ། སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་སྤར་ལྟར་གསུམ་ལས། གང་པོ་རགས་པ་ནི། སྒོ་ལཱའི་དབང་ཤེས་
ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་རྟོག་བརྒྱུད་ཟུ། ཅ་ཉོན་བྱུག་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་
ནི། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལུས་སེམས་སྤྱན་
མོང་བའི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ནི། འིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱུད་སེམས་དངོས་པོ་གཅིག་པ་
ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་འབྱོར་བཞིའི་
གངས་རིས་ལ། གོ་རིམས་རིས་ལ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་བའོ། གང་པོ་ནི། ཐོབ་བྱ་
མཐར་ཐུག་མི་སློབ་པའི་བྱང་འདུག་ལ་ལྟོས་ནས། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་
ཀྱི་ལམ་དེ་ལ་རྣམ་འབྱོར་བཞིར་གངས་རིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་འབྱོར་བཞིར་
དབྱེར་ཡོད། དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་། ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གོ་
རིམས་རིས་པ་ནི། བྱུང་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། རྣམ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་
དེ། །དབྱིབས་དང་སྤྲུགས་དང་དམ་ཆོག་དང་། །རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བས། །སྤྱིད་
པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་

ན་སྐྱུལ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྷན་པའི་འོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་དང་། ཐུགས་
ཡེ་ཤེས་ཚུལ་གྱི་སྐྱུ་གཉིས་སྐྱུ་ཐུགས་སྐྱུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་པའི་མི་སྒྲོབ་པའི་
རྩང་འཇུག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་དབྱིབས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དག་པའི་
སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྐྱུ་
ཐུགས་སྐྱུ་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་སྒྲོབ་པའི་རྩང་འཇུག་དེ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོབ་
པའི་རྩང་འཇུག་དེ་ཡང་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་བསྐྱབ་དགོས་པས། དེའི་སྔོན་དུ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་དེ་འགྲོ་དགོས། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཡང་
དབྱིབས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་གྱིས་
འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་དགོས་པས། དེའི་སྔོན་དུ་དབྱིབས་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་དེ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཡང་ནང་ཅ་རྒྱང་ཐིག་
ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱི་བྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་དང་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་
པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་རྣམས་འཆི་རིམ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་
པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དབེན་གྱི་
དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱང་སེམས་ལས་བསྐྱབ་དགོས་པས། དབྱིབས་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྔོན་དུ་སེམས་དབེན་དང་། དེ་འདྲེན་བྱེད་དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་འགྲོ་
དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱུ་མ་དག་ནི་ཐབས་ཅད་ལས། །བྱང་མེད་སྐྱུ་མ་བྱུང་པར་
འཕགས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་
འགྱུར། །འདོད་ཆགས་ཉིད་དང་ཆགས་བྲལ་དང་། །དེ་ཡི་བར་ཉེ་གསུམ་པོ་ནི། །དབང་

པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྲེད་བཞི། རྫོང་པར་འདུས་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་མ་
དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལུས་འདྲེན་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་བྱད་མེད་དེ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་བ་པ་བྱུང་བར་འཕགས་
ཏེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྟེ་སེམས་དབེན་ཀྱི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ། སྤྱི་བ་པ་པོ་དང་ཕྱག་
རྒྱའི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྤྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དབེན་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་སྤང་
གཉིས་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བསྐྱེད་དགོས། །དེ་ལ་སྟོང་གའི་རྩ་མཐུད་
རྫོགས་པར་གྲོལ་དགོས། དེ་ལ་འགྲོལ་བྱེད་སྤྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
དགོས་པས། དམ་ཆིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་སྟོན་དུ་སྤྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འགྲོ་དགོས།
དེའི་སྟོན་དུ་ཉྱེ་བའི་རྩ་འཁོར་ཀྱི་དབྱ་མའི་ནང་དུ་རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་
པ་སྟོན་དུ་སོང་ན་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་རྒྱང་འཇུག་པ་དང་།
འགྲོལ་དགའ་ཤོས་སྟོང་གའི་རྩ་མཐུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་བར་འབྱུང་བ་སྤྱི་བས། ཐོག་
མར་ཉྱེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །འདིར་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
ཐོག་མར་བཤད་པ་ནི་སྒོམ་དཔོན་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞུ། སྤྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
བཤད་པ། དམ་ཆིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། རྣམ་
དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉྱེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་
ཚུལ། སྟོང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། སྤྱི་བའི་འཁོར་ལོར་འདོད་ལྟ་
ཡབ་ཡུམ་ལ། །སེམས་གཞོལ་རྗེས་གཞིག་བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གིས་ནི། །ཟླ་ཉིའི་རྒྱ་བ་

སྒྲིག་ཅན་ལམ་བཀག་པས། །ཡས་བབས་མས་བརྟན་དགའ་བཞི་སྒྲེ་བར་ཤོག། །ཅེས་
པས་སྟོན་ཏེ། རང་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ཉེ་བ་སྤྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། ཉེ་
བའི་དབུས་ཀྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ་འདོད་སྟོན་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ལ་སེམས་
གཞོལ་བ་སྟེ། དམིགས་པ་ཅི་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། རྗེས་གཞིག་གི་
བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་མཚོག་གིས་ནི་ཁྲ་བ་རྒྱང་མ་དང་། ཉི་མ་རོ་མའི་
ནང་དུ་རྒྱང་རྒྱ་བ་བཀག་ནས་སྒྲིག་ཅན་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་
བྱས་པས་ཉེ་གསལ་གི་གཏུམ་མོ་འབར། སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་རིམ་
བཞིན་བབས་པའི་ཡས་བབས་དང་། དེ་ཉིད་བྱེད་དུ་སྤྱི་བོའི་བར་དུ་ལོག་པ་ལས་བྱུང་
བའི་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་སྒྲེ་བར་ཤོག། །ཅེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བྲེ་སྟེ་
བཤད་ན། འདིར་དམིགས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྒྲོམ་ཡང་གནད་བཞི་ཆང་དགོས་ཏེ། རིམ་
ལྔ་བསྐྱས་པ་གསལ་བ་ལས། །ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་རྒྱུད་གི། །གནད་ནི་ནམ་པ་
བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་དུས་ཀྱི་གནད་ནི་རྒྱན་ལྡན་དང་། བྲེ་བྲག་
ཏུ་ཐོ་རངས་རིག་པ་དྲངས་པའི་དུས་དང་། བྲི་རོ་བྲེན་རྒྱས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱང་རྒྱ་
བའི་དུས་སུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་རང་
འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་ཉེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་
ཉིང་ནང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ལུས་ཀྱི་གནད་ནི། རྗེ་རྗེ་ཐེང་བ་
ལས། སྟོན་ལམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས། །གང་གི་དངོས་བྱུང་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་
ལུས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཅི་འདྲ་བས་རྗེ་གསུངས་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་བསྒྲོམས་ན་མཚོག་གི་
དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བྲི་བ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ། སྤྱབ་པོ་བདེ་

བའི་སྟན་འདུག་ནས། །མིག་གཉིས་སྔ་ཅིར་གཏད་བྱས་ལ། །སྔ་ནི་ཉེ་བའི་ཆད་དུ་
བཞག །ཐག་གོང་མཉམ་ལ་ལྟེ་རྟེན་སྦྱར། །སོ་དང་མཆུ་ནི་བདེ་བར་བཞག །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ལུས་ཡོ་བ་
སོགས་བྱུང་ན་གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་འཕྲུགས་པར་འགྱུར་
ཞིང་། དམིགས་རྣམ་མི་འགྲིག་ལ། དེ་མ་འགྲིག་ན་རྒྱུད་དབྱེ་མར་འཇུག་པའི་གོགས་
བྱེད་པས་སོ། །རྒྱུད་གི་གནད་ནི། དེ་ནི་དུ་ལས། དབྱུགས་ཀྱི་འབྱུང་རྒྱུ་མཐོང་ནས་
ནི། །ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་རྩོམ་བྲལ་བས། །རི་ལྷ་བ་བཞིན་འབྱུང་རྒྱུ་བཞི། །སེམས་དཔའི་
སྦྱིལ་ཡུང་ལེགས་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་རོ་ལེགས་པར་བསལ།
དབྱུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་དལ་བྱའི་སྒོ་ནས་བྲལོ། །དེ་ལྟར་གནད་བཞི་ཆང་བའི་སྒོ་ནས་
དམིགས་པ་སྒོམ་ཚུལ་དངོས་ནི། སྤྱབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། མཁའ་འགྲོའི་སོ་བྲང་རྒྱ་
སྦྱེས་དབྱས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཁམས་གསུམ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་
དབྱས། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་ངལ་བསོ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་
དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཏིའི་ནང་དུ་དམར་ཆ་གཏུམ་མའི་མེ་དོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོད་ལ། དེ་
ལ་ནི་བདེ་མཆོག་ཏུ། མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཐག་མོ་དང་། གྱི་རྩོར་
དུ། མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོ་བདག་མེད་མའི་སྤྱིས་གསུངས་ཤིང་།
དེ་དང་མཐུན་པར་རྩོམ་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་བསྐྱུས་
པ། །དེ་ཕྱིར་བསྐྱུས་པའི་མཁའ་འགྲོར་བརྩོན། །ལྷ་བའི་དབྱས་ན་རྟག་བཞུགས་པ། །ཉི་
མ་སྦྱོང་དང་མཆོངས་པའི་འོད། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་མེ་བྱུང་བས། །ཀུན་རྟོག་ཐམས་
ཅད་སྟེག་པར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྟེག་པར་བྱེད་

ཅེས་པས་གཏུམ་མོའི་བྱེད་ལས་བསྟན་ཏོ། །གཏུམ་མོའི་མེ་ལ་མཁའ་འགོ་མ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་དང་བྱེད་ལས་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། བྱེད་ལས་ཀྱང་འབྲེལ། མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་
གྱིས་སྒྱུབ་པ་པོའི་རྒྱད་ལ་བདེ་ཆེན་འབྲེལ་བ་ལྟར། བྱང་གཏུམ་མོ་ལ་དམིགས་ནས་
བསྒྲོམས་པས་ཀྱང་། བདེ་ཆེན་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན་ལྟེ་
བའི་རྩ་འཁོར་ལ་མཁའ་འགོའི་པོ་བྱང་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱིར་རྩ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད་
སྒྲིམ་བསྟན་པས། སྐབས་འདིའི་རྩ་སྒྲིམ་ཀྱང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་སྟེ། རྩ་མདུད་གྱིས་བསྐྱམས་པའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་
ཉི་གཏན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐབས་དོན་ཤི་འཛིགས་བྱེད་སྒྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་དང་
བཅས་པ་དང་། ཤེས་རབ་རོལ་ངས་མ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་སྟེ། བན་ཚུན་
འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲོམས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཅེས་བསྒྲོམ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་སྟུང་ན། མཚོན་གང་ཅེས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འོན་རྩ་དབྱུ་མ་གྲོ་
སོག་ཅེས་གྱི་ནང་དུ་འཛིགས་བྱེད་མཚོན་གང་ཅེས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཀྱས་ཤེ་ན།
ཀྱས་ཏེ། ཁང་བཟང་གི་སྐར་ཁུང་ཆུང་དུ་ནས་ཀྱང་། བྱི་རོལ་གྱི་རི་རྩ་བ་ཁང་བྱིས་
སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དེ་ལྟ་བུ་འཆར་དཀའ་
ན་རྩ་དབྱུ་མ་གྲོ་སོག་ཅེས་དེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་མཚོན་གང་བ་དེའི་སྒོག་ཤིང་གི་
ཚུལ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚུ་རི་ནས་པ་རིར་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དེའི་
ནང་དུ་རང་གི་སེམས་ཁུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་
འཛིགས་བྱེད་དེ་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིན་པས་ན་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞེས་སྒྲོམ་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྗེས་གཞིག་གི་བསྐྱུས་རིམ་བསྐྱོམ་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡབ་
ཡུམ་གྱི་སྦྱར་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མི་རྒྱ་བ་སྦོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཞལ་
ཡས་ཁང་དང་། རྒྱ་བ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟར་གསལ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་
ཁྱབ་རང་ལ་ཐིམ་ཞིང་། རང་ཡང་རིམ་གྱིས་སྦྱིང་གར་བསྐྱུས་པའི་བསྐྱུད་རིམ་ལས་
བདེ་ཆེན་བྱངས། སྦྱང་བ་ཉིད་དང་འོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འདིར་
བསྟན་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེར་སེམས་བྱིང་ཤོད་དང་བྲལ་བར་འཇོག་པ་ནི་
ངལ་བསོ་བའི་དོན་རྟོ། །ཚུལ་དེ་ཞིབ་དུ་འཆད་པ་ལ། བྱུང་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། ལྟ་
བའི་དབྱས་སོན་དཔའ་བོ་ལས། །སྦྱོད་དང་བསྐྱུད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །རི་ལྟར་དབྱགས་
འབྱུང་མེ་ལོང་ལ། །ཐིམ་བ་དེ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་བའི་རྩ་
འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་སོན་བ་སྟེ་བསྐྱོམས་པའི་དཔལ་རྟོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་
ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་དང་བཅས་པའི་ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་
སྦྱོས་པས་སྦོད་བཅུད་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྦོ་བ་དང་། དེ་ནས་སྦོད་འོད་དུ་ཁྱབ་བཅུད་
ལ་ཐིམ། དེ་འོད་དུ་ཁྱབ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། ཡུམ་ཡབ་ལ་ཐིམ། ཡབ་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལ་ཐིམ།
རྩྱུ་གི་ཞབས་ཀྱ་ལྟ་ནི་ལ་ཐིམ། ལྟ་ལྟའི་མགོ་བོ་ལ་ཐིམ། མགོ་བོ་རྒྱ་ཆེས་ལ་ཐིམ། རྒྱ་
ཆེས་ཐིག་ལེ་ལ། ཐིག་ལེ་རྒྱ་དྲུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྒྱ་དྲུ་ལ་སེམས་འཇིན་པ་ནི་བསྐྱུད་པའི་
སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན། མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉམས་བཉམ་
པའི་ཆེ་མཐའ་ནས་དབྱས་སུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱུད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སེམས་
འཇིན་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་དྲུ་དེ་ཡང་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་ཡུངས་ཀར་སྦྱོས་
པའི་ཆད་ཅམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱུང་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་

འབྲུ་ཚད་ཅ་མ། །འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་མཚོག་ཏུ་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བྱིང་ཚོད་དང་བཅས་བར་གཏད་ནས་སེམས་ཞུགས་
པ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས་དེར་སེམས་གནས་པ་དེ་འབྱུང། དེའི་ཆེ་ཆུང་
སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་ཆུང་དབྱ་མར་ཞུགས་པ་འབྱུང། དེའི་ཉགས་
སུ་ལྟ་བུག་གཉིས་ནས་ཆུང་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་ངེས་ཅན་དུ་ཐེངས་པ་འོང་སྟེ། དེ་
ནི་དམིགས་པ་དེ་ནས་བསྒྲོམ་ངེས་ཀྱིས་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པ་ཞིག་
ངེས་པར་འོང་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །ཞུགས་ཇེས་སུ་གནས་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཉགས་སུ་
ལྟ་བུག་གི་རྒྱ་བ་ཤ་མོ་ཡང་ལོག་པ་དང་། མོ་བ་མི་འགྲུལ་བ་གཉིས་འབྱུང་དགོས་
སོ། །དེ་ནི་བྱིང་བ་བསགས་པ་ལ་ཡང་ལྟ་བུག་གི་རྒྱ་བ་ཚད་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མོ་བ་མི་འགྲུལ་བ་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཆུང་
དབྱ་མའི་ནང་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་བྱིང་བ་བསགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོག་ཅན་ནས་ཆུང་
རྒྱ་བ་མི་ལྟོག་ལ། མོ་བ་འགྲུལ་བ་ཡང་སྟོག་ཅའི་རྒྱང་གི་བྱིང་ལས་ཡིན་པས་སོ། །གང་
ཟག་གི་རིགས་ལ་ཆུང་ཐིམ་དཀའ་སྟེ་གཉིས་ལས། ཐིམ་དཀའ་བ་ལ་ཐོག་མར་ལྟོ་བ་
ཆུང་གིས་ཁེངས་པ་སྟེ་བྱིང་པ་འབྱུང་ལ། སྟེ་བ་ལ་ནི་དེ་མི་འབྱུང་བར་ངང་གིས་ཐིམ་
པ་འབྱུང་ངོ། །ཐིམ་པའི་ཉགས་ལ། ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པའི་ཉགས་སུ་སྟོག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཉགས་
འབྱུང། རོ་ཤེས་པར་བྱེད། རྒྱ་མེ་ལ་ཐིམ་པ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང། རོ་ཤེས་པར་བྱེད།
མེ་ཆུང་ལ་ཐིམ་པ་ན་མཁའ་སྤང་ངམ་མེ་བྱིར། ཆུང་ནམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པར་ཅོ་མ་བ་ན་
མར་མེ་ལྟར་འབར། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱིང་གི་ཆུང་སྤང་བ་ལ་ཐིམ་པས་སྤང་བ་རང་དུས་
སུ་སྟོན་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་མཚན་མོ་རྒྱ་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་

དཀར་ལམ་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་། སྤང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ་པས་མཆེད་པ་རང་དུས་སུ་
སྟོན་གནས་གཡའ་དག་ལ་ཉིན་བར་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་བ་ལྟ་བུའི་དམར་ལམ་པའི་སྤང་
བ་དང་། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐེམ་པའི་ཉེར་ཐོབ་རང་དུས་སུ་སྟོན་གནས་གཡའ་དག་
ལ་སྟོན་ཀྱི་ཐུན་བ་འབྲུག་པོས་ཁྲབ་བ་ལྟ་བུའི་ནག་ལམ་པའི་སྤང་བ་དང་། ཉེར་ཐོབ་
འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་རང་དུས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་དང་བལ་
བའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་གི་སྤང་བ་
འབྱུང་སྟེ། རང་རང་གི་སྐབས་སུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ལེ་འཇུག་དུ་ལས་
གཏུམ་མའི་མེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་བ་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ནས་ཆ་བ་ཀྱེན་དུ་འབར་བ་དེས་རྩ་མདུད་
ཕྱགས་ནས་རྩ་ཉིའི་ནང་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་བར་དུ་བྱིན་པས། སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་
ཁྱེད་ཀྱི་མའི་ནང་ནས་མར་བབས། བཞིན་པར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ། དེ་ནས་སྤྱིང་གར་
སླེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ། དེ་ནས་ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་ཁྱེད་པར་ཀྱི་དགའ་བ། དེ་ནས་ནོར་
བུའི་ཅེར་སླེབ་པ་ན་ལྟན་སླེབ་ཀྱི་དགའ་བ་སླེབ། དེ་ཡང་སྤྱིང་གའི་སྤྱིང་འོག་གི་རྩ་
མདུད་རྣམས་རྫོགས་པར་མ་གྲོལ་བར་དུ་སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་ཕྱགས་ནས་འབར་
འཇོག་བྱེད་པ་མི་འོང་ཡང་། ལུས་ཀྱི་རྩ་གཞན་ནས་བྱང་སེམས་ཁྱེད་ཀྱི་བབས་པའི་
དགའ་བཞི་འདྲེན་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་སླེབ་ན་བརྒྱུག་མི་ཐུབ་པས། མཐོ་ས་
ནས་བརྒྱུག་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས། ལྟོ་བ་
ཀླུ་ཆོགས་ལ་སྤྱད། མིག་ཀྱེན་དུ་བརྒྱུག་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང་། བྱང་
སེམས་དབྱ་མའི་ནང་ནས་སྤྱི་བོའི་སྤྱི་བོ་སོང་། སྤྱི་བོའི་ཉི་ཡིག་ལ་ཐེམ་པའི་དམིགས་
པ་བྱ། དེ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ལུས་རྩ་བཞིན་ན་བརྒྱུག་པ་ཅེས་ཀྱིས་ཆོག་ཀྱང་། ཆེན་འགྲེམས་

དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབྱ་མའི་ནང་ནས་ཁམས་ཞུ་བ་ཡིན་ན་
བརྒྱུག་པར་སྒྲིལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་དམིགས་པས་གྲེན་དུ་བརྒྱུག་པ་ནིར་བྱའི་ཅེ་
ནས་ཉྱེ་བར་སྒྲིབ་པ་ན་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ། དེ་ནས་སྙིང་གར་སྒྲིབ་པ་ན་མཚོག་
དགའ། དེ་ནས་མགྲིན་པར་སྒྲིབ་པ་ན་ཁྲད་པར་གྱི་དགའ་བ། དེ་ནས་སྦྱི་མོའི་རྩ་འཁོར་
དུ་སྒྲིབ་པ་ན་ལྷན་སྦྱེས་གྱི་དགའ་བ་འབྱུང་ཞིང་། ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བ་བཞི་ལས་
ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བཞི་བདེ་བའི་ཉམས་ཆེ་བ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། ཡས་བབས་གྱི་ལྷན་
སྦྱེས་གྱི་རང་ནས་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བཞི་བྲངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་རྣལ་
འབྱོར་པས་རྩོམ་བས་བྱང་སེམས་དབྱ་མའི་ནང་ནས་ཡར་བལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བཞི་ལན་གཅིག་བྲངས་ཕྱིན་ཆད། བྱང་སེམས་ནིར་བྱའི་ཅེ་
ནས་རང་གིས་བརྒྱུག་པ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཆེ་མགོན་པོ་འགྲོ་མི་འགྱུར། །རི་ལྷར་བྱ་ག་
མེད་སྟོད་དུ། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་
ལྡོག་གི་དགའ་བ་བཞི་ག་དང་། བྲེ་བྲག་དུ་ལྷན་སྦྱེས་གྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་
སྒྲིམ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ནི་སད་དུས་གྱི་ཆོས་སྦྱུང་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འོད་
གསལ་ལས་ལྷང་བར་རྩོམ་པ་ན་འོངས་སྦྱོང་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱར་ལྷང་
སྦྱས་པའི་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་འོར་འོངས་སྦྱོང་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་
ཡུམ་གྱི་སྦྱར་བཞེངས། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉར་ཐོབ་གྲུབ། དེ་ལས་
མཆེད་པ། དེ་ལས་སྤང་བ། མར་མེ་ལྷར་འབར། མཁའ་སྤང་ངམ་མེ་བྲིབ། དུ་ག། སྒྲིག་
རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འབྱུང་། རང་རང་གི་སྐབས་སུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་ལ་ནི་སད་དུས་
གྱི་འོངས་སྦྱུང་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལྷང་བར་རྩོམ་པ་ན་ནམ་སྟོན་

གྲི་ཕུང་པོ་ཉིད་པ་སྤྱལ་སྤྱོད་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས། དེ་ལ་ནི་སངས་དུས་གྱི་
སྤྱལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་བཞེས་བྱའོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྲ་བུ་གནས་སྤྲུང་བྱ། དབང་ཤེས་
ལྷ་ཡུལ་ལ་འབྱུག། །ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་
ཡིན་པ་གཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་།
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གང་སྤང་སྟོང་བ། སྟོང་པ་བདེ་བ། བདེ་བའི་གཟུང་རྣམ་ཡང་
ལྷ་སྤྲུང་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་གཉིད་དུ་འགོ་བར་
ཚོམ་པ་ན། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱེད། མི་ལམ་ལོངས་སྤྲུང་ལྡང་སྤྲུམ་
པའི་འཕེན་པ་གཏོང་། སྤར་ལྡང་ཉེ་བར་རྩེས་གཞིག་གི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྲུང་དབུ་པར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཞུགས་གནས་ཀྱི་
རྟགས་ནི་སྤར་བཞིན་ཐིམ་པ་ལས་ཡང་སྤྲིག་བྱུ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་
རྣམས་འབྱུང་། རང་རང་གི་སྐྱབས་སུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད། འོད་གསལ་དེའི་ཆེ་ཉེ་གསང་
གི་གཏུམ་མོ་སྤར་སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་བབས་པའི་རིམ་པ་ལས་དགའ་བཞི་
ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་ཏུ་བྱངས། སྤྲིར་དགའ་བ་བཞི་ག་དང་ཁྱད་པར་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དུས་
སུ་བདེ་སྟོང་སྤར་ནས་སྐྱོམ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ནི་གཉིད་ཆོས་སྤྱི་བསྐྱེད་བཞེས་
བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བར་ཚོམ་པ་ན་སྤར་མི་ལམ་ལོངས་
སྤྲུང་ལྡང་སྤྲུམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡིད་ངོར་ལོངས་
སྤྱོད་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྲུང་བཞེངས། དེ་ལ་ནི་མི་ལམ་ལོངས་སྤྱི་བསྐྱེད་
བཞེས་བྱའོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུག། དེ་ལས་མཆེད་པ་

ནས་སྒྲིག་རྒྱུ་ལི་བར་གྱི་ཉག་ས་རྣམས་འབྱུང་། རང་རང་གི་སྐབས་སུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད།
གཉིད་སད་པར་ཚྭ་བ་ན་མི་ལམ་གྱི་ལུས་སུ་ལངས་པ་དེ་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་ཕུང་པོ་རྟེན་པ་
སྒྱལ་སྒྱུ་རྩོམ་ཆེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་བཟླས་པའི་སྒྲིང་ག་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་
གིས་ཁྱགས་ཏེ་གཉིད་སད་པར་བྱེད། དེ་ལ་ནི། སད་པ་སྒྱལ་སྒྱུ་ལི་བཟེ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲ་བྲག་ནས་རྒྱུད་རྒྱ། དབང་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཡིད་
གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གང་སྤང་སྟོང་པ། སྟོང་པ་བདེ་བ། བདེ་བ་ལྷ་སྒྱུ་ལི་རྣམ་རོལ་དུ་
འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷ་བྱུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལམ་གོང་མ་མ་བཟོད་པ་
འཆི་དགོས་པ་བྱུང་ན། འཆི་བ་འོད་གསལ་ངོས་ཟེན་པར་བྱེད། བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་
ལྷང་། སྐགས་སྟོད་པའི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་སྐྱམ་དུ་འཕེན་པ་གཏོང་། ལྷར་
གྱི་ལྷེ་བའི་དམིགས་རྟེན་སྒྲིང་གར་བྲངས། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་
དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་སེམས་ཁྱགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས་རྩ་བ་དང་
ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཁྱགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་འབྱུང་། ཁྱགས་གནས་གྱི་ཉག་ས་ནི་སྤར་བཞིན་ལ། ཐིམ་པ་ལས་སྒྲིག་རྒྱ་ནས་
འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་ཉག་ས་རྣམས་འབྱུང་། འོད་གསལ་དེའི་ཆེ་བདེ་སྟོང་སྐྱར་ནས་
སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག །འདིར་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་བྱེད་གྱི་བདེ་སྟོང་སྐྱར་ནས་མི་
སྒྲོམ་པར་འདོད་མོད། དེ་མི་འཐད་དེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ཀུན་རྟོག་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་མི་ཤིགས་པའི་
ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ལ་བདེ་བ་མི་འབྱུང་ན། གཞན་གྱི་དུས་རྒྱུད་དབྱེས་པར་ཐིམ་པ་
ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་བཞག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྒྱུའི་

བསྐྱེད་བཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་བ་ན། སྒོན་གྱི་འཕེན་
 བའི་དབང་གིས་བར་དོའི་ལུས་སུ་ལངས་བ་དེ་ཡིད་རྩེར་འོངས་སྐྱོད་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་
 ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྲུང་བཞེངས། དེ་ལ་ནི་བར་དོ་འོངས་སྐྱེད་བསྐྱེད་བཞེས་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་
 ལེན་པར་འདོད་པ་ན་བར་དོ་བ་དེ་འཇོམ་བུ་གྲིང་པའི་མི་མོ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་སྤྲུགས་
 སྦྱོད་པའི་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་བསམས་བཞེན་དུ་སྦྱོར་བ་ལེན། དེ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་སྦྲུལ་
 སྐྱེད་བསྐྱེད་བཞེས་བྱའོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུག། དེ་ལས་
 མཆེད་པ་ནས། སྤྲིག་རྒྱུའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། རོ་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་
 མེར་མེར་པོ། ལུང་ལུང་པོ། ལྟར་ལྟར་པོ། འཁྲང་འཁྲུང། ཀླང་ལག་འཁྲུངས་པ་སྟེ།
 མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་རྫོགས། །མངལ་ནས་བྱི་རོལ་ཏུ་བཅས། བྱིས་པ། གཞོན་
 ལུ། དར་མ། དར་ཡོལ། གན་པོའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་གནས་ནས་ལམ་ལྷག་པ་
 རྣམས་ཉམས་སུ་གྲངས་ནས་འཆང་བྱ་བར་བྱེད་དོ། །འོན། དམིགས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་
 ལ་གོགས་བྱུང་ན། དེའི་སེལ་ཚུལ་དེ་གང་། སྦྱོད་པ་བྱུང་ན་སོགས་འདོན་ཚུལ་དེ་གང་
 ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལུས་ལ་རྩ་བྱུག་དང་། རྒྱུང་བྱུག་བྱུང་ན། ལྟེ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལས་
 གཏུམ་མའི་མེ་འབར་བའི་མེ་ལྷེ་དབུ་མའི་ནང་ནས་ཡར་ཐལ་ཏེ་འབར་བའི་འོད་གྱིས་
 ལུས་ཀྱི་རྩ་ནང་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་ཁྲད་དུ་མར་མེ་སྤར་བ་ལྟར་གསལ་བར་བྱས། གང་
 ན་སའི་ཐད་ནས་ནད་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་སྒྲོམ་རེད་གི་དུད་པ་ལྟར་སྒྲོ་བྱུར་ཏེ་རྩ་ནང་
 ནས་ཚུར་འདུས་དབུ་མའི་ནང་དུ་བྱིལ་ཏེ་ཞུགས་ནས་དམིགས་རྟེན་ལ་སེལ་སེལ་ཐེས་
 པས་བདེ་སང་སང་སོང་བར་བསམ་ཞིང་། དམིགས་རྟེན་ཀྱང་རྒྱ་ཏིའི་སྤྲུགས་སྟོང་གི་
 རྣམ་མཁའ་ལ་འཇུག་པ་བཞེན་སོང་བར་ཡང་ཡང་བསྒྲོམས་པས་ནད་སེལ་ཞིང་།

རྒྱུང་ཕྱར་འདུས་པ་ནམས་མི་འཛོར་ལ། བྱིས་བསྐྱུས་པའི་བློགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་
ཏན་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག །ལུས་ཀྱི་ནད་ཡོད་སར་བྱ་གཞིལ་མིག་ལྟ་བུ་བསྒྲོམས་
ནས་ནད་རྒྱུང་དང་བཅས་པ་བྱིར་སོང་བར་བསྒྲོམ་པ་ནི། ནད་ཅམ་སེལ་བྱས་སུ་ཚུགས་
ཀྱང་རྒྱུང་ཕྱར་ཅུང་ཟད་འདུས་པ་འཛོར་བའི་རྒྱུན་བྱེད་པས། སེལ་ཚུལ་མི་ཤེས་
པའོ། །ཡང་གཤམ་གཅི་འདོར་བ་ཏ་ཅང་དཀའ་བའོ། ཏ་ཅང་སྤྲ་བུ་སོང་ན་འོག་སྒྲོར་
ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུང་ལ་ཉྱེ་བ་ནས་དོར་བསྐྱུས་བྱས་པས་སྒྲོམས་བྱས་ཏེ། བྱེད་ཚུལ་ནི།
སྤྱིར་གའི་དོར་བསྐྱུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བོགས་འདོན་པ་ལ། གསལ་བའི་བོགས་
འདོན་ནི། རང་དོན་མེད་པའི་གསལ་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་རྒྱ་ཉིད་ནང་
ནས་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུང་སྒྲོས་རེར་གི་དུད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲོ་སེར་ཏེ་ཚུར་བྱུང་། རང་གི་
གསང་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ལས་ནས་ཡར་ཞུགས་ཏེ་ཉྱེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ནང་གི་
རྒྱ་ཡིག་གསལ། དམིགས་རྟེན་མེ་འབར་ལ་ཁད་པ་དེ་ལ་སོགས་པས། དེ་ལས་གཏུམ་
མའི་མེ་ལྷེ་དམར་ལ་གསལ་བ་འབར་ནས་རྩ་མཐུད་ནམས་སྤྱགས་ནས་རྒྱ་ཉིད་ནང་
ནས་ཡར་ཐལ་ཏེ་ཞུགས་པས་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་རྩ་འདབ་དང་བཅས་པ་བྱིན་ཐམས་
ཅད་དེའི་འོད་ཀྱིས་གསལ་སེང་རེ་མཐོང་བ་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤང་སྤྱག་གི་ནང་
དུ་མར་མེ་བཅུག་ནས་ཐུན་ཁུང་དུ་བལྟས་པ་ན་བྱིན་གཉིས་ཀ་གསལ་བ་བཞིན་དུ་
བསྒྲོམ་པའོ། །རྒྱུང་འདུ་བའི་བོགས་འདོན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་གཏུམ་མའི་
མེས་རྩ་ནང་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
རྒྱུང་རྒྱ་སྒྲོས་ཀྱི་དུ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་སྤྱར་ཏེ་ཚུར་འདུས། ཉྱེ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་པར་
ཡང་ཡང་བསམས་པས་ངེས་པར་འདུའོ། །བདེ་བའི་བོགས་འདོན་ནི། ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་

རྒྱ་ཉིའི་ནང་ནས་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་དུད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྱོད་པུར་ཉེ་བུར་ནས་རང་གི་
གསང་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ནས་ཞུགས། རྟེ་བའི་ཐེག་ལེ་གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་ལ་
ཁད་པ་ལ་ཐོགས་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཏུམ་མོའི་མེ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཁ་དོག་དམར་ལ་
རེག་བྱ་ཆ་བ་རབ་ཏུ་འབར་ནས་སྤྱིང་ག་དང་མགིན་པའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཕྱག་སྟེ་
རྒྱ་ཉིའི་ནང་ནས་ཡར་ཐལ་བྱུང་དུ་ཞུགས། དེའི་འོད་ཀྱིས་རྩ་ནང་ཐམས་ཅད་སྟེན་ཁུང་
དུ་མར་མེ་བཏེགས་པ་ལྟར་གསལ་བར་བྱས་པའི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་
སེམས་ཀྱུན་ལྟ་བུ་སྐར་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་འཕྲ། ཁ་བ་ལྟ་བུ་དཀར་ཆེམས་ཉེ་བབས་བས་
སེམས་བདེ་ཆེན་སྟེ་སོང་བར་བསམ་ཞིང་། ཁྱད་པར་མེ་ལྷའི་རྩ་མོ་དེ་སྤྱི་བའི་རྩ་འཁོར་
ཀྱི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱུན་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཉི་ཡིག་དཀར་པོ་
མགོ་བོ་བྱུང་དུ་བསྟན་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཐོགས་བས། དཔེར་ན་ཞོ་རྒྱལ་མདུད་གིས་
ཕྱགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་རྒྱན་བབས། དབུ་མའི་ནང་ནས་
མར་ཞུགས། མགིན་པ་དང་། སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་ནམས་ཕྱག་ནས་རྟེ་བའི་དམིགས་
རྟེན་ལ་ཐོགས་བས་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འབྱུ་མར་སྒྲུག་ན་སོར་སྤྱོད་དང་བཅས་
ནས་འབར་བ་བཞིན་དུ་ལྷག་པར་ཡང་གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བས་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པར་བསམ་བར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱོར་
གསུམ་ཀྱི་སྐབས་སུ། འཆི་བའི་ཆེ་ལས་དབང་གི་རྩ་མདུད་ནམས་རང་དབང་མེད་
པར་གྲོལ་འགྲོ་ཞིང་། ཁྱབ་བྱེད་སྤྲ་མོ་ཡང་མི་ཤིགས་པ་དངོས་གནས་ལ་ཐིམ་ནས།
སྤྱིང་པ་བཞི་ཡང་དངོས་གནས་ལ་འཆར་བས། དེ་ཉམས་ལེན་གྱིས་ལམ་དུ་འབྱེད་
ཤིང་ན་རྟོགས་པ་སྤྱོད་པུར་བ་ཡིན་པས། གང་དང་གང་ཤར་བའི་ཆོ། འདི་དེ་དང་དེ་

བས་ཡིད་ལ་སྤྱོད་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་བས་འཆད་དོ། །རང་དོན་ཇི་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ལུས་
དུ་གསལ་བའི་སྤྱིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དེར་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣམ་
འབྱོར་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་བྱམ་པ་ཅན་དང་། དོན་ཇི་བསྐྱེས་པ་བསྐྱོམས་པ་ཡིས་སྤྱིང་གའི་
ཅ་མདུད་མ་ལུས་པ་གྲོལ་བར་བྱས་རྒྱུར་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེར་བསྐྱེས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་ཅིག་སྤྱེས་པའི་བདེ་བས་སྤྱོད་པ་པོའི་ཡིད་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱིང་གའི་
བས་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་བཤོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིང་གར་བྱམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། སྤྱིང་གར་དོན་ཇི་
བསྐྱེས་པ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་རུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་བྱང་ཐད་ནས་ཀླུ་
གཞུང་ལ་ཕྱུང་ཐད་ཉེ་བར་ཅ་དབུ་མ་གྲོ་སོག་སྤྱོད་མོ་ཅམ། མར་སྤྱོད་སྤྱེས་པའི་གསང་
གནས་ཀྱི་བྱ་ག་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་ཡོད་པ། བྱུང་ཐད་ཀྱི་འང་སྤྱོད་བྱ་ག་ལས་ཕྱུང་ཐད་
ཕྱིར་ཡོད་པ། ཡར་སྤྱོད་སྤྱི་ལོ་ནས་ཐོན་པའི་ནང་སྤྱིང་དུང་དང་འོག་དུང་གི་བར་ནས་
བརྒྱུད་སྤྱོད་མོ་ཕྱུང་ཐད་གྲུག་ནས་སྤྱིན་མཆོམས་ཀྱི་དབུས་མཛོད་སྤྱོད་ཐད་དུ་སྤྱོད་པ།
དེའི་གཡས་སུ་རོ་མ། གཡོན་དུ་རྒྱུང་མ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མར་སྤྱོད་པོའི་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ག་
དང་། གཤམ་སྤོར་སྤྱོད་པ། ཡར་སྤྱོད་སྤྱོད་གཡས་གཡོན་ཀྱི་བྱ་ག་ལ་ཐུག་པ། དེ་
གཉིས་རྒྱུད་གིས་གང་བའི་ཤེད་ཀྱིས་དབུ་ཁར་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ། དེ་
ལྟ་བུའི་དབུ་མ་ལ་རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུད་པའི་ཅ་མདུད་སྤྱི་ལོ་
མགིན་པ། ལྟེ་བ། གསང་གནས་རྣམས་ལ་རེ་རེ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིང་གར་དབུ་མ་ལ་རོ་
རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་ལུ་གུ་རྒྱུད་ལྟར་འཁྱུད་པའི་མདུད་པ་སོ་སོར་བྱེད་བྱུག །ཕྱིར་དུ་
བསྤེབས་ན་གསུམ་ཡོད། སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་འདི་ཅ་མདུད་གཞན་རྣམས་ལས་འགྲོལ་

དཀའ་ཞིང་། འདི་གྲོལ་ན་གཞན་རྣམས་རང་ལུགས་ཀྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་
མཆོན་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་རིག་པའི་མདུད་པ་དང་། རྗེ་རྗེའི་མདུད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་
མཛད་དོ། །དེས་ན་རྩ་མདུད་འདི་གྲོལ་བ་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་
པས། འདི་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲོལ་སྟབས་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་
འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེ་རྗེ་སྒྲུང་བ་ལས། སྙིང་གའི་བསྐྱེད་སྟབས་མཁའ་ལ། །ཡེ་ཤེས་
རྗེ་རྗེ་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །སྙིང་འོག་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི། །སྟོག་དང་ཐུར་སེལ་རྒྱང་
ཆེན་གནས། །དེ་ལའང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི། །དབྱས་སྟུ་མདུད་པ་གསུམ་ཀྱིས་
དགྲིས། །དེ་ཡིས་ཐུར་སེལ་བཙོམ་བྱས་པས། །སྙིང་དུ་འགྲོ་བ་ཐོབ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་
བཤད་ཅིང་། བསྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་འབད་ཀྱི། །མ་རིག་གཞན་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ། །དབྱས་
ཀྱི་མདུད་པ་དེ་ཡང་ནི། །དེ་བྱེ་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། ལྷང་འདི་རྒྱང་
དབྱ་མར་ཚུད་ཀྱང་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་རྗེ་གས་པར་མ་གྲོལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བཤད་དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ། གཞི་ལ་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་སྙིང་
འོག་གི་དབྱ་མའི་ནང་དུ་རྒྱང་མི་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་སྐྱབས་འདིར་སྙིང་གའི་རྩ་
འཁོར་ཀྱི་དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཡུལ་ཀྱི་གནད་
ཡིན་ལ། བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་རྒྱང་
སེམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐོག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དབང་འཕམ། མི་བསྐྱོད་པའི་
སྐྱས་བསྟན་བ་ཞིག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་དེ། རྗེ་རྗེ་སྒྲུང་བ་ལས། སྙིང་གའི་བསྐྱེད་
སྟབས་མཁའ་ལ། །ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་པ་དང་། གཙུག་པོ་ཆེན་པོ་མི་
བསྐྱོད་པའི། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །དེར་ནི་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པའི་

ས། །སློག་གི་ཡེ་ཤེས་མིང་ཅན་སྟེ། །ཞེས་དང་། བཤད་རྒྱུ་ལྟ་མོ་བཞེས་ཞུས་པ་
ལས། བྱེད་ཆད་ཅམ་གྱི་སྤྲ་མོ་མཆོག་ །ཡིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས། །རྟག་ཏུ་
སྟོང་གའི་དབུས་གནས་པ། །འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་འབར་བ་ཅན། །ཞེས་དང་། རྫོང་སྟོང་པོ་
རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། །སྟོང་གི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ། །གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་
དང་མཚུངས། །མི་འགྲུར་མཆོག་ཏུ་སྤྲ་བ་སྟེ། །ཨ་ནི་གཙུག་པོ་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡི་གའི་གཟུགས་སུ་བྱུབ་པ་ཞིག་མེད་
ཀྱང་། འདིར་བསྟོམ་པའི་ཆེ་ཡི་གའི་གཟུགས་སུ་བསྟོམ་དགོས་ཏེ། བྱུབ་ཆེན་གྱི་རྩ་
ཆོག་ལས། སྟོང་གའི་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ། །ཡུལ་སོགས་དམིགས་པར་མི་བྱེད་
པར། །རྒྱུད་གི་སྟོར་བས་གོམས་བྱེད་ན། །མདོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་འགྲུར། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དབུ་མའི་ནང་དེར་མི་ཤིགས་པའི་
ཐིག་ལེའི་ངོ་བོ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཡུངས་དཀར་གྱི་འབྲུ་ཅམ་
ལ་རང་གི་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཤད་རྒྱུ་
རྫོང་སྟོང་བ་ལས། སྟོང་གའི་བརྒྱའི་ལྟེ་བ་ལ། །དབུས་སུ་རྩྭ་ནི་བཀོད་ནས་ནི། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་མཐར། འདི་ནི་སྤྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལེར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ནི་འདིར་ཡང་འདྲའོ། །རྩ་ཆོག་ཏུ། ཡུལ་སོགས་དམིགས་པར་མི་བྱེད་པར། །ཞེས་པ་
ནི་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་བཀག་པའི་སྒོ་
ནས་སེམས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་
སྟོང་གའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའི་མཆོམས་ནས་སྟེང་རྒྱུད་སློག་འཇིན་དཀར་
པོ་དམིགས་པས་རྒྱ་ཉིའི་ལམ་ནས་མར་དངས། །འོག་རྒྱུད་ཐུར་སེལ་སེར་པོ་དམིགས་

བས་རྒྱ་ཉིའི་ལམ་ནས་ཡར་དངས། སྤྱིང་གའི་རྒྱ་ཡིག་ལ་གཏུ་ཁ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་
ཉེ་བརྒྱད་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་བས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་
འབྱུང་། ཞུགས་གནས་ཀྱི་ཉགས་ནི་སྤར་བཞིན། ཐེམ་པ་ལས་སྤྱིག་རྒྱ་ནས་འོང་
གསལ་གྱི་བར་གྱི་ཉགས་རྣམས་འབྱུང་། རང་རང་གི་སྐབས་སུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་
སོགས་སད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྒྲོར་གསུམ་དང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྒྲོར་གསུམ།
འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྒྲོར་གསུམ་སྤར་ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པའི་
སྐབས་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱགས་ཐིག་བྱས་པ་ཅན་དང་བཅས་པ་
བསྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རྒྱུད་དང་། སྤྱབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཆད་ལྡན་དུ་མ་ནས་བསྤྱགས་ཉ།
མའོན་བརྗོད་ཆ་མ་ལས། ཉག་ཏུ་སྤྱིང་ལ་གནས་པ་ཡི། ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་འབྱུང་མེད་
པ། །དེ་སྒྲོམ་བྱེད་པའི་སྤྱེ་བོ་ལ། །ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ་བར་འབྱུང། །ཞེས་དང་། དེའི་
དོན་འཆད་པ་ན། སྤྱབ་ཆེན་བྲིལ་བྱ་བས། སྤྱ་དང་ཐིག་ལེར་ལྡན་པའི་སེམས། །སྤྱིང་
གར་བཞག་བྱ་དེ་ནས་འདིའི། །སྤྱོདས་པའི་རབ་རིབ་འཛོམས་མཛད་པའི། །མངའ་
བདག་བཙུན་ལྡན་འབྱུང་འབྱུར་ཉ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བདེ་མཆོག་ནས་རྒྱ་
ཡིག་ལ་དབྱིད་དང་སྤྱིན་སྤྱ་སོགས་སུ་གསུངས་པས། འདིའི་རྒྱ་རྒྱ་ཡིག་ལ་བྱེད་ལ།
དེས་ན་འདིར། རྒྱ་དང་ཐིག་ལེར་ལྡན་པའི་སེམས། །ཞེས་པ་དོན་གྱིས་པ་འཛོམ་
བོ། །ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱང་དམིགས་པ་བསྒྲོམ་པའི་སེམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། མངའ་བདག་
བཙུན་ལྡན་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་དོ། །སྤྱོད་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། སྤྱིང་གའི་
ཚུ་སྤྱེས་སོན་པའི་རྒྱུད། །རྒྱ་ཡིག་དཀར་པོ་དང་མཚུངས་པ། །བསམ་བྱ་མཉམ་པར་
གཞག་པ་གང་། དེ་ལས་ཡུལ་སོགས་ཀྱིས་མི་འཆིང་། །འཁོར་བའི་སྤྱིང་དུ་འགྲོ་བའི་

རྒྱ་པན་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བཟོད། །རབ་ཏུ་མི་གནས་ཟུང་པ་འདས། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བུམ་པ་ཅན་དང་། འོག་ནས་འཆད་པའི་རྩི་རྒྱས་པ་སོགས་
 བསྐྱེམས་པས་བདེ་སྤོང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་ཡུལ་སོགས་ལ་སྤིང་
 པས་འཆིང་མི་རྒྱས་ལ། སྤིང་ཞིའི་མཐའ་ལ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཟུང་འདས་ཟུར་དུ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་འདི་ལྟར་འབྱུང་ཡང་། སྤོམ་འབྱུང་གི་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ལས།
 རྒྱ་པན་འཁོར་བའི་སྤྱིང་དུ་འགྲོ། །ཟུང་པན་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བཟོད། །ཅེས་འབྱུང་
 བས་རྒྱུང་རྣམས་མན་དག་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཞིང་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཐེན་པའི་
 ཁྱད་པར་ལས་འཁོར་བའི་སྤྱིང་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་བྱུང་འབྱུག་ཐོབ་ལ།
 ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་ན་ཟུང་པན་ལས་འདས་པའི་འོག་འཁོར་བར་
 བཟོད་པ་སྟེ། ཡང་ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་
 དབུས་ཀྱི་རྒྱུང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་རང་
 གི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྤྱིང་གའི་རྩ་སྤྱིས་སོན་པའི་རྒྱུང་། །རྩྱུ་ཡིག་དཀར་
 པོ་དང་མཚུངས་པ། །བསམ་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཁོང་དུ་བཤད་པའི་གོགས་སེལ་
 དང་ཐོགས་འདོན་རྣམས་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་སྤྱིང་གར་རྩི་རྒྱས་
 པ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྩི་རྒྱས་པ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུང་དང་སྤྲུགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་
 ཞིག་དགོས་ན། དེའི་ཚུལ་རིམ་བྱ་ཞེན། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། དག་པའི་སྦྱོར་
 བས་དག་བྱ་སྟེ། །དགྲུག་པའི་སྦྱོར་བས་དགྲུག་པ་ཉིད། །ཞི་བ་ཡིས་ནི་ཞི་བ་
 ཉིད། །རངས་པའི་སྦྱོར་བས་མི་གཡོ་བའོ། །སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས། །དངོས་
 གྲུབ་ཆེན་པོ་སྤྱི་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་རྒྱུང་སྤྲུགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་དང་།

དོར་བརྒྱས་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱིར་ལྟོང་པའི་རང་གདངས་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་རྩི་
ཡིག་གི་གདངས་སམ་རང་སྐད་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལམ་ནས་སྤྱང་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བར་མོས་
བ་ནི། དག་པའི་སྦྱོར་བས་དག་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱུད་སྤྱང་ལོག་ནས་ནང་དུ་
འཇུག་པའི་རང་གདངས་སམ་རང་སྐད་སྦྱུའི་ས་བོན་ཨོྭ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་མི་ཞིག་ས་
པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐེམ་བར་མོས་བ་ནི། དགུག་པའི་སྦྱོར་བས་དགུག་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ནོ། །གཞི་ལ་རྒྱུད་ལྟོང་འཇུག་གཉིས་ལས་གཞན་གནས་པ་ཟུར་དུ་མེད་ཀྱང་། གནས་
བ་ཞིག་དང་པོར་ཆེད་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྷ་མི་གདངས་སུ་མོས་ནས་ལྟོང་འཇུག་གང་
རུང་གི་ཆད་དུ་གནས་པར་བྱེད་བ་ནི། ཞི་བ་ཡིས་ནི་ཞི་བ་ཉིད། །ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་
ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ་ལྟོང་འཇུག་གང་རུང་དང་ཡུན་ཆད་མཉམ་པའི་གནས་བ་ཞིག་
ཆེད་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམས་པས་མཚམས་ཅིག་ནས་གནས་བ་ཞིག་རང་བྱུགས་ཀྱིས་
འོང་ལ། དེ་ནས་གནས་བ་ཡུན་རི་རིང་དང་། ལྟོང་འཇུག་གཉིས་ཡུན་རི་རིང་དུ་སོང་
ནས་མཐར་གནས་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། གནས་རེས་སུ་ཐེམ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བྲེན་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་མ་གྲོལ་བར་དུ་རྒྱུད་རྣམས་སྟོང་གའི་ཅ་
མདུད་རྟོལ་ནས་དབུ་མ་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མོས་ནས་ཡང་
ཡང་བསྒྲོམས་པས། དཔེར་ན་རྒྱུ་མ་རྒྱུད་གིས་བགྱངས་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུ་མ་
སྟོང་བ། ཅིག་བཅོར་བ་ན། རྒྱུ་མ་སྟོང་བ་དེ་ཟུམ་ནས་བསྟོད་པ་བཞེན་བྱ། ད་ལྟ་རོ་རྒྱུད་
གཉིས་རྒྱུད་གིས་གང་བའི་བར་དུ་དབུ་མ་བསྐྱམས་ནས་ཡོད་པས་དབུ་མ་ཞར་བའི་
ཚུལ་ཀྱིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུ་མ་བར་མའི་ནང་དུ་རིམ་
ཀྱིས་བརྟུག་པས། རྒྱུ་མ་དབུས་མ་རྒྱུད་གིས་ཁེངས་པ་དང་གཞན་གཉིས་རྒྱུ་སྟོང་དུ་

སོང་བས་བར་མ་འཆིང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྫོཊེ་བཟླས་པ་ལ་གོམས་
བའི་མཆོམས་ཞིག་ནས་དབུ་མ་ཁ་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས་རྒྱང་ཅུང་ཟད་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་
རྒྱས་པ་འོང་། དེ་རིམ་གྱིས་གོམས་བའི་མཐར་འོ་རྒྱང་གི་རྒྱ་བ་ཆད་དེ། དབུ་མ་འབའ་
ཞིག་ནས་རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་ལ། དེའི་ཆེ་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཁ་ཟུམ་བར་འབྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དུས་ཀྱང་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་འབྱུང་ནས་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་
གཉིས་ལ་ཤེད་མེད་བས་དབུ་མ་འཆིང་མི་རྒྱས་ལ། དེ་ལ་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་ཞེས་བའི་
ཐ་སྙད་བྱས་པ་ལགས་སོ། །མདོར་ན་རྒྱང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་
ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་སྦྱར་བའི་རྫོཊེ་བཟླས་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་
མར་མི་ཞིགས་བའི་ཐིག་ལེ་གནས་བའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་སྟེང་འོག་གི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་རྒྱང་
ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་ལ། ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྟགས་ནི་སྤར་བཞིན། ཐིམ་པ་
ན་སྟེག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། རང་རང་གི་སྐབས་སུ་
རོ་ཤེས་བར་བྱེད། འོད་གསལ་དེའི་ཆེ་ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་སྤར།
དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་བརྫོག་དུ་བྱངས། འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་
ནས་བསྐྱོམ་བར་བྱེད་བཞི། རེངས་བའི་སྦྱོར་བས་མི་གཡོ་བའོ། །ཞེས་བའི་དོན་ཉེ།
སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱའི་བསྐྱེ་བའོ། །དངོས་བྱུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་བར་འབྱུར། །ཞེས་བའི་
དངོས་བྱུབ་ནི། དུ་བ་ལ་སོགས་ལྷ་པོ་རྣམས། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཆར་བར་
འབྱུར། །མདོན་ཤེས་རྩ་འཕྱལ་ལ་སོགས་པ། །གྲོལ་བའི་དངོས་བྱུབ་གོ་འཕང་
ཐོབ། །རྒྱང་གི་གཡོ་བས་འཁོར་བ་སྟེ། །མི་གཡོ་བ་ནི་སྤང་ན་འདལ། །སྦྱིང་གའི་རྩ་སྦྱེས་
དབུས་སོན་བས། །མི་གནས་སྤང་ན་འདས་པ་ཐོབ། །ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། རྫོར་

བཟླས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྲུལ་སོགས་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་
ལྷ་ལ་དོར་བཟླས་བྱས་པས་མིག་སོགས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལྷ་ཐོབ་ལ། དོར་བཟླས་ཀྱིས་
སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་བར་བྱས་ནས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་བཅུ་
འཆི་དུས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་བསྐྱས་པ་ལས་སེམས་
དཔེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་དང་། དེའི་རྒྱང་སེམས་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་པར་
ཕྱིན་ཐེག་པར་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
ཀྱི་དོད་ཐུབ་པ་དེ་འབྱུང་ལ། དེ་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པ་ལས་རིམ་བ་བཞི་པའི་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་འབྱུང་། དེའི་རྒྱང་སེམས་ལས་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་འབྱུབ་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཞན་ཡང་རྒྱང་གི་གཡོ་བ་སྟེ། ལས་རྒྱང་གཡོས་པས་ཀྱན་ཉོག་བརྒྱད་
ཅུ་འབྲེན་པར་བྱེད། དེས་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་འབྲེན་པར་བྱེད། དེས་ལས་
བསགས། དེའི་དབང་གིས་བདེ་འགོ་དང་། ངན་འགོ་རྣམས་སུ་འཁོར་བར་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱང་མི་གཡོ་བ་སྟེ་ལས་རྒྱང་གི་རྒྱ་བ་བཀག་པས་མི་གཡོ་བ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་ཏེ། སྙིང་གའི་ཆུ་སྟེས་ཏེ་རྩ་འདབ་
བརྒྱད་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་རྒྱང་མ་ལུས་པ་འདུས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་མི་
གནས་པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་མཆོན་ནས་
སད་དུས་ཀྱི་འོངས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་དང་། སྐྱལ་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་ཚོམ་པ་ན་
ཡང་དེར་མི་ལམ་རང་གི་བར་མ་ཞོར་བ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་སོགས་གཉིད་
དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྒྲོར་གསུམ་སྤར་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་

ལས་གོང་མ་མ་བསྐྱོད་པར་འཆི་དགོས་པ་བྱུང་ན། འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐེ་བ་སྒྲོར་གསུམ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལ་དབགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟོར་བཤམས་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྟོར་བཤམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་བསྐང་བའི་ཚུལ་ནི། བྱལ་ཆེན་གྱི་
གཞུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་མཉམ་བཞག་པས། རྟངས་པར་བྱ་རོག་མི་གྲག་
པར། རྟུག་པའི་རྒྱུད་ནི་གང་ཡིན་ལ། རྟོར་ཕྲག་གཅིག་ནི་བགྱང་བར་བྱ། རྒྱལ་
པོས་སྤྱོད་དང་བལ་བར་ན། རྟུམ་ཕྲག་གཅིག་ནི་རྫོགས་པ་ན། ཆེ་བད་པ་ལས་ལོ་ལྔ་
རུ། རྟོར་འབྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་སྤྱར་སྤགས་ཐེག་ལ་ཅེ་
གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་ནངས་པ་བྱ་རོག་གི་སྤྱི་མི་གྲག་པར་རྒྱུད་
ནང་དུ་འབྱུག་པ་ཨེ་མི་གྱི་གདངས་དང་སྤྱར་བས་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྟོར་
བཤམས་ནང་རེ་བཞིན་རྟོར་ཕྲག་རེ་མ་ཆག་པར་བཤམ་བར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཞག་
པོ་བརྒྱ་སོང་བ་དང་འབྱམ་ཕྲག་གཅིག་འགོ་ལ། དེ་སོང་བ་ན་གང་ཐག་དེ་ཆེ་བད་པ་
ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། སྤར་ལོ་ལྔ་རུ་འཆོ་བར་འབྱུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ། སྤར་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། རྟང་གི་རྩེས་གཞིག་བསམ་གཏན་རིམ་པ་དང་། རྟུག་རྒྱ་
གཉིས་དང་སྤྱོར་བའི་ཐབས་མཁས་ལས། ཤེམས་དབེན་མཐར་སྤག་ཉིང་འཇིན་
འཇེན་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་བྱིན་པའི་
གང་ཐག་དེས། རྟང་གི་རྩེན་རྩེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པ་དང་། བྱིའི་རྩེན་
ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟུག་རྒྱ་གཉིས་དང་མཉམ་པར་སྤྱོར་བའི་ཐབས་མཁས་ལས་ཏེ་
ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་

ནལ་འབྱོར་གྱིས་སེམས་དབེན་གྱི་དཔེ་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་
འཛེན་པར་ཤོག། ཁེས་སྒྲོན་པའོ། ཉེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། སེམས་དབེན་འཛེན་པའི་
ནང་གི་ཐབས་དང་། བྱིའི་ཐབས་སོ། དང་པོ་ནི། རང་དོན་མེད་པའི་གསལ་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་
གསལ་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་ལ་པོགས་
པས་གཞལ་ལས་ཁང་དུ་བྱས་པ་དེ་འོད་དུ་ཁྱེད་པ་བརྟུང་གི་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཐེམ།
དེ་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པ་འོད་དུ་ཁྱེད་པ་ཡུམ་ལ་ཐེམ། དེ་ཡབ་
ལ་ཐེམ། དེ་ཡང་སྒྲུ་ལུས་གི་སྟོང་སྟངས་ནས་རིམ་གྱིས་ཁྱེད་པ་སྟོང་གའི་རྩྱུ་ཡིག་ལ་ཐེམ་
པར་བསམ་པ་ཡིན་ལོ། ཉེ་ལྟར་ཡང་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏས། སྟོང་དང་བཅས་པའི་སྟོར་
བ་ཡིས། ཉེ་ལྟར་དབྱགས་སྤྱང་མེ་ལོང་ལ། ཐེམ་པ་བཞིན་དུ་བཟླ་བར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་སོ། གཉིས་པ་བྱིའི་ཐབས་ལ། སྟོན་གྱི་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱོད་དང་བྱ་
མར་ལྟན་པའི་ལས་གྱི་ཐུག་རྒྱ་དང་། བསྒྲུམས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཐུག་རྒྱ་གཉིས་ཡོད་
ལ། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་མཆོད་ཉིང་ཆང་བ་ཅིག་རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་ལ་སྟོང་
པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་སྟོབ་པ་སྟོན་དུ་འབྲོད་གོས་ལ། སྟོང་པའི་དོན་སྤྱིར་འདོད་
ཡོན་ལྔ་དང་། ཁྱད་པར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལྔ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རིག་མའི་
རིག་བྱ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཆོས་འབྱུང་གི་རིག་བྱ་ལ་འོངས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་
སྟོས་བཅས། སྟོས་མེད། ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་།
ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་པས་ཀྱང་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་དང་པོར་འཛེན་པ་ལ། ལས་རྒྱ་ལ་
བརྟེན་དགོས། སེམས་དབེན་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་དུ་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་དང་
ལམ་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་ཏེ་ཡེ་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་པར་བྱེད་

བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་ཕྱིའི་རྒྱུ་ལྷན་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་སྦྱོར་བ་དང་།
ནང་གི་རྒྱུ་རྗེས་གཞིག་གི་བསྐྱད་རིམ་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་
གི་ཆ་ཤས་ཅིག་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་སྟིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་
ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཞུགས་གནས་ཀྱི་ཉགས་ནི་སྤར་བཞིན། ཐིམ་པ་
ན་ཡང་ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཉགས་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །འདིར་རང་རང་གི་སྐྱབས་
སུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་སྦྱོར་མི་དགོས་ཞེས་སྒྲ་མ་སྤེལ་རྣམས་གསུང་། དེ་ཡང་
ས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐིམ་པ་ནི། ས་
རྒྱ་ལ་ཐིམ་པའི་དོན་དང་། དེའི་ཆེ་ས་ཁམས་མི་གསལ་བར་སོང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ས་
ཁམས་ལེ་མེད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ལ། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་
པར་བྱལོ། །དེའི་ཆེ་ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་སྤར། ཡས་བབས་དང་མས་
བརྟན་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་། སྟིང་གའི་བསྐྱད་རིམ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞི་ལྷགས་
འབྱུང་བསྒྲོག་ཏུ་བྱངས། འོད་གསལ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྤར་ནས་སྟོམ་
པར་བྱེད་དོ། །ཐོག་མཐའ་ཀྱན་ཏུ་ལམ་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཉར་ཐོབ་ཤར་བ་ན། སྟོང་
ལ་བྲན་བ་རྟེན་ལ། བར་ལ་བྲན་བ་ཉམས་པ་འབྱུང་ཡང་སྟོན་མེད་ལ། དེ་ཡང་ཉར་ཐོབ་
བྲན་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བྲན་བ་ཉམས་སུལ་ངེ་ཙམ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་འོད་གསལ་དངས་
ཤིང་འཐུག་ལ་ཡུན་རིང་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྟིང་གའི་སྟོང་བཞི་འཛེན་ཚུ་ལ་ནི།
སྟིང་གའི་ཅ་འདབ་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོར་རྒྱུང་དང་བྱང་སེམས་སྟེབ་པ་ན་
དགའ་བ་དང་སྤང་བ། གཉིས་པར་སྟེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ་དང་མཆེད་བ། གསུམ་
པར་སྟེབ་པ་ན་བྱེད་པར་ཀྱི་དགའ་བ་དང་ཉར་ཐོབ། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་

སྒྲིམ་པ་ན་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་དགའ་བ་དང་འོད་གསལ་འབྱུང་། དེ་ནི་ལུགས་འབྱུང་གི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུགས་བརྒྱུག་ལ་མི་ཤིགས་པ་ནས་རྩ་འདབ་ནང་མར་
སྒྲིམ་པ་ན་དགའ་བ། བར་པར་སྒྲིམ་པ་ན་མཚོག་དགའ། བྱི་མར་སྒྲིམ་པ་ན་ཁྱད་པར་
གྱི་དགའ་བ། སྤྱི་བོ་དང་འོར་བུའི་རྩེ་ལ་སོགས་པར་སྒྲིམ་པ་ན་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་དགའ་བ་
འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཉེ་གསང་གི་གཏུམ་མོ་སྒྲོར་བ་ལ་ཐུར་སེལ་
གཡོ་དགོས་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། སྒྲོམ་བརྩོན་གཞུ་དབྱིབས་གཡོ་བ་ཡིས། །སུམ་
མདོར་ཡེ་ཤེས་མེ་སྤར་བས། །ཁམས་ཁྱུ་ནས་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ། །འོན་
སྒྲོམ་བརྩོན་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྒྲུམ་ན་གཤམ་གཅི་ཁྱུ་ཁྱག་རྣམས་འབབས་པ་
དང་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་ཐུར་སེལ་གྱིས་བྱེད་པས། སྒྲོམ་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་
བརྩོན་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུ་དབྱིབས་ནི་རྒྱང་གི་རང་མིང་
དོ། །དེ་ནི་སད་དུས་གྱི་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སད་དུས་གྱི་མོངས་སྐྱའི་བསྐྱེད་
དང་། སྐུལ་སྐྱའི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲ་མ་རྣམས་གྱིས་དབགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་
ཞིང་། དེས་མཚོན་ནས་གཉིད་དུས་གྱི་བསྐྱེད་པ་སྒྲོར་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲ་བ་ཞིན་
བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དེས་བྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་གྱི་སྒྲོན་ས་
མཉམ་རྗེས་གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་བསྐྱུངས་པའི་མཐར་ཕྱིད་རྒྱུན་ལྷག་རྒྱ་གཉིས་གང་
རུང་དང་། བར་གྱི་རྒྱུན་སྤྱིང་གའི་སྤྲ་མོ་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་གཞིག་གི་བསྐྱེད་རིམ་
བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་གི་ཆོགས་ལ་གནས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་སྤྲ་མོ་སོགས་
རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་རྣམས་འཆི་དུས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་
ལ་ཁྱགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐིམ་པ་ལས་ཀྱང་སྤྲིག་རྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་

བར་གྱི་ཉགས་རྣམས་འབྱུང་། འོད་གསལ་དེ་ནི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་སེམས་དཔེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་ནོ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྔ་དང་བར་ཚོམ་བ་ན་མཚན་དཔེས་སྐྱས་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྔ་སྐྱམ་པའི་འཕེན་བ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འཆད་པ་ལ། འཆི་རིམ་རི་བཞིན་སྐྱུང་རྣམས་མ་ལུས་པ། །སྙིང་གར་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལས། །དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཚན་དཔེའི་བྱ་བ་ཅན། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་རྫོགས་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་སུ་བྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ཉམས་སུ་སྐྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྐྱུང་རྣམས་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་སྐྱུང་སེམས་ལས་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱུ་མཚན་དཔེའི་བྱ་བ་ཅན་ཏེ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཤོག །ཅེས་པའོ། །འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། བྱ་བ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། རིམ་བཤམ་ཡང་ན་ཅིག་ཆར་དུ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་བློ་བསྐྱོམ་བྱ་སྟེ། །གོང་བུར་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ལུས་ནི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཡབ་ཡུམ། །འདི་ནི་བེམ་པོ་མ་ཡིན་ལ། །ཤ་དང་ཁྲག་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན། །བདེན་མིན་རྩུན་བཤང་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མལ་མ་ཡིན་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ། །དྲངས་ཤིང་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད། །དུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན། །འདི་ནི་བདག་དང་ཐ་དད་མེད། །ཅེས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྗེས་བློ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས། མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་འབྲས་བུ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་རིམ་པ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ཅིག་ཆར་ཞེས་པ་ནི་འདིར་བསྟན་

སྒྲིམ་མེ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བ་བྱེད་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་མེས་ལས་
བར་དོའི་ལུས་བྱུང་བའི་ཆེ་ཅིག་ཆར་དུ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འཆི་བ་འོད་
གསལ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་མེས་དཔེ་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་
རྒྱུ་མེས་ལས་སྒྲིམ་མེ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲིམ་མཚན་ཉིད་པར་
བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བཞུགས་པར་བྱའོ། །འོན་སྐད་དོན་གྱི་སྒྲིམ་མེ་སྒྲིམ་
སྒྲིམ་གཞི་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རྒྱུ་མེས་ཅན་མེས་པ་དང་སྒྲིམ་མེ་གཞི་མཐར་ཐུག་
པ་ནི་སྒྲིམ་མེ་ཅན་ཅན་ལྟ་སྒྲིམ་མེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྒྱུ་མེས་ཅན་འདུས་པའི་
གོང་བྱ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་སྒྲིམ་མེ་ཅན་ཅན་ལྟ་སྒྲིམ་མེ་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་
གྱི་རྒྱུ་མེས་དེ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མེས་ལས་ལུས་གཞི་རྗེ་གཞི་ཡལ་
ལུས་གྱི་སྒྲིམ་དངོས་གནས་པར་བཞེངས་པ་འདི་ནི། མེས་པའི་མེས་པོས་བསྐྱུས་པ་མ་
ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་གཞི་དངོས་བཅས་གྱི་ལུས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་
བའི་སྒྲིམ་དེ་རང་དོས་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་ལ་མེད་
བཞིན་དུ་སྒྲིམ་བཅོས་པའི་རྒྱུ་མེས་པའི་ཡིན་ནོ། །དེ་མེས་པའི་ལུས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་
ཤེས་གྱི་སྒྲིམ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་དུངས་ཤིང་གསལ་ལ་རྒྱུ་མེ་
མེད་པ་ནམ་མཁའ་འཇུག་མཚན་ལྟ་སྒྲིམ་དེ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཆོག་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་
ཉིན་ཡིན་ཏེ། འོད་གྱིས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཆུན་ཆད་སྤང་བར་བྱེད་ཅུས་པ་དང་། རྒྱུ་
ལུས་མ་ཐོབ་པའི་ཆངས་པ་དང་དཔག་པོ་སོགས་གྱི་སོ་སྒྲིམ་མེ་ཅན་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིམ་ལུས་
དུ་མ་གྱུར་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཚོན་ལ་མངའ་བཞུགས་པ་དང་། འཇིག་རྒྱུན་ན་དབང་
ཆེ་བར་གྲགས་པའི་ཆངས་པ་དང་དབང་པོ་སོགས་གྱིས་བྱུག་བྱ་བའི་འོས་སྒྲིམ་ལུས་པ་

དང་། ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་
དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འདི་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། ཐ་དད་
དུ་སྤང་ཡང་། ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་བྲག་ཆ་ལྟ་བུའི་
དཔེས་ཀྱང་བསྟན་རྟོ། །འོན་པས་དོན་གྱི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ཐབས་གང་གིས་ཐོབ་སྟམ་ན།
མ་ནོར་སྐྱ་མའི་བཀའ་བློན་གྱིས། །གདོད་ནས་བྱུང་བར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་བྱུང་ཆེན་
གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྱིར་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་ལ་རག་
ལས་ལ། བྱད་པར་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་འདི་ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་སྐྱ་མ་དམ་
པའི་བཀའ་བློན་ཁོན་ལ་རག་ལས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་བྱང་གིས། དེ་བྱིར་སྐྱ་མའི་ཞབས་
ཀྱི་ནི། །བྱིན་གྱིས་འབད་པས་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གདོད་ནས་བྱུང་བའི་
དོན། སྐྱ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་རང་
ཆས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྐྱས་དོན་གྱི་སྐྱ་ལུས་དང་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་
གཉིས་ནི། མཐོང་ཐོས་ཤུན་རེག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་
མཛད་པས། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བྱ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་དེ་
མཐོང་དང་། །གང་གིས་ཐོས་དང་ཤུན་ཙམ་གྱིས། །བསམ་པ་རྫོགས་མཛད་ཟུང་
འཇུག་སྟེ། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བཟླ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱུང་ཆེན་གྱི་
གཞུང་འདི་རྣམས་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དག་མ་དག་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་
པར། བསམ་པ་རྫོགས་མཛད་ཟུང་འཇུག་སྟེ། །ཞེས་པས་ཐོན་ནོ། །མདོར་ན་གཞི་ལ་
འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྡ་པས་ཉར་ལེན་དང་། དེའི་
སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བཞེན་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་བ་

དེའི་བྱད་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་དོ་རྒྱུད་གི་ལུས་ཅན་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕུང་པོ་
རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་དངོས་གནས་ལ་བྱལ་བ་བཞིན་དུ། ལམ་གྱི་
སྐབས་འདིར་ཡང་སེམས་དཔེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་བཞོན་པར་
གྱུར་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྷ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། དེའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་རྒྱུ་མའི་སྐྱེ་རྣམ་
སྟོན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་དངོས་གནས་ལ་བྱལ་བ་དེ་
འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་བརྒྱུག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱལ། དེ་ལས་
མཆེད་པ་ནས་སྟོན་རྒྱུའི་བར་གྱི་ཉུགས་རྣམས་འབྱུང་། དེ་ནི་གསང་བ་འདུས་པ་
སོགས་ནས་རྒྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་ཤེས་དགོས་པར་
གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལུས་པ་དེས་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་
པར་བྱེད་དོ། ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་ན། བར་གྱི་རྟེན་སྤྲོ་མོ་ལ་
དམིགས་ནས་རྗེས་གཞིག་གི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ལྷའི་རྟེན་ལྷག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་ཉིས་སྟགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ཐེམ་པའི་རིམ་པ་ལས་སྟོན་རྒྱུ་ནས་
འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་ཉུགས་རྣམས་འབྱུང་། འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྐྱུར་
ནས་སྟོམ་པར་བྱེད། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་ཙོམ་པ་ན། དག་པའི་རྒྱུ་མའི་སྐྱུར་
ལྷང་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ཡང་། དངོས་གནས་ལ་མ་དག་པའི་རྒྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ཉིད་དུ་
གནས་ཤིང་ཡིད་ཀྱི་དོར་དག་པའི་རྒྱུ་མའི་སྐྱུར་བཞེངས། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་
བརྒྱུག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱལ། དེ་ལས་མཆེད་པ་ནས་སྟོན་རྒྱུའི་བར་གྱི་ཉུགས་རྣམས་
འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལུས་པ་དེས་ཉེན་བཟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱལ་བ་སོགས་སྤྲ་

བའི་སྤྱལ་སྤྱུ་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་འཇིན་པར་བྱེད་དོ། །མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལྷང་བར་རྩོམ་
བ་ན། ལུང་པོ་ཉིད་པ་དཔལ་རྩོམ་འཇིགས་བྱེད་དུ་བལྟས་པའི་སྤྱིང་ག་ནས་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་རྟེན་དེ་ལ་གནས་ནས། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན།
ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག །བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
ཉམས་ལེན་རྣམས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་
བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱར་ལྷང་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་
ལ། དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་དྲངས་པའི་སྤྱུ་དེ་ཉིད། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་རྩ་འཇིན་ཞུ་
བ་བཞིན། །སྤངས་པས་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བདེན་པར་འཇིན་པའི་
ས་བོན་དྲངས་འབྱེན་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབང་པོའི་གཞུ་སྟེ་འཇའ་ཆོན་ལྟར་
དྲངས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་དེ་བསམ་གཏན་
གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་རྩ་འཇིན་ཏེ་སྤྱིན་ཞུ་བ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་དུ་
སྤངས་པས། སྤྱུ་དེ་རིགས་འབྲ་རྒྱན་ཆད་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་བ་པའི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་འཇིན་པའི་ས་བོན་
དྲངས་ནས་འབྱེན་པར་ཤོག །ཅེས་པའོ། །འདི་ཡང་ཞིབ་ཏུ་སྟེ་ན། རིམ་པར་གསུམ་
པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཏུ་ཉི་
བའི་མཆོན་མ་བཏན་པོ་འབྱུང་ནས། ལམ་ལ་བོགས་འབྱེན་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་གང་
དུང་བྱེད་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། ཐོག་མར་སྟོད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་

གདམས་དག་སྟོན་པ་པོའི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱིས་མཉམས་པར་བྱས་
ནས། སྒྲིམས་ཀྱང་མཚན་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྒྲོམ་པའི་གདམས་
དག་ལེགས་པར་སོག་ རྩོམ་དང་ཀྱི་དུས་སུ་གདམས་དག་གི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་
བསྒྲོམས་པས། རྩོམ་དང་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་སྒྲིཉི་ཕུན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་
བྲལ་ཞིང་། ཤེས་པ་སྒྲོད་བྱེད་དཀར་ལམ་ལ། དམར་ལམ་ལ། བཀ་ལམ་པ་གསུམ་
འདས་པའི་དུས་དེར་སྟོང་པ་སྔ་མ་གསུམ་ཕྱི་མ་ལ་ཐེམ་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། འོད་གསལ་དེ་ནི་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་ཐོབ་དང་ས་
ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་གི་དུས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། ནང་གི་མངོན་བྱང་ཉར་ཐོབ་ཀྱི་མཐར་
ཐོབ་པས་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་བྱང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པའི་ཆེ་
རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་ཆད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། སྒྲིམ་མ་ལྔ་བུའི་
ཉིང་རེ་འཛིན། ཡང་དག་མཐར་ནི་རྣམ་པར་སྦྱང་། ཞེས་གསུངས། དེ་འདྲ་བའི་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་པོ་དེས། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་བསྐྱལ་བ་
བྱངས་མེད་གཅིག་ཏུ་སྟོང་དགོས་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྦྲེས་གཉིས་ཀ་
ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བར་ཕྱིན་ཐེག་པར་བསྐྱལ་བ་
བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་པའི་སྒྲིམ་
པའི་སྒྲིམ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དང་། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲོམ་བུའི་སྟོང་ཉིང་ལ་ཁྱད་པར་
མེད་ཀྱང་། སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་
བུའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་
ཞི་མཐར་ལྷུང་བའི་སྒྲིམ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ། རིམ་པ་གསུམ་
པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འཕ། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འགགས་པ། ལུགས་འབྱུང་གི་ཉེར་ཐོབ་
འགགས་པ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི་
དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལས་ཐོབ་པ། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པར་
གྱུར་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་རོ། །འདིར་ཡང་། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། འོད་
གསལ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འགྱུར། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་མིན། །བདག་མིན་གཞན་ཡང་
མ་ཡིན་ལ། །སྲིད་མིན་སྲུང་ན་འདས་པ་མིན། །ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ་རྣམ་པར་
སྤངས། །འོད་གསལ་བ་ལས་དེ་བསམས་ན། །དེ་ལས་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
བ་སྟེ། དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་
ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པས། དེའི་འཇིན་སྤངས་ཀྱི་
ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟོག་ཆ་ནས་བཤད་ན། དེའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་
པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན། གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན། བདག་དང་གཞན་དུ་
བལྟ་བའི་གཉིས་སྤང་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས། བདག་མིན་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དོན་
གྱི་འོད་གསལ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་སྟོ་ཡིན་པས། སྲིད་པའི་མཐར་ཡང་
གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན།
ཞི་བའི་མཐའ་ལ་ཡང་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐོག་མ་དང་དབྱས་དང་མཐར་འཇིན་པའི་
གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་ན། ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ་རྣམ་
པར་སྤངས་པ་ཡིན་རོ། །འོད་གསལ་བ་ལས་དེ་བསམས་ན་ཉེ་འོད་གསལ་དེ་ཐོབ་ན།
དེའི་རྒྱུང་སེམས་ལས་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ་རྒྱུང་འབྱུག་གི་སྐྱེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་

པར་བྱོལ། གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་ལྡང་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། རོན་གྱི་ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ལས། །མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱ། རོན་
དམ་འོད་གསལ་ཐུགས་དང་མཉམ་སྦྱར་བའི། །བྱང་དུ་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཚོག་
འབྲུབ་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་
སེམས་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་།
རོན་དམ་བདེན་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྐྱ་
ཐུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་
མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་འབྲུབ་པར་ཤོག ཅེས་བཤོ། །དེ་ཡང་རོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་སམ་རྣམ་
དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་བཞི་པའི་རོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྡང་བར་
ཅོམ་པ་ན། བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་ལྡང་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་རིམ་པ་བཞི་པའི་
རོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཐག་མེད་གྱི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྡ་པས་ཉེར་
ལེན་དང་། དེའི་སེམས་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་དཔེས་
བརྒྱན་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དོ་ཇི་འདིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་
ཅན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་རྟེན་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་
འཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ལྷགས་བརློག་གི་ཉེར་ཐོབ་
གྲུབ། དེ་ལས་མཆད་པ་ནས། སྤྲིག་རྒྱུའི་བར་གྱི་ཉགས་རྣམས་འབྱུང་། དེའི་ཆེ་རིམ་པ་
བཞི་པའི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་འགགས་པ། རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་
དོ་ཇིའི་སྐྱ་ཐོབ་པ། ཉན་སྤྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་
ཐག་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་

ཟུང་འཇུག་གི་གཙུག་པོ་རྫོགས་པ་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཟུང་འཇུག་པལ་པ་སྤངས་
པ་ཟུང་འཇུག་ནི་ཐོབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་མཆན་དཔེས་སྤྲས་པའི་དག་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། ཉོན་
སྤྱིཔ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོ་བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་བྱིང་། འོན་
རྫོགས་པ་ཟུང་འཇུག་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཐོབ་སྤྲུལ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་པ་
དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྤྲུལ་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་ཐིམ་
པའི་རིམ་པ་ལས་སྤྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། འོད་
གསལ་དེའི་ཆེ་སྐྱུ་མཆན་དཔེས་སྤྲས་པའི་དག་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གཉིས་སྐྱུ་ཐུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གཙུག་པོ་རྫོགས་པ་
ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ཅིང་། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་སྤང་སྟོབ་མ་སྟོང་བའི་ལམ་ལ་གསར་དུ་
སྟོབ་མི་དགོས་ཤིང་། བསྐྱབས་ཐེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་རྩོམ་པ་ན་མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུར་ལྷང་
སྤྲུལ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡིད་དོར་མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུར་
བཞེངས། དངོས་གནས་ལ་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་དེ་ཉིད་དུ་གནས། དེ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་ལུགས་བསྐྱོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུག། དེ་ལས་མཆེད་པ་ནས་སྤྲིག་རྒྱུའི་བར་གྱི་
རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
སྤྲུལ་པ་སོགས་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་སྐྱུ་དུ་མ་ཞིག་གྱང་འཇིན་པར་བྱེད་དོ། །མཉམ་བཞག་དེ་
ལས་ལངས་པ་ན་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐྱུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བཟུང་སྟེ། རྟེན་དེ་ལ་
གནས་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན། ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག །བཟུང་བཏུང་
ལ་འོངས་སྟོན། རི་དྲགས་གཤོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་

ནམས་སྒྲིང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་
སྤངས་ཟིན་པས། དེ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲིང་བའི་མགོ་ཚུལ་ལ། སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་
ཐོག་མ་ནས་སྒྲོབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བར་ལ་སྒྲོམ་ལམ་དགྲུང་བྱས་ཏེ་
ཤེས་སྒྲིབ་ཆེ་འབྱིང་ཆུང་དུ་དགྲུང་དང་སྤང་གཉིས་དུ་སྒྲིང་བར་བྱེད་དོ། །མཁས་བྱུབ་
དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་དུ། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་
རྡོ་རྗེ་བདེ་སྒྲིང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཆད་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་སྒྲོ་བའི་སྒྲིང་བ་ཡིས། །ཞེས་
བ་ནས། རྡོ་རྗེའི་བདག་ཅེས་བསྟན་བ་ནས། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལྷང་བྱངས་ནས།
མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་དེ་ལ། ཚོགས་ལས། སྒྲིང་ལས། མཐོང་ལས། སྒྲོམ་ལས། མི་
སྒྲོབ་ལས་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷང་བྱས་ནས། སྒྲོམ་ལས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ། སྤང་
བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐོབ་པ་ཡིས། །རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །རྡོ་རྗེའི་བདག་ཅེས་བསྟན་
པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་སྐབས་སུ་ས་བཟུང་འཛོག་ཚུལ་
གསུངས་པས། སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་ལས་ས་དགྲུ་འཛོག་བྱས་
པར་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བཞི་བ་སྒྲོམ་ལས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་རྟང་བ་ལྷག་མ་
གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སུན་བ་དང་བཅས་
པའི་ཕྱོགས་དང་། དེ་མེད་བ་སྤང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་མཉམ་བཞག་ཏུ་དེ་
འབྲུ་བའི་སྤང་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐོབ་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་བྱས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་
རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུང་བའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་རིམ་
གྱིས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་

དོན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་ལས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ནི་སྒོམ་ལས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་རྟོག་པོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ཉེས་ན་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་གྱི་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་རྟོག་པོ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ལྷ་མེད་ལས་འོས་
མེད་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་སྲིབ་ཡིན་པས། འདི་སྟོང་
བ་ནི་སྒོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐབས་ལས་འོས་མེད་པས། བྱར་དུ་འཆད་ཚུལ་མི་
ལེགས་སོ། ཉེ་ལྟ་བུའི་སྒོབ་པའི་བྱང་འཇུག་བ་དེས་མི་སྒོབ་པའི་བྱང་འཇུག་འབྲུབ་
ཏུ་ཉེ་བའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་སྤྱོད་པས་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་བ་ན། ཕྱིའི་རྒྱུ་ཕྱག་རྒྱ་
དང་སྒྲོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་དང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་
སྒྲུལ་དུ་བསྒྲོམས་པས། རྒྱུད་ཐིམ་པའི་རིམ་བཤམས་སྒྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་
གྱི་རྟགས་ནམས་འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྒོབ་པ་མཐའི་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་དང་ཤེས་སྲིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལས་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་
དོ། ཁོ་ན་མི་སྒོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཆོན་མ་སྤྱོད་པས་ངེ་ལྟར་འབྱུང་
ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་གང་དུ་རིག་མའི་སྒྲེས་བྲུ་བྲུབ་པ་དེར་
འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། ས་འདི་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་རངས་པས་
ནམ་བུ་གྲུག་ཏུ་གཡོས་ནས། བདུད་གྱི་གནས་སུ་ཆ་ལང་ལྟ་བུའི་སྒྲ་བྲག་པ་དང་།
ཕྱོགས་བརྒྱར་བསྐྱལ་པའི་མེ་ལྟ་བུའི་སྐར་མ་དཔལ་ལྷན་བ་དང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་འབྲུག་
པའི་སྒྲ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་གནས་རྟོ་ལྷན་བ་དང་། དེ་ཉིད་དུ་བསྐྱལ་པའི་མེའི་
གཟུགས་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་བ་འབར་བ་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲེ་གནས་གྱི་སྒྲིང་པོར་
ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བ་དང་། ཆངས་བ་དང་། ལྷབ་འཇུག་དང་། ལྷ་བདག་

དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། དྲག་པོ་དང་། མེ་དང་། ལྷོ་བས་བཟང་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། རྩ་བ་
དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། སྤྱབ་པ་དང་། སྤེལ་དང་། མི་ལམ་ཅི་དང་། ལྷོ་བྱེ་དང་། ལྷའི་
མཆོག་དང་། རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། རྩམ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་གཞན་ཡང་
སྤུམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་དུ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་དེར་འོངས་ནས་ཡང་དག་པར་དགའ་བས་
མེ་ཏྲོག་གིས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །པེ་ཤང་དང་། སྤིང་བྱ་དང་། ཀྱུ་ལྷན་རྟ་དང་། ཏུ་སྤྱར་
དང་། གུང་དང་། ཟངས་དུང་གི་སྤྱར་དང་། ཉན་ཏི་དང་། པ་ཏ་ཏ་དང་། རྩ་རྩས་ནམ་
མཁའ་གནས་ཏེ་དེས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །ལྷའི་བྱ་མོ་དང་། རིག་པ་འཛིན་པའི་
རྒྱལ་པོའི་བྱ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་བྱེད་པ་དང་། སིལ་སྤྲན་དུ་མ་བྱེད་པ་དང་། མི་
ལམ་ཅི་དང་གནོད་སྦྱིན་གྱིས་སྤྱུ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་། གང་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་དགའ་
བ་དང་བཅས་པས་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་ཞེས་རྟག་ཏུ་རོལ་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་ཞིག་
སྤྱབ་པ་ལ་ནམ་མཁའ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལེགས་སའི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་
གསོལ་བར་མཛད་དོ། །གང་ཞིག་དགའ་ལྡན་དུ་གནས་པའི་ལྷ་རབ་མཆོག་དང་། གང་
ཞིག་ལྷའི་བྱ་མོ་དང་། རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་འོངས་ནས་ཕྱག་
འཆོལ་ཞིང་མེ་ཏྲོག་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། སྤེ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་སྤིང་ཆར་དང་། བདུག་
པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་གྱུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་
ཁྱོད་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་བསོད་
ནམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྦྱེས་པའི་མཆོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་བྱིར་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། འདིའི་འགྲེལ་པ་རིན་
ཆེན་སྤེང་བར། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་མཆོན་མར་བཤད་ཀྱང་།

འབྲེལ་པ་བྲན་སྤང་དང་། མན་སྟེར་མཆོག་འགྲུབ་པའི་མཆན་མར་བཤད་པ་ཉིད་
ལེགས་པར་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་གསུངས། རིག་མའི་སྐྱེས་བུ་ནི་རིག་མ་དང་ལྷན་
ཅིག་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བཤད་ཀྱང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། རིག་པ་ཆེན་པོ་ནི་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པའོ། །སྐྱེས་བུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིག་པ་དང་
རིག་མ་སྐད་དོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པས་འདི་བྱང་འཇུག་གོ། །ས་འདི་དགའ་ཞིང་
མགུ་ལ་ཞེས་སོགས་ལ་འགོས་འགྱུར་ལས། ས་ཆེན་པོ་འདི་ནམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་
པར་འགྱུར་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐྱ་བསྐྱགས་ལ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དགའ་མགུ་
སོགས་ནི་གང་ཐོས་ན་དགའ་བའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ལ་བྱའོ། །གནམ་དོ་ལྷུང་བ་ནི་བདུད་
ཀྱི་གནས་སུ་དོ་ཆར་འབབ་པ་དང་། དུག་རྒྱའི་སྟོང་པོ་ནི་དུག་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་ལ་མན་
སྟེར་བཤད་པས། རིག་མ་དང་ཁ་སྐྱོར་བའི་ལུས་ཅན་གྱི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱ་ལས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མེ་འོད་འཕྲོ་བ་དང་། ལུས་བྱུང་ནི། འགོས་ལོས། མཆོ་སྤྲན་དུ་སྦྱར་བ་འཐད་
དམ་སྟུམ་མོ། །གཞན་ནམས་རགས་པ་ཅམ་གོ་བར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ནམ་མཁའ་རི་སྟོན་སྐྱ་ལྗེ་བདག་ཉིད་ཅན། །ཁ་སྐྱོར་
བདུན་ལྷན་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ནས། །མཐའ་དག་འཕྲོ་འདི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ལ། །སྐད་
ཅིག་ཉིད་ལ་བདེ་ལྷག་འགོད་པར་ཤོག། ཅེས་པས་འཆད་དེ། ནམ་མཁའ་རི་སྟོན་
གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱའི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གནས་པའམ། རི་སྟོན་ནམ་
མཁས་ཁྲབ་པར་སྐྱ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ། སྐྱ་ལྗེ་ཡེ་ཤེས་ལྗེ་ཡི་བདག་ཉིད་
ཅན་གྱི་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྷན་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་ལ་མངོན་དུ་
གྱུར་ནས། མཐའ་དག་འཕྲོ་འདི་སྟེ་འཕྲོ་བ་མ་ལུས་པ་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ལ་སྐད་ཅིག་དེ་

ཉིད་ལ་སྟེ། སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་གཅིག་ལ་གོགས་མེད་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགོད་པར་ཤོག་
ཅེས་བཤོ། །དེས་ན་སྟོབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་ཤེས་བྱ་
རིམ་བུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རང་ནས་ཤེས་བྱ་རིམ་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་
མཐིལ་དུ་སྦྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཆོ། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱད་
ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པ། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་དུ་བྱས་པ།
སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ཞིག་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟ་གྱི་མི་
སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པའི་སྐྱར་གྱུར་པ། གདུལ་བའི་དོན་དུ་སྦྱལ་པའི་སྦྱ་ཁྲེ་བ་ཐེར་
འབྲམ་འགྲེད་པར་བྲེད་པ་རྣམས་དུས་མཚུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཤེས་པར་
བཤོ། །དོན་ཡན་ལག་བདུན་པོ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། མཁས་པ་རག་དབང་གྲགས་པས།
ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། །སྟིང་རྗེས་ཡོངས་གང་
རྒྱན་མི་ཆད་དང་འགོག་པ་མེད། །ཡན་ལག་བདུན་བཤད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉ། རྒྱ་
མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ། རང་སྤང་གི་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྐྱོར་བ། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་
བདེ་ཆེན་དང་ལྷན་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
ལྷན་པ། ཐུགས་རྒྱུད་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་གང་བ། འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་
སྦྱའི་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་ཆད་པ། འགོག་པ་མེད་པ་སྟེ་ཞི་མཐའ་སྤངས་པ་དང་བདུན་
འོ། །དོན་མདོར་བསྟུ་ན། ལམ་འདིའི་སྦྱབ་པ་པོས་ཐོག་མར་ལམ་གྱི་ཅ་བ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉན་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཉམས་པར་བྱས་ཉ། དེ་
ལས་ཡོངས་པའི་གདམས་རག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བྲུངས་པས་དལ་

འབྱོར་གྱི་སྐོར་ནས་བཟུང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་བཅས་པ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་
ངེས་ཤེས་ཅིག་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་ན། རྫོང་རྫོང་བ་
དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་ལས་བསྟེན་ཆུལ་
འབྲུམ་འགྱུར་གྱིས་སྐྱག་པ་ཞིག་བྱས། དེས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པར་
བཅུག་སྟེ་དབང་རྒྱ་དུ་སྒྲེ་ནས་འབྲུང་བ་བཞིན་བསྐྱར། དེ་འདྲ་བའི་སློབ་མ་དེས་ཀྱང་
དབང་དུ་ས་སུ་ཁས་སྒངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སློབ་པ་སློག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་
བྱས་ཏེ་བསྐྱར། དེ་ནས་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་ཡིད་འོར་སྐྱ་གསུམ་དུ་འཁྱེར་བྱས་ཤིང་།
རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་རྒྱ་དུ་སྟོན་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲ་རགས་ལ་བསྐྱབས་པས་དེ་མཐར་
ཕྱིན་པ་ན། རྫོགས་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐོག་མར་སྐྱགས་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྒྱང་དབྱ་མར་བསྐྱད་པ་དང་། སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་
བར་བྱས། ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་གཞི་སེམས་
དཔེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད། དེ་ལས་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་
པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་བཞེངས། དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་
བཅུག་པས། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
འབྲུང་། དེའི་རྒྱང་སེམས་ལས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས། དེ་ནས་ཕྱི་
ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་ནས། གཤུལ་བྱ་ཐ་མལ་པའི་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྐྱུ་སྐྱུའི་མཛོད་པ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ཆུལ་སྟོན་པ་དང་། ཅ་བའི་འོངས་སྐྱ་དེ་ནི་རི་སྤྱིད་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་
དུ་སྐྱུའི་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་ཆུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་རྣམས་ནི། གཤུལ་བྱ་རིན་

པོ་ཆེ་ལྷ་བྱའི་གང་ཟག་དཔལ་དོན་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་གཅིག་ལ་
འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྤྲུལ་བ། མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏྲན་ཀྱན་གྱི་གཏེར་གྱུར་མཆོན་དཔེའི་གཟི་
འབར་རྒྱལ་དབང་བེ་རྒྱར་དཀར་པོ་དེ། །བསྐྱེད་ནས་འགྲོ་འདིའི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་
རིང་དུ་བབྱེད་པ་དང་ས་བཅུའི་གནས་ཐོབ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་། །རིག་འཛིན་ལམ་གྱི་
བྱ་གཟིངས་མཆོག་ལ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཁོ་ནར་བརྟེན་པས་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། །དོན་
འཛིན་པའི་པོ་བྱང་མཆོག་དེའང་རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་ཐེམ་སྤྲུལ་ལས་གཞན་སྟེགས་
བྱའི་མིན། །དེ་ཕྱིར་འཇམ་དཔལ་དཔལ་བོའི་རིམ་གཉིས་ལམ། །དོན་འཆང་དབང་སྤྲ་
མའི་བཀའ་བློན་དང་། །བྱུང་མཆོག་རོལ་པའི་དོན་རྩེའི་མན་ངག་ལ། །བརྟེན་ནས་ཞིབ་
མའི་སྒོ་ཡིས་ལེགས་པར་སྦྱར། །འོན་ཀྱང་བྱིས་སྒོ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཆུང་ཞིང་། །སྒོངས་
པའི་སྤྱན་ནག་དཔུང་ཆོགས་རགས་པ་ལས། །འོངས་པར་གང་གྱུར་གཟུར་གནས་
མཁས་ལ་བཤགས། །སྤྲར་ཡང་འབྲུལ་པའི་སྤྱན་ནག་གཞིམ་དུ་གསོལ། །སྟིགས་དུས་
སྤྱེ་བོ་ལོག་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས། །བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་བྱང་རྒྱལ་སྤྲ་ཆོགས་
སྤྱ། །དམ་ཆོས་འཆད་ལ་རིངས་པ་པལ་ཆེར་ཡང་། །སྟོགས་ལྷུང་གདོན་གྱིས་རིང་ནས་
གཅེས་པ་མང་། །དེ་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་ཀྱུན་གཉེན་འདི་ཡང་། །སྤུབ་བསྟན་ཤར་
རིའི་སྤག་པར་འཛིགས་མོད་གྱི། །ལོག་ཞུགས་པ་སྤོའི་ཆལ་ལ་མི་སྤྲན་ཞིང་། །སྤོ་ཆུང་
འབྲུང་པའི་བྱ་ཡིས་རི་ལྷར་བཟོད། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་སྤོ་བཟང་རྒྱལ་བ་ཡི། །བཀའ་
བློན་ལྷགས་ཀྱའི་སྤྱོར་བས་ལེགས་བྱངས་ནས། །རྒྱ་བལ་ལམ་བཟང་འདི་ལ་ཞུགས་
གྱུར་ཏེ། །བསྟན་པའི་ཉེར་འཆོ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་སྟོན། །གཞན་དུ་མ་སྟོས་པ་

ཡང་འདྲིར་བརྟེན་མེད། །ཆོག་སྒྲོར་མཁས་པ་འདུག་ལ་ཡོད་མེད་མོད། །ལྷགས་
འདྲིར་སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་འབད་བ་ལ། །གཟུར་གནས་མཁས་པ་འདི་ཆོགས་རྣམས་
དགུས་པའི་ཆ། །ཅུང་ཟད་སྤིང་མོད་དགེ་དཔེ་ཆེ་རབས་སུ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཆོས་
ཀྱི་མཛོད་འཛིན་ཅིང་། །འགྲོ་ཀུན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགའ་ལྷོན་ལ། །འདོད་གུར་སྒྲོད་
ལ་གོགས་ཡོད་མ་གྱུར་ཅིག །བསྟན་པའི་རྩ་ལག་སྦྱེས་བྱ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་། །སྤིང་
མཐའི་བར་དུ་ཞབས་པད་བརྟན་པ་དང་། །བསྟན་ལ་རབ་གྲས་སྦྱིན་བདག་ཆེ་རྣམས་
ཀྱང་། །ཕྱི་ནང་ཉེར་འཆའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་ཤོག །སྤྲད་བྱུང་ལེགས་བཤད་
རྒྱ་སྐར་མགོན་འདི་ཡང་། །ཁོར་ཡུག་རི་བོ་ཇི་སྤིང་གནས་ཀྱི་བར། །འགྲོ་འདིའི་སྤོངས་
པའི་ཆ་གཏུང་རབ་འཛོམས་ཤིང་། །ཐུབ་བསྟན་ཀུ་སྤྲད་རྒྱས་པའི་དཔལ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བོ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་
དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་རྫོང་ཇི་ཇི་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་
ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་དོན་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་འཆད་པའི་གཞུང་གི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིག་འཛིན་ཀུན་འདུག་ལྷོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཐུབ་
པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཤར་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པའི་
གནད་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་དང་། ཁྱད་པར་ནང་
རིག་པའི་དོན་ལ་སྤྲད་བྱུང་བའི་མཐེན་པ་ཅན་སའི་དབང་ཐུག་བཟུལ་པའི་རབ་བརྟན་
དཔལ་བཟང་པོ། མཆོན་གཞན་དཔལ་མི་པམ་སྟོན་གྱིས་བཀས་བསྐྱལ་བའི་བཀའ་
སླལ་དང་དུ་སྤངས་ཏེ། །འཁྱའི་དགེ་སྟོང་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་སྐྱར་བཤོ། །

དོན་དམ་ཆོས་སྐུ་ལྷ་ཡི་ལམ་ཡངས་པོར། །བདེ་ཆེན་བཅུ་དག་རྫོགས་པས་

དབང་པོའི་གཞུ། །འཇམ་དཔལ་དྲག་པོར་ཁྲིས་པ་རྫོས་གར་མཁན། །བཙུག་
ལྷན་གཤེན་རྗེ་གཤེད་པོར་ཕྱག་བགྱིའོ། །གང་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟབ་ལམ་ཉམས་
མྱངས་པས། །མངོན་སྲུང་གིན་རྒྱལ་སྐྱེ་མའི་ལུས་དང་བཅས། །མཁའ་སྐྱོད་
དག་པའི་ཞིང་དེར་རབ་ཁྲིད་ནས། །ཟུང་འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་དབང་སྐྱར་ཐོབ་
ཤོག། །མདོར་ན་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྗེ་རྗེའི་ཐེག་ །རིམ་གཉིས་ཟབ་མའི་ལམ་དང་མི་
འབྲལ་ཞིང་། །མཚོག་སྐྱུན་དངོས་བྱུང་རི་སྐྱེད་ཅི་མཆིས་པ། །འབྲལ་མེད་ད་ལྟ་
ཉིད་དུ་སྦྱོལ་བར་མཛོད། །ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་གསང་ཐའི་སྐྱེད་པོ་མཚོག། །འཛིན་
སྐྱོང་སྤེལ་ལ་རྒྱ་མེད་སྤྲུགས་བྱའི་གཙོ། །རིག་སྤྲུགས་འཆང་བ་དཔལ་ལྷན་སྐྱོད་རྒྱད་
པའི། །བཤད་སྐྱབ་ཡར་རོའི་རྒྱ་ལྟར་རྒྱས་པར་ཤོག། །འདིའི་ཆེད་རྒྱ་དངོས་བསམ་
སྐྱོར་ལ་ཤོགས་པའི། །རྣམ་པར་དཀར་བ་རི་སྐྱེད་བསམགས་པ་ཀུན། །མི་མཐུན་ཉེས་
པའི་བྱི་ཚོགས་དང་བྲལ་ཏེ། །སྤྱན་ཚོགས་དབྱར་གྱི་རྩ་པོ་ལྟར་འཕེལ་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་རྒྱད་སྟོད་སྤྲ་མ་དབྱ་མཛད་པ་བསམ་གཏན་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱིས་
འདིའི་ཡང་པར་ཞིག་བྱང་ན་བསྐྱུན་པའི་རྒྱན་ལ་པན་ཚུལ་གྱི་བསྐྱེལ་མ་གནང་བར་
བརྟེན། །རང་གི་ཉེ་འཁོར་བ་རབ་འབྲུམས་པ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོས་དཔལ་ལྷན་སྐྱོད་
རྒྱད་བྲུ་ཆང་གི་འཆང་ཉན་གྱི་རྫོགས་རིམ་པར་གསར་དུ་བསྐྱབ་སྐྱབས་སྟོན་ཆོག་འདི་
ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེལ་རོར་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་མོ་བ་དག་
དབང་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་གཡར་ཁྲལ་དུ་བགྱིས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་
བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་དུས་གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་
རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །རྩ་ཡུལ། །

པར་བྱང་སྒྲིབ་ཆེན་པོ།

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྐྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲོལ་སྤྲུལ་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྷའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
ངས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་བའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འབྲེན་ཤུག་སེལ་འདི་
རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས།
ནང་བསྐྱེད་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འགྱུར་གང་
ལའང་སྐྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྡེའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་འདི་སྐྱོང་ཆོས་སྤྲུལ་བ་དག་དབང་སྒོ་
བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བཤོ།